

ZAKON

O KULTURNOM NASLEĐU

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se sistem zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa.

Cilj zakona

Član 2.

Cilj ovog zakona je uspostavljanje pravno uređenog i organizovanog sistema zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa kroz otkrivanje, prikupljanje, istraživanje, dokumentovanje, proučavanje, vrednovanje, zaštitu, očuvanje, predstavljanje, interpretaciju, korišćenje i upravljanje kulturnim nasleđem.

Termini i definicije

Član 3.

Termini upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) Kulturno nasleđe je skup resursa, materijalnih i nematerijalnih, nasleđenih iz prošlosti, prepoznatih kao odraz i izraz neprekidno evoluirajućih vrednosti, uverenja, znanja i tradicija, nastalih interakcijom čoveka i prostora tokom vremena. Kulturno nasleđe može biti materijalno kulturno nasleđe i nematerijalno kulturno nasleđe;

2) Materijalno kulturno nasleđe je deo kulturnog nasleđa koje čini nepokretno kulturno nasleđe i pokretno kulturno nasleđe;

3) Nepokretno kulturno nasleđe je deo materijalnog kulturnog nasleđa koje čine nepokretnosti, njihove grupe, delovi ili ostaci, a za koje se pretpostavlja da mogu imati ili za koje je postupkom vrednovanja, u skladu sa zakonom, utvrđeno da imaju kulturnu, društvenu, istorijsku, arheološku, etnološku, antropološku, tehničku i industrijsku, umetničku, umetničko – zanatsku, arhitektonsku, građevinsku i građevinsko – konstruktivnu, prostornu (urbanu ili ruralnu) i naučnu vrednost i vrednost originala, unikata ili starine;

4) Pokretno kulturno nasleđe je deo materijalnog kulturnog nasleđa koje čine pokretni predmeti, njihove grupe, delovi ili ostaci za koje se pretpostavlja da mogu imati ili za koje je postupkom vrednovanja, u skladu sa zakonom, utvrđeno da imaju kulturnu, društvenu, istorijsku, arheološku, etnološku, antropološku, tehničku i industrijsku vrednost, umetničku, umetničko - zanatsku, naučnu i vrednost originala, unikata ili starine. Pokretno kulturno nasleđe, po njegovim vrstama čine muzejska građa, arhivska građa, stara i retka bibliotečka građa i filmska i ostala audiovizuelna građa;

5) Kulturna dobra su stvari i tvorevine materijalne i duhovne kulture od opšteg interesa, vrednovana i utvrđena u skladu sa zakonom, i čine sastavni deo materijalnog kulturnog nasleđa;

6) Nepokretna kulturna dobra su kulturni predeli, prostorne kulturno-istorijske celine, spomenici kulture, arheološka nalazišta i znamenita mesta;

7) Pokretna kulturna dobra su muzejska građa, arhivska građa, filmska i ostala audiovizuelna građa, stara i retka bibliotečka građa;

8) Nematerijalno kulturno nasleđe označava prakse, prikaze, izraze, znanja, veštine, kao i instrumente, predmete, artefakte i kulturne prostore koji su s njima povezani, koje zajednice, grupe i u pojedinim slučajevima pojedinci, prepoznaju kao deo svog kulturnog nasleđa. Ono se prenosi s generacije na generaciju, zajednice i grupe ga iznova stvaraju u zavisnosti od okruženja, njihove interakcije sa prirodom i istorije, pružajući im osećaj identiteta i kontinuiteta. Na taj način promovišu poštovanje kulturne raznolikosti i ljudske kreativnosti;

9) Kulturno nasleđe u opasnosti je kulturno nasleđe, bez obzira na vrstu kao i da li je utvrđeno za kulturno dobro, ukoliko je izloženo riziku uništenja, nestajanja, ozbiljnom narušavanju integriteta ili oštećenja;

10) Dobra koja uživaju prethodnu zaštitu su stvari i tvorevine za koje se pretpostavlja da poseduju kulturne vrednosti u skladu sa ovim zakonom;

11) Dobra pod prethodnom zaštitom su evidentirana dobra koja uživaju prethodnu zaštitu;

12) Prethodna zaštita je deo procesa vrednovanja materijalnog kulturnog nasleđa koje prethodi utvrđivanju za kulturna dobra;

13) Kulturni predmet je pokretno kulturno dobro ili dobro pod prethodnom zaštitom koje je, pre ili posle nezakonitog iznošenja sa teritorije države članice Evropske unije ili druge države, kategorizovan ili definisan kao „nacionalno blago koje ima umetničku, kulturnu, istorijsku ili arheološku vrednost”, na osnovu nacionalnog zakonodavstva ili administrativnog postupka, u skladu sa članom 36. Ugovora o funkcionisanju Evropske Unije;

14) Ustanove zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa su ustanove koje obavljaju delatnost zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa u skladu s odredbama ovog zakona i odredbama posebnih zakona kojima se uređuju pojedinačne oblasti zaštite kulturnog nasleđa;

15) Ustanova kulture je pravno lice osnovano radi obavljanja kulturne delatnosti u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje oblast kulture;

16) Centralne ustanove zaštite u Republici Srbiju su Republički zavod za zaštitu spomenika kulture, Narodni muzej Srbije, Državni arhiv Srbije, Narodna biblioteka Srbije i Jugoslovenska kinoteka;

17) Matične ustanove zaštite su javne ustanove zaštite koje obavljaju matične poslove i čija se nadležnost, prava i obaveze, uređuju posebnim zakonima kojima se uređuju pojedinačne delatnosti zaštite kulturnog nasleđa;

18) Teritorijalno nadležne ustanove zaštite su javne ustanove zaštite koje obavljaju poslove zaštite kulturnog nasleđa na određenoj teritoriji u skladu sa posebnim zakonima;

19) Vrednovanje je stručna i naučna ocena svojstava, osobenosti i značaja dobra, radi utvrđivanja kulturne vrednosti i statusa kulturnog dobra;

20) Kulturna dobra prema kategoriji su kulturno dobro, kulturno dobro od velikog značaja i kulturno dobro od izuzetnog značaja;

21) Registri kulturnih dobara su javni registri koje prema vrstama kulturnih dobara vode ustanove zaštite u skladu sa ovim zakonom i posebnim zakonima kojima se uređuju pojedinačne oblasti zaštite kulturnih dobara;

22) Centralni registar je javni registar kulturnih dobara za teritoriju Republike Srbije koje vode centralne ustanove zaštite prema vrstama kulturnih dobara, ako zakonom nije drugačije određeno;

23) Nacionalni registar nematerijalnog kulturnog nasleđa je javni registar koji vodi Centar za nematerijalno kulturno nasleđe;

24) Nezakonito iznesen kulturni predmet sa teritorije države članice Evropske unije je kulturni predmet, odnosno kulturno dobro:

- (1) koji je iznesen sa teritorije države članice Evropske unije kršenjem njenih propisa o zaštiti nacionalnog blaga ili kršenjem Uredbe (EZ) br. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara, ili
- (2) koji nije vraćen nakon isteka zakonskog roka za privremeno iznošenje ili bilo koje kršenje nekog drugog uslova kojim se uređuje takvo privremeno iznošenje;

25) država članica Evropske unije koja je zatražila povraćaj kulturnog predmeta je država članica sa čije je teritorije kulturni predmet nezakonito iznesen;

26) država članica Evropske unije od koje se traži povraćaj kulturnog predmeta je država članica na čijoj se teritoriji nalazi kulturni predmet nezakonito iznesen sa teritorije druge države članice Evropske unije;

27) povraćaj kulturnog predmeta je fizički povraćaj kulturnog predmeta nezakonito iznesenog sa teritorije Republike Srbije, odnosno sa teritorije druge države, a koja se nalazi na teritoriji Republike Srbije i koji se vrši u skladu sa međunarodnim ugovorima, međunarodnim konvencijama i nacionalnim zakonodavstvom;

28) držalac kulturnog predmeta je pravno ili fizičko lice koje neposredno vrši faktičku vlast na kulturnom predmetu, odnosno u čijem posedu je kulturni predmet, a nije njegov vlasnik;

29) samostalni držalac kulturnog predmeta je lice koje za svoj račun vrši faktičnu vlast na kulturnom predmetu;

30) nesamostalni držalac kulturnog predmeta je lice koje za treće lice vrši faktičnu vlast na kulturnom predmetu;

31) javne zbirke su zbirke koje su u skladu sa zakonodavstvom države članice Evropske unije definisane kao javne i koje su u vlasništvu te države članice, lokalnog ili područnog tela u toj državi članici ili institucije koja se nalazi na teritoriji te države članice, pod uslovom da je takva institucija u vlasništvu države članice Evropske unije ili lokalnog ili područnog tela ili je u znatnoj meri od njih finansirana.

Kulturno nasleđe

Član 4.

Kulturno nasleđe je skup resursa, materijalnih i nematerijalnih, nasleđenih iz prošlosti, prepoznatih kao odraz i izraz neprekidno evoluirajućih vrednosti, uverenja, znanja i tradicija, nastalih interakcijom čoveka i prostora tokom vremena.

Kulturno nasleđe Republike Srbije obuhvata nematerijalno kulturno nasleđe i materijalna kulturna dobra koja se nalaze na teritoriji Republike Srbije, uključujući i Autonomnu pokrajinu Kosovo i Metohiju kao njen sastavni deo u skladu sa Ustavom Republike Srbije.

Vrste kulturnog nasleđa

Član 5.

Kulturno nasleđe može biti materijalno kulturno nasleđe i nematerijalno kulturno nasleđe.

Materijalno kulturno nasleđe čini nepokretno i pokretno kulturno nasleđe.

Kulturna dobra su deo materijalnog kulturnog nasleđa vrednovana i utvrđena u skladu sa zakonom.

Pravo na kulturno nasleđe

Član 6.

Kulturno nasleđe ima pravo da koristi svako pod jednakim uslovima, radi učešća u kulturnom životu, uživanja, obrazovanja, naučnog istraživanja i napretka ili druge dobrobiti koja iz njega proističe, kao i da doprinosi njegovom obogaćivanju zaštiti i očuvanju, u skladu sa ovim zakonom.

Pravo na dostupnost i pristup kulturnom nasleđu može se ograničiti samo radi zaštite javnog interesa, prava i sloboda drugih.

Obavezu da poštuje kulturno nasleđe ima svako.

Ciljevi zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa

Član 7.

Ciljevi zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa su:

1) otkrivanje, prepoznavanje, prikupljanje, dokumentovanje, proučavanje, tumačenje, vrednovanje, predstavljanje, interpretacija, podizanje svesti o značaju kulturnog nasleđa,

2) integralno očuvanje i zaštita kulturnog nasleđa kroz preduzimanje mera zaštite;

3) upravljanje resursima kulturnog nasleđa i rizicima po kulturno nasleđe;

4) obezbeđivanje uslova za održivi razvoj i korišćenje kulturnog nasleđa;

5) podizanje nivoa znanja o kulturnom nasleđu kroz vaspitanje i obrazovanje;

6) podsticanje kulturne raznolikosti uz poštovanje različitosti nasleđa;

7) sprečavanje protivpravnog postupanja sa kulturnim nasleđem;

8) obezbeđivanje dostupnosti informacija o kulturnom nasleđu širokoj javnosti;

9) stvaranje novih sadržaja i uvođenje usluga korišćenjem savremene informacione i komunikacione tehnologije i tehničko-tehnoloških sredstava u svrhu efikasne izgradnje višenamenske digitalne infrastrukture kulturnog nasleđa.

Ostvarivanje zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa

Član 8.

Zaštita i očuvanje kulturnog nasleđa ostvaruje se obavljanjem delatnosti zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa, upravno-pravnim i drugim merama propisanim ovim zakonom, kao i merama koje se utvrde na osnovu posebnih zakona kojima se uređuju pojedinačne oblasti zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa.

U cilju zaštite, očuvanja i predstavljanja kulturnog nasleđa Republike Srbije subjekti zaštite kulturnog nasleđa ostvaruju saradnju sa nadležnim državnim organima, organima autonomnih pokrajina i lokalnih samouprava, naučno-obrazovnim, istraživačkim institucijama, turističkim organizacijama, strukovnim i drugim udruženjima.

Obaveza zaštite

Član 9.

Republika Srbija obezbeđuje zaštitu i očuvanje kulturnog nasleđa koje se nalazi na njenoj teritoriji i stara se o zaštiti i očuvanju kulturnog nasleđa koje se nalazi u inostranstvu, ako je od značaja za njenu istoriju, umetnost ili kulturu.

Kulturno dobro, dobro koje uživa prethodnu zaštitu i dobro pod prethodnom zaštitom ne sme se oštetiti, uništiti, niti se bez saglasnosti nadležne ustanove zaštite u skladu sa zakonom, može menjati njegov izgled, svojstvo ili namena.

Član 10.

Program zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa u Republici Srbiji (u daljem tekstu: Program), u skladu sa strategijom razvoja kulture, za period od pet godina donosi Vlada na predlog ministra nadležnog za kulturu (u daljem tekstu: ministar).

Program sadrži, pored obaveznih elemenata utvrđenih propisima kojima se uređuje planski sistem, i sledeće:

- 1) prioritete međuresorne saradnje (naučno-istraživački rad, obrazovanje, ravnomerni regionalni razvoj, međunarodna saradnja);
- 2) instrumente razvoja zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa;
- 3) prioritetne projekte za zaštitu i očuvanja kulturnog nasleđa;
- 4) kriterijume, pokazatelje i postupke evaluacije sprovođenja Programa.

Program mora biti u skladu sa Strategijom razvoja kulture Republike Srbije.

Centralne ustanove zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa (u daljem tekstu: centralne ustanove zaštite), u saradnji sa matičnim ustanovama zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa (u daljem tekstu: matične ustanove zaštite), učestvuju u izradi Programa.

Autonomna pokrajina, preko svojih organa u oblasti kulture, učestvuje u izradi Programa i u okviru nadležnosti utvrđenih ovim i posebnim zakonom i u skladu sa Programom i svojim specifičnostima, donosi mere za zaštitu i očuvanje kulturnog nasleđa u okviru svojih planskih dokumenata.

Član 11.

Termini kojima su u ovom zakonu označeni položaji, profesije, odnosno zanimanja, izraženi u gramatičkom muškom rodu, podrazumevaju prirodni muški i ženski rod lica na koje se odnose.

Član 12.

Sredstva za ostvarivanje zaštite, očuvanje i korišćenje kulturnog nasleđa obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije, autonomnih pokrajina i jedinica lokalne samouprave, kao i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

II. MATERIJALNO I NEMATERIJALNO KULTURNO NASLEĐE

1. Materijalno kulturno nasleđe

Član 13.

Materijalno kulturno nasleđe su stvari i tvorevine materijalne i duhovne kulture od opšteg interesa koje uživaju posebnu zaštitu utvrđenu ovim zakonom.

Materijalno kulturno nasleđe čine nepokretna kulturna dobra, pokretna kulturna dobra, dobra koja uživaju prethodnu zaštitu i dobra pod prethodnom zaštitom.

1.1. Nepokretna kulturna dobra

Član 14.

Nepokretna kulturna dobra su kulturni predeli, prostorne kulturno-istorijske celine, spomenici kulture, arheološka nalazišta i znamenita mesta.

Sastavni deo nepokretnog kulturnog dobra čini zaštićena okolina, kao i pokretne stvari koje su funkcionalno, estetski i na drugi način povezane sa nepokretnim kulturnim dobrom tako da čine jedinstvenu celinu a čijim se odvajanjem suštinski umanjuje njegova vrednost (u daljem tekstu: pripadak).

Pripadak može biti utvrđen za posebno pokretno kulturno dobro, ako samostalno ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom.

Zaštićena okolina nepokretnog kulturnog dobra uživa zaštitu kao i kulturno dobro.

Kulturni predeo

Član 15.

Kulturni predeo označava područje nastalo kao rezultat međusobnog delovanja kulture i prirode, odnosno ljudi i njihovog prirodnog okruženja. Kulturni predeo odražava evoluciju ljudskog društva i naselja tokom vremena, načine održivog korišćenja zemljišta, uslovljene ograničenjima i karakteristikama prirodnog okruženja, kao i sukcesivnim društvenim, ekonomskim i kulturnim uticajima i specifičnim duhovnim odnosom prema prirodi.

Prostorno kulturno-istorijska celina

Član 16.

Prostorno kulturno-istorijska celina jeste urbano ili ruralno naselje ili grupa pojedinačnih ili povezanih građevina koje zbog svojih arhitektonskih odlika, homogenosti ili položaja u prostoru poseduju posebne vrednosti sa kulturnog, istorijskog, umetničkog, etnološkog, antropološkog i naučnog gledišta.

Spomenik kulture

Član 17.

Spomenik kulture je pojedinačni nepokretni objekat od kulturnog, istorijskog, arhitektonskog, arheološkog, umetničkog, etnološkog, tehničkog, paleontološkog, značaja ili drugog društvenog značaja.

Spomenik kulture može biti:

- 1) arhitektonsko delo, njegovi ostaci, prepoznatljivi delovi ili pripatci;
- 2) objekat sa pripadajućim nepokretnostima i pripatcima;
- 3) arheološki objekat ili struktura arheološkog karaktera;
- 4) delo primenjene umetnosti, slikarstva ili vajarstva, natpis, geološko nalazište, delo ili ostatak tehničke kulture, stare industrije ili infrastrukture i drugo dobro koje je trajno vezano za određeni arhitektonski objekat ili mesto;
- 5) memorijalni ili drugi spomen objekat.

Arheološko nalazište

Član 18.

Arheološko nalazište je deo prostora na površini zemljišta i u zemljištu, u pećinama i pod vodom, koji sadrži ostatke pojedinačnih građevina, složene građevinske celine i druge objekte, konstrukcije i njihove delove, grobne celine i nekropole, ostave, pokretne predmete, antropološki, paleontološki i geološki materijal, kao i celokupan stratigrafski kontekst u kome se nalaze.

Znamenito mesto

Član 19.

Znamenito mesto je prostor vezan za događaj od posebnog značaja za istoriju, područje s izraženim elementima prirodnih i radom stvorenih vrednosti kao jedinstvene celine, kao i spomen grobovi ili groblja i druga spomen obeležja koja su podignuta radi trajnog očuvanja uspomene na značajne događaje, ličnosti i mesta iz nacionalne istorije, od posebnog kulturnog i istorijskog značaja.

1.2. Pokretna kulturna dobra

Muzejska građa

Član 20.

Muzejska građa su muzejski predmeti, predmeti ili grupe predmeta koji samostalno ili zajednički imaju posebna svojstva od značaja za upoznavanje društvenog, istorijskog, umetničkog, kulturnog, naučnog i tehničkog razvoja, prirode i njenog razvoja, bez obzira da li se nalaze u muzejima organizovani u odgovarajuće zbirke ili izvan njih.

Arhivska građa

Član 21.

Arhivska građa, kao dokumentarni materijal koji se trajno čuva, je odabrani izvorni, a u nedostatku izvornog, i svaki reprodukovani oblik dokumenta ili zapisa koji su nastali radom i delovanjem državnih organa i organizacija, organa teritorijalne autonomije i jedinica lokalne samouprave, ustanova, javnih preduzeća, imalaca javnih ovlašćenja, privrednih društava, preduzetnika, lica koja obavljaju registrovanu delatnost, verskih zajednica, kao i drugih pravnih ili fizičkih lica, a od trajnog su značaja za kulturu, umetnost, nauku, prosvetu i druge društvene oblasti, bez obzira na to kada i gde su nastali, i da li se nalaze u ustanovama zaštite kulturnih dobara ili van njih, i bez obzira na oblik i nosač zapisa na kome su sačuvani.

Arhivska građa u elektronskom obliku je arhivska građa koja je izvorno nastala u elektronskom obliku.

Filmska i ostala audiovizuelna građa

Član 22.

Filmsku i ostalu audiovizuelnu građu čine zapis registrovane slike u pokretu, sa ili bez tonskog zapisa, odnosno original i kopija na bilo kom nosaču zapisa, namenjen posmatranju ili prikazivanju kao celini, korišćenjem mehaničke i/ili elektronske opreme za prikazivanje, bez obzira na tehniku snimanja i na to kada su i gde nastali i da li se nalaze u ustanovama zaštite ili izvan njih, zvučni zapis, kao i prateća filmska i ostala audio-vizuelna građa koju čine scenario, knjiga snimanja, dijalog lista, filmski plakat, foto dokumentacija, skice dekora i kostima, notni zapisi filmske muzike, publikacije i drugi dokumenti i predmeti nastali pre, za vreme i posle snimanja filma, analogno ili u bilo kom digitalnom zapisu.

Stara i retka bibliotečka građa

Član 23.

Staru i retku bibliotečku građu čine:

- 1) stare srpske knjige:
 - (1) rukopisne knjige na srpskoslovenskom i srpskom jeziku srpskoslovenskog jezičkog perioda zaključno sa 18. vekom, kao i rukopisne knjige nastale do 1867. godine na srpskoslovenskom, ruskoslovenskom (u srpskoj upotrebi), slavenosrpskom i srpskom narodnom jeziku,
 - (2) štampane knjige, periodične i druge publikacije objavljene na srpskoslovenskom, ruskoslovenskom (u srpskoj upotrebi), slavenosrpskom i srpskom jeziku, zaključno sa 1867. godinom,
 - (3) rukopisne i štampane knjige na stranim jezicima čiji je autor pripadnik srpskog naroda, zaključno sa 1867. godinom,
 - (4) izdanja dubrovačke književnosti, koja pripadaju i srpskoj i hrvatskoj kulturi, zaključno sa 1867. godinom;
- 2) stare strane knjige: rukopisne i štampane knjige objavljene do godine koja se uzima kao kriterijum po propisima države iz koje potiču;
- 3) retke knjige: publikacije koje imaju neko od sledećih obeležja:
 - (1) rukopisne knjige nastale posle 1867. godine,
 - (2) primerci publikacije koji zbog posebne opreme ili sadržine izlaze iz profila ukupnog tiraža,
 - (3) bibliofilska izdanja značajnih autora i bibliofilska izdanja koja imaju posebnu naučnu, istorijsku, kulturnu ili umetničku vrednost,
 - (4) retka izdanja iz ratnih perioda 1912-1913, 1914-1918, 1941-1945. godine,
 - (5) izdanja s tiražom manjim od 100 primeraka koja imaju posebnu naučnu, istorijsku, kulturnu ili umetničku vrednost,
 - (6) cenzurisana, proskribovana izdanja koja su sačuvana u malom broju primeraka, a sama po sebi imaju veliki kulturni značaj,
 - (7) emigrantska izdanja objavljena van teritorije Republike Srbije, sačuvana u malom broju primeraka;
- 4) posebne zbirke:
 - (1) zbirke književnih i drugih rukopisa i arhivalija, mapa i karata, fotografija, gravira, muzikalija, plakata, elektronskih publikacija (uključujući i internet baštinu), bibliotečki katalozi i posebne biblioteke značajnih ličnosti, odnosno biblioteke celine od istorijskog, umetničkog, naučnog ili tehničkog značaja, koje su u skladu sa ovim zakonom utvrđene kao kulturno dobro,
 - (2) muzejski primerak svake štampane ili elektronske publikacije koji Narodna biblioteka Srbije i Biblioteka Matice srpske dobijaju putem obaveznog primerka i trajno čuvaju po zakonu kojim se uređuje obavezni primerak.

2. Nematerijalno kulturno nasleđe

Član 24.

Nematerijalno kulturno nasleđe označava prakse, prikaze, izraze, znanja, veštine, kao i instrumente, predmete, artefakte i kulturne prostore koji su s njima povezani, koje zajednice, grupe i u pojedinim slučajevima, pojedinci, prepoznaju kao deo svog kulturnog nasleđa. Ono se prenosi s generacije na generaciju, zajednice i grupe ga iznova stvaraju, u zavisnosti od okruženja, njihove interakcije sa prirodom i istorije, pružajući im osećaj identiteta i kontinuiteta. Na taj način promovišu poštovanje kulturne raznolikosti i ljudske kreativnosti.

Član 25.

Nematerijalno kulturno nasleđe, ispoljava se u sledećim oblastima:

- 1) usmenim tradicijama i izrazima, uključujući i jezik kao nosioca nematerijalnog kulturnog nasleđa;
- 2) izvođačkim umetnostima;
- 3) društvenim običajima, ritualima i svečanim događajima;
- 4) znanjima i običajima koji se tiču prirode i svemira;
- 5) tradicionalnim zanatima i veštinama.

III. VREDNOVANJE KULTURNOG NASLEĐA

Član 26.

Kulturna vrednost materijalnog i nematerijalnog nasleđa utvrđuje se na osnovu činjenica o svojstvima i osobenostima nasleđa, značaja za očuvanje identiteta i kulture, kao i istorijskih, umetničkih, arhitektonskih, arheoloških, antropoloških, etnoloških, duhovnih, prirodnjačkih, tehničkih, naučnih, društvenih, ekonomskih i drugih vrednosti.

Član 27.

Kriterijumi za utvrđivanje vrednosti kulturnog nasleđa su autentičnost, integritet, jedinstvenost i retkost u okviru svoje vrste i kontinuitet kulturne tradicije.

Bliži kriterijumi utvrđivanja vrednosti iz stava 1. ovog člana propisuju se posebnim zakonima kojima se uređuju pojedinačne oblasti zaštite kulturnog nasleđa.

Član 28.

Materijalno kulturno nasleđe na osnovu utvrđene kulturne vrednosti čine dobra koja uživaju prethodnu zaštitu, dobra pod prethodnom zaštitom i kulturna dobra.

Dobra koja uživaju prethodnu zaštitu

Član 29.

Dobra koja uživaju prethodnu zaštitu su stvari i tvorevine za koje se pretpostavlja da poseduju kulturne vrednosti iz člana 26. ovog zakona.

Dobra iz stava 1. ovog člana predstavljaju kulturno nasleđe i uživaju istu zaštitu kao i kulturna dobra.

Član 30.

Lica koja pronađu ili na drugi način dođu u kontakt sa stvarima i tvorevinama za koje se pretpostavlja da poseduju svojstva iz člana 26. ovog zakona, dužna su da bez odlaganja o tome obavesti nadležnu ustanovu zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa (u daljem tekstu: ustanova zaštite).

Svako ko pronade ili na drugi način dođe u kontakt sa stvarima i tvorevinama iz člana 29. ovog zakona, ima obavezu da prema njima postupa sa posebnom pažnjom, da ne dođe do njihovog oštećenja ili drugog narušavanja svojstava, kao ni do iznošenja iz Republike Srbije ili puštanja u unutrašnji ili međunarodni promet.

Član 31.

Nalazač koji slučajno otkrije elemente arheološkog nasleđa, odnosno iskopa iz zemlje, odnosno izvadi iz vode dobro koje uživa prethodnu zaštitu, dužan je da o tome odmah, a najkasnije u roku od 24 časa, obavesti nadležnu ustanovu zaštite ili ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove.

Nalazač iz stava 1. ovog člana ima obavezu postupanja sa posebnom pažnjom, radi sprečavanja oštećenja ili narušavanja svojstava otkrivenih elemenata arheološkog nasleđa, odnosno dobra koje uživa prethodnu zaštitu, kao i njihovog iznošenja iz Republike Srbije ili puštanja u unutrašnji ili međunarodni promet.

Nalazaču predmeta iz stava 1. ovog člana može pripasti novčana nagrada, ukoliko do otkrića nije došlo prilikom vršenja iskopa u okviru građevinskih ili bilo koje druge vrste poslova za čije obavljanje je neophodno pribavljanje posebnog odobrenja ili dozvole, odnosno ukoliko do otkrića nije došlo na već registrovanom arheološkom nalazištu ili arheološkom lokalitetu, u kom slučaju se otkriveni elementi arheološkog nasleđa imaju predati nadležnoj ustanovi zaštite i bez prava na otkup.

Visinu nagrade iz stava 2. ovog člana utvrđuje ustanova zaštite kojoj se predmet daje na čuvanje.

Član 32.

Prostor u zemlji ili vodi koji sadrži tragove čovekovog trajanje kroz vreme, uključujući i mesta na kojima nema vidljivih tragova na površini zemlje, a nije utvrđeno za arheološko nalazište prepoznaje se kao arheološki lokalitet.

Više međusobno povezanih arheoloških lokaliteta iz stava 1. ovog člana predstavlja arheološko područje.

Prethodna zaštita arheoloških lokaliteta, (evidentiranih i neevidentiranih) odnosno arheološkog područja, je trajna.

Član 33.

Dobro koje uživa prethodnu zaštitu, a nalazi se u zemlji ili vodi, ili je izvađeno iz zemlje ili vode, u državnj je svojini.

Dobra pod prethodnom zaštitom

Član 34.

Evidencije dobara pod prethodnom zaštitom vode ustanove zaštite i utvrđuju mere zaštite.

Evidentirana dobra iz stava 1. ovog člana su dobra pod prethodnom zaštitom.

Režim prethodne zaštite otpočinje momentom preuzimanja upravnih radnji na identifikaciji dobara za koje se veruje da poseduju svojstva iz člana 26. ovog zakona.

Ustanova zaštite dužna je da o evidentiranju dobara koja uživa prethodnu zaštitu obavesti vlasnika ili držaoca, odnosno lice koje koristi ili upravlja njome.

Ustanova zaštite dužna je da od evidentiranja u roku od dve godine za pokretna dobra, odnosno tri godine za nepokretna dobra, utvrdi da li ima svojstva iz člana 26. ovog zakona, i da u tom roku utvrdi odnosno predloži utvrđivanje za kulturno dobro.

Izuzetno, ako za to postoje opravdani razlozi, nadležna ustanova zaštite produžice rok iz st. 4. i 5. ovog člana upisom zabeležbe u evidenciju iz stava 1. ovog člana i nakon isteka perioda od dve godine za pokretna dobra, odnosno tri godine za nepokretna dobra, ali najviše za još dve, odnosno tri godine.

Prethodna zaštita evidentiranog dobra iz stava 2. ovog člana za koji je ministarstvu nadležnom za poslove kulture (u daljem tekstu: Ministarstvo) upućen obrazloženi predlog za njegovo utvrđivanje za kulturno dobro radi daljeg postupka iz čl. 43. i 44. ovog zakona, produžava se do okončanja tog postupka.

Prethodna zaštita filmskog i ostalog audiovizuelnog nasleđa je trajna.

Ukoliko evidentirano dobro nije utvrđeno za kulturno dobro u roku iz stava 5. i 6. na njega se neće primenjivati utvrđene mere zaštite, osim za filmsko i ostalo audiovizuelno nasleđe iz stava 8. ovog člana i arheološki lokalitet i arheološko područje iz člana 32. ovog zakona.

Podaci potrebni za vođenje evidencije iz stava 1. ovog člana prikupljaju se i obrađuju u svrhu zaštite dobara koje uživaju prethodnu zaštitu kao dobara koja predstavljaju kulturno nasleđe od opšteg interesa, i uživaju istu zaštitu kao i kulturna dobra u skladu sa zakonom.

Prestanak prethodne zaštite

Član 35.

Prethodna zaštita prestaje:

- 1) danom donošenja akta o utvrđivanju kulturnog dobra;
- 2) istekom vremena trajanja prethodne zaštite;
- 3) danom utvrđivanja da dobro nema kulturnu vrednost.

Kategorije kulturnih dobara

Član 36.

Kulturna dobra prema kategoriji su:

- 1) kulturno dobro;
- 2) kulturno dobro od velikog značaja;
- 3) kulturno dobro od izuzetnog značaja.

Kulturna dobra iz stava 1. tačka 1) ovog člana se smatraju kulturnim dobrima III kategorije, kulturna dobra od velikog značaja iz stava 1. tačka 2) ovog člana se smatraju kulturnim dobrima II kategorije, kulturna dobra od izuzetnog značaja iz stava 1. tačka 3) ovog člana se smatraju kulturnim dobrima I kategorije.

Kulturno dobro

Član 37.

Kulturno dobro je deo kulturnog nasleđa koje ima svojstva kulturnog dobra u skladu sa članom 26. ovog zakona, ispunjava kriterijume u skladu sa članom 26. ovog zakona, i utvrđeno je aktom o utvrđivanju u skladu sa ovim zakonom.

Kulturno dobro od velikog značaja

Član 38.

Kulturno dobro od velikog značaja jeste ono kulturno dobro koje ima jedno ili više sledećih svojstava:

1) predstavlja značajan kulturni, istorijski i tehnički doprinos određenog perioda ili područja;

2) svedoči o korišćenju znanja, veština i tehnika koje su nestale ili čine običaje i tradicionalno ponašanje na određenom području;

3) svedoči o značajnim događajima i ličnostima u prošlosti koji su obeležili isotriju i kulturu određenog područja.

Kulturno dobro od izuzetnog značaja

Član 39.

Kulturno dobro od izuzetnog značaja jeste ono kulturno dobro koje ima jedno ili više sledećih svojstava:

1) poseban značaj za kulturni, istorijski, društveni i naučno-tehnološki razvoj u određenom istorijskom periodu;

2) svedoči o izuzetnom doprinosu znanju, veštinama i kreativnom stvaralaštvu u prošlosti i savremenom periodu;

3) odražava primer jedinstvenog delovanja čoveka u prirodnom okruženju, tradicionalno korišćenje predela, ostvarivanja harmoničnog sadejstva razmene kulturnih uticaja i principa u prirodi;

4) predstavlja jedinstvene primerke stvaralaštva svog vremena ili određenog istorijskog razdoblja;

5) predstavlja originalni zapis ili delo koje je obeležilo kulturu i istoriju.

Član 40.

Kulturno nasleđe upisano na Uneskove liste svetskog nasleđa uživa poseban pristup, zaštitu, staranje i brigu.

Kulturno nasleđe koje se nalazi na teritoriji Autonomne pokrajine Kosovo i Metohija uživa poseban pristup, zaštitu, staranje i brigu.

IV. UTVRĐIVANJE KULTURNIH DOBARA

Član 41.

Kulturna dobra se utvrđuju aktom o utvrđivanju.

Akt o utvrđivanju iz stava 1. ovog člana sadrži, u zavisnosti od vrste kulturnog dobra sledeće:

1) osnovne podatke o kulturnom dobru (naziv, vrsta, mesto gde se nalazi i identifikacione oznake);

2) opis izgleda i stanja kulturnog dobra i pojedinih njegovih delova;

3) granicu nepokretnog kulturnog dobra i granicu njegove zaštićene okoline;

4) podatke o vlasniku i držaocu kulturnog dobra i zaštićene okoline nepokretnog kulturnog dobra (ime i prezime, prebivalište i boravište za fizičko lice, odnosno naziv i sedište za pravno lice);

5) obrazloženje vrednosti i osobenosti kulturnog dobra;

6) kategoriju kulturnog dobra;

7) podatke o objektu u kojem se trajno čuva ili izlaže pokretno kulturno dobro;

8) mere zaštite, namenu i način čuvanja, održavanja i korišćenja kulturnog dobra, a za nepokretno kulturno dobro i njegove zaštićene okoline.

Ako se kulturno dobro sastoji od više delova na kojima više lica ima pravo svojine, u aktu o utvrđivanju statusa kulturno dobro se, umesto podataka o vlasniku i držaocu dobra, konstatuje vlasništvo više lica.

Sastavni deo akta o utvrđivanju statusa nepokretnog kulturnog dobra je grafički prikaz osnove kulturnog dobra, kao i granica njegove zaštićene okoline i objekata koji se u njoj nalaze, sa katastarskim i zemljišno knjižnim podacima i spisak pokretnih predmeta koji sa nepokretnim kulturnim dobrom čine umetničku, istorijsku, vizuelnu ili funkcionalnu celinu.

Sastavni deo akta o utvrđivanju statusa pokretnog kulturnog dobra, koje je zbirka predmeta ili primeraka, čini spisak predmeta sa identifikacionim oznakama, fotografijama i opisom svakog pripadajućeg predmeta.

Poslove utvrđivanja kulturnih dobara javne ustanove zaštite obavljaju kao povereni posao.

Utvrđivanje mera zaštite

Član 42.

Mere zaštite koje se utvrđuju aktom o utvrđivanju kulturnih dobara iz člana 41. ovog zakona, obuhvataju:

- 1) bliže uslove čuvanja, održavanja i korišćenja kulturnog dobra;
- 2) stručne i tehničke mere zaštite radi obezbeđivanja kulturnog dobra od propadanja, oštećenja, uništenja i krađe;
- 3) način obezbeđivanja korišćenja i dostupnosti kulturnog dobra javnosti;
- 4) ograničenja i zabrane u pogledu raspolaganja kulturnim dobrom i njegove upotrebe, u skladu sa zakonom;
- 5) ograničenja, odnosno zabrane izvođenja određenih građevinskih radova, promene oblika terena i korišćenja zemljišta u okviru zaštićene okoline kulturnog dobra, kao i promene namena pojedinih kulturnih dobara;
- 6) uklanjanje građevinskog ili drugog objekta čije postojanje ugrožava zaštitu ili korišćenje kulturnog dobra.

Mere zaštite utvrđuju se i za zaštićenu okolinu nepokretnog kulturnog dobra.

Poslove utvrđivanja mera zaštite dobara javne ustanove zaštite obavljaju kao povereni posao.

Utvrđivanje nepokretnih kulturnih dobara

Član 43.

Nepokretna kulturna dobra i nepokretna kultura dobra od velikog značaja utvrđuje Vlada.

Predlog akta za utvrđivanje nepokretnog kulturnog dobra i nepokretnog kulturnog dobra od velikog značaja sa obrazloženjem priprema Republički zavod za zaštitu spomenika kulture i upućuje preko Ministarstva Vladi.

Utvrđivanje nepokretnog kulturnog dobra i nepokretnog kulturnog dobra od velikog značaja vrši se aktom iz člana 41. ovog zakona.

Akt iz stava 3. ovog člana objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Član 44.

Obrazloženje iz člana 43. stav 2. obavezno sadrži razloge koji ukazuju na to da su svojstva određene nepokretnosti od posebnog kulturnog i istorijskog značaja i priloži mišljenja sopstvenika nepokretnosti, odnosno dokaz da je izvršeno javno oglašavanje radi davanja tog mišljenja i da je protekao rok od 30 dana od javnog oglašavanja, kao i mišljenja zainteresovanih organa i ustanova.

Republički zavod za zaštitu spomenika kulture dužan je da u postupku utvrđivanja nepokretnih kulturnih dobara i nepokretnih kulturnih dobara od velikog značaja dostavi: naziv, opis kulturnog dobra, granice zaštićene okoline (katastarske i zemljišno-knjižne podatke), mere zaštite vezane za čuvanje, održavanje i korišćenje tog kulturnog dobra i njegove okoline.

Ukoliko se nepokretnost koja se predlaže za kulturno dobro nalazi izvan naseljenih mesta, Republički zavod za zaštitu spomenika kulture prilaže mišljenje ustanove koja vrši delatnost zaštite prirode o posebnim merama zaštite i granicama zaštićene okoline, u skladu s propisom o zaštiti prirode.

Ustanova zaštite svoje predloge za utvrđivanje nepokretnog kulturnog dobra i nepokretnih kulturnih dobara od velikog značaja dostavlja Republičkom zavodu za zaštitu spomenika kulture.

Utvrđivanje pokretnih kulturnih dobara

Član 45.

Pokretna kulturna dobra utvrđuje muzej, arhiv, audiovizuelni arhiv i biblioteka, čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave.

Član 46.

Utvrđivanje pokretnog kulturnog dobra vrši se aktom iz člana 41. ovog zakona.

U postupku utvrđivanja pokretnih kulturnih dobara primenjuju se odredbe Zakona o opštem upravnom postupku, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Akt iz stava 1. ovog člana može se doneti u postupku neposrednog odlučivanja, odnosno da o privremenoj meri odlučuje se privremenim rešenjem, koje se izdaje bez odlaganja, ako postoji osnovana pretpostavka da dobro može biti oštećeno ili trajno uništeno.

Po žalbama protiv rešenja donetih u upravnom postupku pokrenutom radi utvrđivanja pokretnih kulturnih dobara, u drugom stepenu rešava Ministarstvo.

Član 47.

Pokretna kulturna dobra od velikog značaja utvrđuju Narodni muzej Srbije, Državni arhiv Srbije, Narodna biblioteka Srbije i Jugoslovenska kinoteka, kao poveren posao.

Utvrđivanje kulturnih dobara od izuzetnog značaja

Član 48.

Kulturna dobra od izuzetnog značaja utvrđuje Narodna skupština.

Ustanove zaštite svoje predloge za utvrđivanje kulturnih dobara od izuzetnog značaja dostavljaju Republičkom zavodu za zaštitu spomenika kulture, Narodnom muzeju Srbije, Državnom arhivu Srbije, Narodnoj biblioteci Srbije i Jugoslovenskoj kinoteci.

Uz predlog iz stava 2. ovog člana prilaže se mišljenje vlasnika i držaoca, kao i zainteresovanih organa i ustanova.

Utvrđivanje nepokretnog kulturnog dobra od izuzetnog značaja i pokretnog kulturnog dobra od izuzetnog značaja vrši se aktom iz člana 41. ovog zakona.

Akt iz stava 4. ovog člana objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Očuvanje nematerijalnog kulturnog nasleđa

Član 49.

Republika Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave obezbeđuju uslove za očuvanje nematerijalnog kulturnog nasleđa.

Mere očuvanja nematerijalnog kulturnog nasleđa obuhvataju identifikaciju, dokumentaciju, istraživanje, očuvanje, zaštitu, promociju, vrednovanje, prenošenje, posebno kroz formalno i neformalno obrazovanje, kao i revitalizaciju različitih aspekata takvog nasleđa, kao i druge aktivnosti u skladu sa zakonom.

Identifikacija i evidencija nematerijalnog kulturnog nasleđa

Član 50.

Identifikacija nematerijalnog kulturnog nasleđa ostvaruje se u saradnji sa grupama, zajednicama i pojedincima koji su nosioci tog nasleđa.

Evidenciju o identifikovanom nematerijalnom kulturom nasleđu vode nadležne ustanove u skladu sa stručnim uputstvom koje donosi centralna ustanova zaštite nematerijalnog kulturnog nasleđa.

Evidentirano nematerijalno kulturno nasleđe uživa status kulturnog nasleđa pod prethodnom zaštitom.

Član 51.

Nematerijalno kulturno nasleđe, kako je definisano članom 24. ovog zakona, koje ispunjava kriterijume iz člana 27. ovog zakona, nakon postupka identifikacije u saradnji sa nosiocima i lokalnom zajednicom, upisuje se u registar nematerijalnog kulturnog nasleđa.

Akt o upisu elemenata nematerijalnog kulturnog nasleđa u Nacionalni registar nematerijalnog kulturnog nasleđa iz člana 58. ovog zakona, donosi Centar za nematerijalno kulturno nasleđe pri Etnografskom muzeju.

Član 52.

Dokumentacija o nematerijalnom kulturnom nasleđu nastala s ciljem identifikovanja, beleženja i registrovanja elementa nematerijalnog kulturnog nasleđa uživa zaštitu kao i nematerijalno kulturno nasleđe, u skladu sa zakonom.

Dokumentacija iz stava 1. ovog člana obuhvata dokumenta, fotografije i audio-vizuelne zapise nastale kao svedočanstvo o elementu u obliku i na način na koji ga praktikuju grupe, zajednice ili pojedinci koji su njegovi nosioci.

Član 53.

Nosioci nematerijalnog kulturnog nasleđa su lica koja poseduju znanja ili veštine neophodne za stvaranje, izvođenje, praktikovanje i prenošenje nematerijalnog kulturnog nasleđa.

Član 54.

Nosioci nematerijalnog kulturnog nasleđa, u cilju očuvanja sopstvenog nasleđa, održanja i prenošenja znanja ili veština koje poseduju, odnosno u cilju korišćenja nematerijalnog kulturnog nasleđa i upoznavanja drugih sa njim, uživaju podršku u skladu sa zakonom.

V. UPIS U REGISTAR I VOĐENJE REGISTRA KULTURNIH DOBARA, NEMATERIJALNOG KULTURNOG NASLEĐA I EVIDENCIJA DOBARA POD PRETHODNOM ZAŠTITOM

Član 55.

Na osnovu akta iz člana 41. ovog zakona, kulturna dobra upisuju se u registar kulturnih dobara prema vrstama u skladu sa ovim zakonom i posebnim zakonima kojima se uređuju pojedinačne oblasti zaštite kulturnih dobara.

Uz akt o utvrđivanju, na osnovu koga je izvršen upis u registar, čuva se i dosije o kulturnom dobru.

Registri kulturnih dobara vode se u elektronskom obliku, u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronska uprava, i sadrže podatke i dokumentaciju o kulturnim dobrima prema vrstama, u skladu sa ovim zakonom, posebnim zakonima kojima se uređuju pojedinačne oblasti zaštite kulturnih dobara i povezani su sa jedinstvenim informacionim sistemima kulturnog nasleđa i drugim odgovarajućim registrima.

Podaci potrebni za vođenje registara iz stava 1. ovog člana se prikupljaju i obrađuju u svrhu zaštite kulturnih dobara kao dobara koja predstavljaju kulturno nasleđe od opšteg interesa.

Podaci o ličnosti koje sadrže registri iz stava 1. ovog člana čuvaju se i obezbeđuje se njihova dostupnost javnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, uz obavezu poštovanja pravila o srazmernosti obrade u odnosu na ciljeve i svrhu obrade podataka.

Registri kulturnih dobara su javni.

U katastar nepokretnosti izvršiće se zabeležba upisa, odnosno brisanje svojstva kulturnog dobra, na osnovu podataka iz registra kulturnih dobara koje dostavlja ustanova zaštite koja je izvršila upis u registar kulturnih dobara i njihove zaštićene okoline.

Član 56.

Registar kulturnih dobara sadrži, u zavisnosti od vrste kulturnog dobra, sledeće:

- 1) osnovne podatke o kulturnom dobru (naziv, vrsta, mesto gde se nalazi i identifikacione oznake, identifikacionu fotografiju);
- 2) osnov za upis u registar - broj i datum akta o utvrđivanju;
- 3) opis izgleda i stanja kulturnog dobra i pojedinih njegovih delova;
- 4) opis granica nepokretnog kulturnog dobra i granica njegove zaštićene okoline i objekata koji se u njoj nalaze;
- 5) podatke o vlasniku i držaocu kulturnog dobra i zaštićene okoline nepokretnog kulturnog dobra (ime i prezime, prebivalište i boravište za fizičko lice, odnosno naziv i sedište za pravno lice), odnosno konstatacija vlasništva više lica;
- 6) detaljan opis svojstava i osobenosti kulturnog dobra za koje je utvrđeno da predstavljaju kulturnu vrednost;
- 7) kategoriju kulturnog dobra;
- 8) podatke o objektu u kojem se trajno čuva ili izlaže pokretno kulturno dobro;

9) mere zaštite, namenu i način čuvanja, održavanja i korišćenja kulturnog dobra, a za nepokretno kulturno dobro i njegove zaštićene okoline.

Član 57.

Uz registar i centralni registar obrazuje se i čuva dosije kulturnog dobra koji čini sledeća dokumentacija, u zavisnosti od vrste kulturnog dobra:

- 1) akt o utvrđivanju kulturnog dobra;
- 2) elaborat o vrednovanju kulturnih vrednosti;
- 3) dokumentacija sa istorijskim podacima i stilsko-hronološkom analizom;
- 4) tehnička i foto dokumentacija;
- 5) fizičko-hemijska analiza sastava materijala;
- 6) podaci o tehnici i tehnologiji izrade;
- 7) dokumentacija o sprovedenim istraživanjima, preventivnim merama i merama zaštite, konzervacije i resturacije;
- 8) dokumentacija o korišćenju, prometu i premeštanju kulturnog dobra;
- 9) za nepokretno kulturno dobro, grafički prikaz katastarskog plana, kao i granica njegove zaštićene okoline i objekata koji se u njoj nalaze, sa katastarskim i zemljišno-knjižnim podacima i spisak pokretnih predmeta koji sa nepokretnim kulturnim dobrom čine umetničku, istorijsku, vizuelnu ili funkcionalnu celinu;
- 10) za pokretno kulturno dobro, koje je zbirka predmeta ili primeraka spisak predmeta sa identifikacionim oznakama, fotografijama i opisom svakog pripadajućeg predmeta;

Dosije kulturnog dobra redovno se ažurira i trajno čuva u papirnom i elektronskom obliku.

Dosije, odnosno dokumentacija koja se čuva uz registar arhivske građe uređuje se zakonom kojim se uređuje arhivska građa i registri arhivske građe.

Nacionalni registar nematerijalnog kulturnog nasleđa

Član 58.

Nacionalni registar nematerijalnog kulturnog nasleđa sadrži:

- 1) osnovne podatke o registrovanom elementu nematerijalnog kulturnog nasleđa (naziv, lokalitet i geografsku rasprostranjenost, identifikacionu oznaku);
- 2) opis i karakteristike;
- 3) podatke o relevantnim institucijama, nosiocima, grupama i zajednicama;
- 4) dokumentaciju o registrovanom nematerijalnom kulturnom nasleđu;
- 5) mere očuvanja;
- 6) promene i prestanak postojanja elementa;
- 7) podatke o upisima na relevantne liste nematerijalnog kulturnog nasleđa.

Nacionalni registar obuhvata dokumentaciju o upisanom elementu koja sadrži:

- 1) obrazac za identifikovanje elemenata nematerijalnog kulturnog nasleđa;
- 2) saglasnosti nosilaca za registrovanje nematerijalnog kulturnog nasleđa;

3) audio-vizuelnu i foto dokumentaciju o registrovanom nematerijalnom kulturnom nasleđu;

4) dokumentaciju o korišćenju, promenama i sprovedenim merama očuvanja.

Dosije registrovanog elementa nematerijalnog kulturnog nasleđa redovno se ažurira i trajno čuva u papirnom i elektronskom obliku.

Nacionalni registar nematerijalnog kulturnog nasleđa vodi se u elektronskom obliku u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronska uprava, i povezan je sa jedinstvenim informacionim sistemom i drugim odgovarajućim registrima.

Podaci potrebni za vođenje Nacionalnog registra iz stava 1. ovog člana se prikupljaju i obrađuju u svrhu zaštite nematerijalnog kulturnog nasleđa kao dela kulturnog nasleđa od opšteg interesa.

Podaci o ličnosti koje sadrži Nacionalni registar iz stava 1. ovog člana čuvaju se i obezbeđuje se njihova dostupnost javnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, uz obavezu poštovanja pravila o srazmernosti obrade u odnosu na ciljeve i svrhu obrade podataka.

Vođenje registra

Član 59.

Registar kulturnih dobara vode ustanove zaštite prema vrstama kulturnih dobara, ako zakonom nije drugačije određeno.

Na kulturna dobra upisana u registar kulturnih dobara stavlja se oznaka da su pod posebnom zaštitom.

Ministar propisuje izgled, sadržinu i način stavljanja oznaka iz stava 2. ovog člana.

Član 60.

Za svaku vrstu kulturnih dobara vode se centralni registri.

Centralne registre kulturnih dobara vode centralne ustanove zaštite.

Ustanove zaštite dužne su da podatke o kulturnim dobrima i dokumentaciju iz člana 57. ovog zakona za koje vode registar dostave ustanovama zaštite koje vode centralne registre kulturnih dobara u roku od 30 dana od dana upisa kulturnog dobra u registar.

Centralni registar sadrži podatke koji su utvrđeni i za registar kulturnih dobara, zavisno od vrste kulturnog dobra, iz člana 56. ovog zakona.

Podaci potrebni za vođenje centralnih registara iz stava 1. ovog člana se prikupljaju i obrađuju u svrhu zaštite kulturnih dobara kao dobara koja predstavljaju kulturno nasleđe od opšteg interesa.

Podaci o ličnosti koje sadrže centralni registri iz stava 1. ovog člana čuvaju se i obezbeđuje se njihova dostupnost javnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, uz obavezu poštovanja pravila o srazmernosti obrade u odnosu na ciljeve i svrhu obrade podataka.

Član 61.

Kulturno dobro koje je uništeno ili nestalo, odnosno koje je izgubilo svojstva iz člana 26. ovog zakona, ili je trajno izneto ili izvezeno u skladu sa članom 108. ovog zakona, briše se iz registra kulturnih dobara, na osnovu akta o prestanku svojstva kulturnog dobra i njegovog brisanja iz registra.

Akt iz stava 1. ovog člana donosi se na način i u postupku, kao i akt o utvrđivanju kulturnog dobra.

Član 62.

Evidencija dobara pod prethodnom zaštitom, u zavisnosti od vrste dobara, sadrži:

- 1) naziv dobra i njegov opis, a za nepokretno dobro i katastarske oznake, opis njegovih granica i granica njegove neposredne okoline;
- 2) osnovne podatke o vlasniku i držaocu dobra;
- 3) opis svojstava i osobenosti dobra za koja se osnovano veruje da predstavlja kulturnu vrednost;
- 4) vreme trajanja prethodne zaštite;
- 5) radnje i aktivnosti koje će se sprovesti u toku trajanja prethodne zaštite, radi utvrđivanja kulturne vrednosti dobra;
- 6) stanje, način čuvanja, održavanja i korišćenja dobra za vreme trajanja prethodne zaštite.

Ako se prethodna zaštita uspostavlja na nepokretnom dobru, koje se sastoji od više delova na kojima više lica ima pravo svojine, u evidenciju se umesto podataka o vlasniku i držaocu dobra konstatuje vlasništvo više lica.

Evidencija iz stava 1. ovog člana vodi na propisanom obrascu.

Podaci o ličnosti koje sadrži Evidencija iz stava 1. ovog člana čuvaju se i obezbeđuje se njihova dostupnost javnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, uz obavezu poštovanja pravila o srazmernosti obrade u odnosu na ciljeve i svrhu obrade podataka.

Evidencija iz stava 1. ovog člana je javna.

Član 63.

Bližu sadržinu i način vođenja registara i centralnih registara kulturnih dobara po vrstama kulturnog dobra, osim za arhivsku građu koji se uređuju se posebnim zakonom, evidencije dobara pod prethodnom zaštitom i dokumentaciju o kulturnim dobrima koja se obrazuje i čuva uz registre propisuje ministar.

Član 64.

Na podneske, rešenja, žalbe, kao i druga akta koji se odnose na zaštitu kulturnog dobra ne plaćaju se sudske takse ustanovljene republičkim propisima.

Član 65.

Dokumentacija o kulturnom nasleđu vodi se u elektronskom obliku u jedinstvenom softverskom rešenju, odnosno informacionom sistemu za pojedinačnu oblast zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa kojim upravlja Ministarstvo ili ustanova zaštite.

Bliže uslove, procedure, upravljanje i način rada u jedinstvenim informacionim sistemima, kao i obaveze ustanova zaštite i zaposlenih propisuje ministar.

Dokumentovanje kulturnih dobara

Član 66.

Dokumentovanje kulturnih dobara vrši se izradom dokumenata u papirnom i elektronskom obliku i uspostavljanjem i vođenjem softverskog rešenja.

Dokumentacija o kulturnom dobru u papirnom obliku daje se na korišćenje izradom kopije o trošku zainteresovanog lica u skladu sa zakonom.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, dokumentacija o kulturnom dobru u izvornoj analognoj formi može se dati na privremeno korišćenje državnom organu i naučnoj instituciji, pod uslovom obaveznog vraćanja u određenom roku, o čemu se vodi posebna evidencija.

Korišćenje dokumentacije iz stava 1. ovog člana uređuje se posebnim zakonima kojima se uređuju pojedinačne oblasti kulturnog nasleđa.

Jedinstveni informacioni sistem kulturnog nasleđa

Član 67.

Za praćenje stanja kulturnog nasleđa i aktivnosti na njegovoj zaštiti i očuvanju uspostavljaju se jedinstveni informacioni sistemi za arhive, zavode, audiovizuelne arhive, biblioteke, muzeje i galerije, u kojima se vode dokumentacija o kulturnom nasleđu u elektronskom obliku, a kojima upravljaju Ministarstvo i ustanove zaštite, i kojima se obezbeđuje:

- 1) baza relevantnih podataka o kulturnim dobrima;
- 2) centralno informaciono povezivanje javnih ustanova za zaštitu kulturnih dobara i drugih pravnih i fizičkih lica ovlašćenih za vršenje poslova zaštite na određenim vrstama kulturnih dobara;
- 3) informaciono povezivanje sa nadležnim organima državne uprave i lokalne samouprave i odgovarajućim organima drugih država i međunarodnih organizacija;
- 4) javna dostupnost sveobuhvatnim i tačnim informacijama o kulturnim dobrima i njihovoj zaštiti, u skladu sa zakonom;
- 5) dostupnost javnosti digitalizovanog kulturnog nasleđa u skladu sa zakonom.

Svi jedinstveni informacioni sistemi omogućavaju razmenu podataka i vidljivost podataka na agregatoru metapodataka i digitalnih objekata iz jedinstvenih informacionih sistema ustanova zaštite.

Ministarstvo nadležno za poslove kulture nadležno je za rad agregatora iz stava 2. ovog člana.

Bliže uslove, procedure, upravljanje i način rada u jedinstvenim informacionim sistemima i agregatora iz stava 2. ovog člana uređuju se posebnim zakonima kojima se uređuju pojedinačne oblasti kulturnog nasleđa.

Podaci potrebni za vođenje jedinstvenog informacionog sistema iz stava 1. ovog člana se prikupljaju i obrađuju u svrhu praćenje stanja kulturnog nasleđa koje je od opšteg interesa, i aktivnosti na njegovoj zaštiti i očuvanju.

Podaci o ličnosti koje sadrže jedinstveni informacioni sistemi iz stava 1. ovog člana čuvaju se i obezbeđuje se njihova dostupnost javnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, uz obavezu poštovanja pravila o srazmernosti obrade u odnosu na ciljeve i svrhu obrade podataka.

Član 68.

Ustanove zaštite dužne su da korišćenjem jedinstvenih informacionih sistema razmenjuju podatke, umrežavaju se i rade na promociji kulturnog nasleđa u digitalnoj formi.

VI. OPŠTE MERE ZAŠTITE

Član 69.

Utvrđivanje i sprovođenje mera zaštite i očuvanja, sprečavanja oštećenja i uništenja kulturnog nasleđa propisuju se posebnim zakonima kojima se uređuju pojedinačne delatnosti zaštite kulturnog nasleđa.

Član 70.

Utvrđivanje mera zaštite iz člana 69. ovog zakona, javne ustanove zaštite koje su osnovane na način utvrđen zakonom obavljaju kao povereni posao.

Kulturno nasleđe u opasnosti

Član 71.

Kulturno nasleđe, bez obzira na vrstu kao i da li je utvrđeno za kulturno dobro, ukoliko je izloženo riziku uništenja, nestajanja, ozbiljnom narušavanju integriteta ili oštećenja ima prioritet u sprovođenju mera zaštite (u daljem tekstu: nasleđe u opasnosti).

Pod kulturnim nasleđem u opasnosti, smatra se:

1) nasleđe kome pretila neposredna i konkretno utvrđena opasnost zbog ubrzanog propadanja materijala od koga je napravljeno, ozbiljnih promena u urbanom i ruralnom životu, prostoru ili prirodnoj okolini sa kojima predstavlja jedinstvenu celinu, gubljenja autentičnosti, odnosno gubitka vrednosti kulturnog dobra;

2) nasleđe koje je izloženo velikoj opasnosti koja bi mogla da ima štetne posledice po njegove suštinske karakteristike a kao što su: prirodne katastrofe (zemljotresi, poplave, klizanje zemljišta, požari i sl.), pobune, oružani sukobi, ili opasnosti njihovog nastupanja; izvršene okupacije, u celini ili delimično, uticaj na teritorije na kojoj se dobro nalazi; promeni režima zaštite u planskih dokumenatima koji u suprotnosti sa njegovim vrednostima i značaju za kulturu i istoriju.

3) ako je njegov opstanak ugrožen uprkos naporima zajednice, grupe ili, u relevantnim slučajevima, pojedinaca da nastave sa praktikovanjem i njegovim prenošenjem.

Ministar, na predlog nadležne ustanove zaštite donosi rešenje o utvrđivanju kulturnog nasleđa u opasnosti, ako je ispunjen najmanje jedan od kriterijuma iz stava 2. ovog člana.

Rešenjem iz stava 3. ovog člana ministar utvrđuje hitne mere zaštite, posebna ograničenja, rokove i potrebna finansijska sredstva.

VII. DELATNOST ZAŠTITE I OČUVANJA KULTURNOG NASLEĐA

Član 72.

Delatnost zaštite kulturnog nasleđa od opšteg je interesa za Republiku Srbiju.

Član 73.

Delatnost zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa obavljaju za to osnovane ustanove zaštite, u skladu s odredbama ovog zakona i odredbama posebnih zakona kojima se uređuju pojedinačne oblasti zaštite kulturnog nasleđa.

Član 74.

Delatnost javnih ustanova zaštite je:

- 1) otkrivanje, prikupljanje, dokumentovanje i obrada kulturnog nasleđa;
- 2) istraživanje i proučavanje kulturnog nasleđa;
- 3) vrednovanje kulturnog nasleđa;
- 4) evidentiranje dobra pod prethodnom zaštitom i utvrđivanje kulturnog dobra;
- 5) vođenje evidencije dobara pod prethodnom zaštitom;
- 6) vođenje registra kulturnih dobara;
- 7) čuvanje, održavanje i korišćenje kulturnog nasleđa;
- 8) predlaganje, utvrđivanje, sprovođenje i praćenje sprovođenja mera zaštite kulturnih dobara i dobara koja uživaju prethodnu zaštitu;
- 9) promovisanje kulturnog nasleđa kroz izlaganja, publikacije, predavanja, edukativno-prosvetni rad i na druge načine;
- 10) istraživanje, očuvanje i korišćenje kulturnog nasleđa od posebnog značaja za kulturu i istoriju srpskog naroda koja se nalaze van teritorije Republike Srbije;
- 11) izgradnja i razvoj jedinstvenog informacionog sistema u oblasti zaštite kulturnog nasleđa;
- 12) omogućavanje dostupnosti kulturnog nasleđa javnosti;
- 13) pružanje stručne pomoći vlasnicima i korisnicima kulturnih dobara;
- 14) preduzimanje mera koje obezbeđuju očuvanje nematerijalnog kulturnog nasleđa u saradnji sa zajednicama;
- 15) digitalizacija kulturnog nasleđa;
- 16) kreiranje digitalne dokumentacije i digitalnih objekata, unošenje podataka i rad u jedinstvenim informacionim sistemima, povezivanje jedinstvenih informacionih sistema;
- 17) ostale delatnosti utvrđene zakonom.

Poslovi iz tač. 3)–6), 8), 11) i 16) se vrše kao povereni.

Poslove iz stava 1. tač. 1), 2), 7), 9), 12), 14) i 15) ovog člana mogu da obavljaju i specijalne i privatne ustanove zaštite, izuzev poslova iz tač. 1) i 2) za oblast arheoloških istraživanja, otkrivanja i prikupljanja arheološkog nasleđa.

Član 75.

Ustanove zaštite u vršenju svoje delatnosti dužne su da sarađuju sa vlasnikom odnosno držaocem kulturnog dobra, sa zainteresovanim organizacijama i zajednicama, sa udruženjima i pojedincima i podstiču ih na učešće u poslovima zaštite i korišćenja kulturnih dobara.

U vršenju delatnosti zaštite i očuvanja kulturnih dobara ustanove zaštite međusobno sarađuju na usklađivanju planova rada, korišćenja tehničke opreme, stručnih kadrova i informacija.

Član 76.

Zemljište, zgrade, kulturna dobra i druga sredstva koje koriste ustanove zaštite čiji je osnivač Republika, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave, ustanove zaštite koriste i njima raspolažu u skladu sa zakonom.

Vrste ustanova zaštite**Član 77.**

Ustanovu zaštite može osnovati Republika Srbija, autonomna pokrajina, jedinica lokalne samouprave i drugo pravno ili fizičko lice, pod uslovima propisanim zakonom.

Član 78.

Ustanove zaštite se mogu osnovati kao javne, specijalne i privatne ustanove zaštite.

Osnivači ustanova zaštite**Član 79.**

Javne ustanove zaštite osniva Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave, u skladu sa zakonom.

Ustanovu zaštite može osnovati nacionalni savet nacionalne manjine, u skladu sa zakonom.

Osnivanje specijalnih ustanova zaštite utvrđuje se posebnim zakonom.

Privatnu ustanovu zaštite može osnovati pravno i fizičko lice, u skladu sa zakonom.

Uslovi za osnivanje, početak rada i obavljanje delatnost**Član 80.**

Ustanova zaštite se može osnovati, početi sa radom i obavljati delatnost, ako su ispunjeni i posebni uslovi propisani posebnim zakonima kojima se uređuju pojedinačne oblasti zaštite kulturnog nasleđa.

Organi ustanove zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa**Član 81.**

Organi ustanove zaštite su direktor, upravni odbor i nadzorni odbor.

Imenovanje direktora ustanove zaštite, imenovanje vršioca dužnosti direktora ustanove zaštite, nadležnosti, prestanak dužnosti i drugo, utvrđuje se na način i po postupku propisanim odredbama zakona kojim se uređuje oblast kulture i posebnim zakonima kojima se uređuju pojedinačne oblasti zaštite kulturnog nasleđa.

Nadležnost, izbor članova i rad upravnog i nadzornog odbora ustanove zaštite, kao i prestanak dužnosti članova upravnog i nadzornog odbora, utvrđuje se na način i po postupku propisanim odredbama zakona kojim se uređuje oblast kulture, a za ustanove zaštite čija osnivačka prava vrši autonomna pokrajina i u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje nadležnost Autonomne pokrajine Vojvodine.

Ustanove zaštite po vrstama kulturnog nasleđa**Član 82.**

Ustanove zaštite su zavod za zaštitu spomenika kulture, muzej, galerija, arhiv, audiovizuelni arhiv i biblioteka koja obavlja zaštitu stare i retke bibliotečke građe.

Član 83.

Zavod za zaštitu spomenika kulture vrši delatnost zaštite i očuvanja nepokretnih kulturnih dobara.

Muzej i galerija vrši delatnost zaštite i očuvanja muzejske građe i nematerijalnog kulturnog nasleđa u skladu sa zakonom.

Arhiv vrši delatnost zaštite i očuvanja arhivske građe.

Audiovizuelni arhiv vrši delatnost zaštite i očuvanja filmske i ostale audiovizuelne građe.

Delatnost zaštite i očuvanja stare i retke bibliotečke građe obavljaju biblioteke koje u svojim fondovima imaju staru i retku bibliotečku građu i ispunjavaju druge uslove za obavljanje delatnosti zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa.

Delatnosti ustanova zaštite iz stava 1–5. ovog člana uređuju se posebnim zakonom.

Član 84.

Delatnost arheoloških iskopavanja i istraživanja mogu obavljati javne ustanove zaštite, u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju arheološka istraživanja.

Arheološka iskopavanja i istraživanja mogu obavljati pored ustanova zaštite iz stava 1. ovog člana i javne naučne i visokoobrazovne ustanove u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju arheološka istraživanja.

Član 85.

Ustanove zaštite dužne su da vrše reviziju pokretnih i nepokretnih kulturnih dobara u rokovima utvrđenim posebnim zakonima kojima se uređuju pojedinačne oblasti zaštite i očuvanja kulturnih dobara.

Član 86.

Poslove u okviru delatnosti zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa mogu obavljati lica s odgovarajućim obrazovanjem i položenim stručnim ispitom, u skladu sa posebnim zakonima kojima se uređuju pojedinačne oblasti zaštite kulturnog nasleđa.

Utvrđivanje stručne osposobljenosti lica iz stava 1. ovog člana vrši se prema programima za polaganje stručnih ispita po delatnostima, na način i u postupku propisanim posebnim zakonima kojima se uređuju pojedinačne oblasti zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa.

Član 87.

Pojedine poslove zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa mogu da obavljaju i druga pravna lica koja ispunjavaju uslove u skladu s posebnim zakonima kojima se uređuju pojedinačne oblasti zaštite kulturnog nasleđa.

Poslove istraživanja, proučavanja, očuvanja, restauracije i konzervacije mogu obavljati i druga pravna, fizička lica i preduzetnici pod uslovom da poseduju licencu.

Uslovi, način sticanja, postupak i sadržina podataka za utvrđivanje ispunjenosti uslova za izdavanje licence iz stava 2. ovog člana u oblasti zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa uređuje se posebnim zakonom.

Član 88.

Nadležne javne ustanove zaštite imaju pravo aktivne legitimacije u pogledu ostvarivanja mera zaštite, korišćenja kulturnih dobara i pokretanja krivičnog postupka.

Mreža ustanova zaštite kulturnog nasleđa Republike Srbije**Član 89.**

Mrežu ustanova zaštite Republike Srbije čine javne ustanove zaštite, osim ako posebnim zakonom nije drugačije utvrđeno.

Strukturu mreže ustanova zaštite iz stava 1. ovog člana čine centralne, matične i teritorijalno nadležne ustanove zaštite.

Centralne ustanove zaštite**Član 90.**

Centralne ustanove zaštite u Republici Srbiju su Republički zavod za zaštitu spomenika kulture, Narodni muzej Srbije, Državni arhiv Srbije, Narodna biblioteka Srbije i Jugoslovenska kinoteka.

Republički zavod za zaštitu spomenika kulture je centralna ustanova zaštite i očuvanja nepokretnog kulturnog nasleđa, u skladu sa zakonom.

Narodni muzej Srbije je centralna ustanova zaštite i očuvanja muzejske građe, u skladu sa zakonom.

Državni arhiv Srbije je centralna ustanova zaštite i očuvanja arhivske građe, u skladu sa zakonom.

Narodna biblioteka Srbije, u delu u kome obavlja delatnost zaštite i očuvanja stare i retke bibliotečke građe je centralna ustanova zaštite stare i retke bibliotečke građe, u skladu sa zakonom.

Jugoslovenska kinoteka je centralna ustanova zaštite i očuvanja filmske i ostale audiovizuelne građe, u skladu sa zakonom.

Poslove centralne ustanove zaštite iz člana 91. tač. 3)–6), 12) i 15) ovog zakona, kao i vođenje centralnog registra nematerijalnog kulturnog nasleđa obavlja Centar za nematerijalno kulturno nasleđe pri Etnografskom muzeju u Beogradu, kao povereni posao.

Nadležnost centralnih ustanova zaštite**Član 91.**

Centralne ustanove zaštite, pored poslova iz člana 74. obavljaju i sledeće poslove:

- 1) vode centralne registre kulturnih dobara, kao i registre kulturnih dobara od izuzetnog i velikog značaja u Republici Srbiji, u skladu sa zakonom;
- 2) vode registre vlasnika i držalaca kulturnih dobara od interesa za Republiku Srbiju, u skladu sa zakonom;
- 3) učestvuju u izradi Programa razvoja zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa u Republici Srbiji;
- 4) staraju se o usklađivanju standarda postupanja domaćih ustanova zaštite sa međunarodno priznatim stručnim standardima;
- 5) izrađuju nominacione dosijee za upis kulturnog nasleđa na Uneskovu listu;

- 6) utvrđuju jedinstvene polazne osnove za izradu plana digitalizacije i elektronske obrade kulturnog nasleđa;
- 7) donose plan i program stručnog usavršavanja zaposlenih u ustanovama zaštite kulturnog nasleđa i obezbeđuje stalnu edukaciju stručnjaka;
- 8) donose srednjoročni i dugoročni program razvoja delatnosti zaštite kulturnog nasleđa u Republici Srbiji, u skladu sa zakonom;
- 9) utvrđuje metodologiju za stručni nadzor, koji obavljaju matične ustanove zaštite;
- 10) razmatraju izveštaje matičnih i teritorijalno nadležnih ustanova zaštite o stručnom nadzoru na teritoriji Republike Srbije i nalažu odgovarajuće mere;
- 11) vode evidencije o dobrima stranog porekla u inostranstvu koje su od značaja za kulturno nasleđe Republike Srbije;
- 12) donose stručna uputstva za ustanove zaštite u Republici Srbiji;
- 13) obavljaju stručni nadzor nad radom ustanova zaštite koje su u njihovoj nadležnosti i stručne poslove ispitivanja navoda iz predstavke, koju zainteresovano fizičko i pravno lice podnosi u cilju iniciranja pokretanja postupka inspekcijskog nadzora;
- 14) druge poslove utvrđene posebnim zakonima kojima se uređuju pojedinačne delatnosti zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa;
- 15) staraju se o ujednačavanju prakse ustanova zaštite prilikom primene međunarodnih konvencija u oblasti zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa, u skladu sa zakonom.

Matične ustanove zaštite

Član 92.

Radi trajnog i sistematskog rada na razvoju i unapređivanju delatnosti zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa u Republici Srbiji, odnosno u delatnosti zaštite i očuvanja nepokretnog kulturnog nasleđa, odnosno muzejskoj delatnosti, arhivskoj delatnosti, delatnosti zaštite stare i retke bibliotečke građe, delatnosti zaštite filmske i ostale audiovizuelne građe ustanovljava se matičnost pojedinih ustanova zaštite u tim delatnostima, koje obavljaju te poslove kao poverene.

Matične ustanove zaštite su javne ustanove zaštite.

Matične ustanove zaštite iz stava 1. ovog člana, kao i njihova nadležnost, prava i obaveze uređuju se posebnim zakonima kojima se uređuju pojedinačne delatnosti zaštite kulturnog nasleđa.

Matičnost iz stava 1. ovog člana finansira se iz budžeta Republike Srbije, odnosno iz budžeta autonomne pokrajine, za ustanove zaštite koje obavljaju matičnost na teritoriji Autonomne pokrajine Vojvodine u skladu sa posebnim zakonom, kao poveren posao.

Teritorijalno nadležne ustanove zaštite

Član 93.

Radi trajnog i sistematskog rada na razvoju i unapređivanju delatnosti zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa u Republici Srbiji, odnosno u delatnosti zaštite i očuvanja nepokretnog kulturnog nasleđa, muzejskoj delatnosti, arhivskoj delatnosti, delatnosti zaštite i očuvanja stare i retke bibliotečke građe, delatnosti zaštite i očuvanja filmske i ostale audiovizuelne građe ustanovljavaju se teritorijalno nadležne ustanove zaštite, koje obavljaju poslove na određenoj teritoriji, kao povereni posao.

Teritorijalno nadležne ustanove zaštite su javne ustanove zaštite kulturnog nasleđa i određuju se posebnim zakonima kojima se uređuju pojedinačne delatnosti zaštite kulturnog nasleđa.

Nadležnost ustanova iz stava 2. ovog člana propisuju se posebnim zakonima kojima se uređuju pojedinačne delatnosti zaštite kulturnog nasleđa.

Nacionalni komitet za materijalno kulturno nasleđe i Nacionalni komitet za nematerijalno kulturno nasleđe

Član 94.

U cilju praćenja i uvida u sprovođenje međunarodnih obaveza i ratifikovanih konvencija, kao i kulturnog nasleđa upisanog i predloženog za upis na Uneskovu listu, Ministarstvo obrazuje Nacionalni komitet za materijalno kulturno nasleđe i Nacionalni komitet za nematerijalno kulturno nasleđe.

Nacionalni komitet za materijalno kulturno nasleđe i Nacionalni komitet za nematerijalno kulturno nasleđe, imaju po sedam članova koje imenuje ministar na period od četiri godine iz redova istaknutih stručnjaka iz oblasti zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa i drugih srodnih oblasti.

Prilikom izbora članova nacionalnih komiteta iz stava 1. ovog člana ministar vodi računa o uspostavljanju uravnotežene zastupljenosti polova.

Nacionalni komiteti iz stava 1. ovog člana sarađuju sa Komisijom Republike Srbije za saradnju sa Uneskom, a u cilju ostvarivanja zaštite kulturnog nasleđa mogu da zatraže stručno mišljenje ili dodatnu ekspertizu za potrebe razmatranja specifičnih oblasti koje nisu u domenu stručnog delovanja njegovih članova.

Nacionalni komitet za materijalno kulturno nasleđe

Član 95.

Nacionalni komitet za materijalno kulturno nasleđe:

- 1) usvaja i razrađuje pravce razvoja, unapređenja i očuvanja materijalnog kulturnog nasleđa Republike Srbije;
- 2) predlaže aktivnosti na polju obrazovanja, edukacije i obuke kadrova, istraživanja, sprovođenja radova na zaštiti, očuvanju, konzervaciji i restauraciji kulturnih dobara upisanih na Uneskovu listu;
- 3) predlaže modele saradnje ustanova kulture i naučno-istraživačkih, obrazovnih institucija i strukovnih organizacija na polju zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa upisanog na Uneskovu listu;
- 4) predlaže kulturna dobra za upis na Uneskovu listu i koordinira izradu nominacionih dosijea za dobra na preliminarnoj listi;
- 5) usvaja godišnje i periodične izveštaje u skladu sa operativnim smernicama za primenu konvencija;
- 6) prati stanje kulturnih dobara Republike Srbije upisanih na Uneskovu listu i sprovođenje konvencija;
- 7) predlaže Ministarstvu preduzimanje neophodnih mera, ukoliko se utvrdi ugroženost kulturnih dobara i kulturnih dobara Republike Srbije upisanih na Uneskovu listu;
- 8) razmatra i daje mišljenje o predlozima za upis kulturnih dobara Uneskovu listu i prosleđuje ih drugim organima na dalju proceduru.

Nacionalni komitet za nematerijalno kulturno nasleđe

Član 96.

Nacionalni komitet za nematerijalno kulturno nasleđe:

- 1) usvaja i razrađuje pravce razvoja i unapređenja očuvanja nematerijalnog kulturnog nasleđa Republike Srbije;
- 2) razmatra i usvaja metode sprovođenja očuvanja nematerijalnog kulturnog nasleđa na lokalnom i regionalnom nivou;
- 3) razmatra i usvaja metode saradnje ustanova kulture i naučno-istraživačkih, obrazovnih institucija i strukovnih organizacija sa zajednicama;
- 4) razmatra i usvaja kriterijume i metodologiju za upis u registar nematerijalnog kulturnog nasleđa u Republici Srbiji;
- 5) usvaja predloge za upis elemenata u registar nematerijalnog kulturnog nasleđa u Republici Srbiji;
- 6) razmatra i usvaja mere zaštite i očuvanja registrovanog nematerijalnog kulturnog nasleđa;
- 7) predlaže elemente nematerijalnog kulturnog nasleđa za upis na Uneskovu Reprezentativnu listu nematerijalnog kulturnog nasleđa čovečanstva, Listu nematerijalnog kulturnog nasleđa sa potrebom hitne zaštite i Registar dobrih praksi;
- 8) usvaja nominacijski dosije kojim se predlaže upis nematerijalnog kulturnog nasleđa na Uneskove liste koji izrađuje Centra za nematerijalno kulturno nasleđe;
- 9) prati sprovođenje Uneskove Konvencije o očuvanju nematerijalnog kulturnog nasleđa;
- 10) usvaja periodični izveštaj o implementaciji Konvencije;
- 11) vrši druge poslove u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Član 97.

Nacionalni komiteti iz člana 94. stav 1. ovog zakona donose poslovnik o svom radu.

Nacionalni komiteti iz člana 94. stav 1. podnose izveštaj ministru, najmanje jednom godišnje.

Stručnu i administrativno-tehničku potporu radu Nacionalnog komiteta za materijalno kulturno nasleđe i Nacionalnog komiteta za nematerijalno kulturno nasleđe pruža Ministarstvo.

Sredstva za rad obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

Predsednik i članovi Nacionalnih komiteta iz člana 94. stav 1. ovog zakona imaju pravo na naknadu za rad u visini koju utvrdi ministar u skladu sa raspoloživim sredstvima u budžetu.

VIII. PODRŠKA NAUČNO-ISTRAŽIVAČKIM I OBRAZOVNIM AKTIVNOSTIMA NA ZAŠTITI I OČUVANJU KULTURNOG NASLEĐA

Član 98.

Republika Srbija, odnosno autonomne pokrajine podstiču i podržavaju naučno-istraživačke projekte i programe koji su od značaja za zaštitu i očuvanje kulturnog nasleđa u skladu sa zakonom.

Republika Srbija, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave podstiču saradnju ustanova zaštite kulturnog nasleđa sa obrazovnim ustanovama na realizaciji programa, projekata i aktivnosti u oblasti zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa.

Projekti međunarodne saradnje u oblasti zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa realizuju se na osnovu međunarodnih sporazuma i potpisanih ugovora.

IX. PRAVA I OBAVEZE VLASNIKA I DRŽALACA KULTURNIH DOBARA I DOBARA POD PRETHODNOM ZAŠTITOM

Član 99.

Vlasnik, odnosno držalac kulturnog dobra i dobra pod prethodnom zaštitom, u smislu ovog zakona je imaoc koji je nosilac prava na kulturnom dobru i dobru pod prethodnom zaštitom (vlasnik, odnosno imaoc drugog stvarnog prava ili strana u obligacionom odnosu) ili svako drugo pravno ili fizičko lice koje na bilo koji način i po bilo kojem osnovu ima državinu nad njim, odnosno koje koristi ili upravlja kulturnim dobrom i dobrom pod prethodnom zaštitom (u daljem tekstu: vlasnik, odnosno držalac).

Upravljanje nepokretnim kulturnim dobrima uređuje se zakonom kojim se uređuje nepokretno kulturno nasleđe.

Prava vlasnika i držalaca

Član 100.

Vlasnik, odnosno držalac ima pravo:

- 1) da koristi kulturno dobro i dobro pod prethodnom zaštitom na način koji je u skladu s zakonom i merama utvrđenim na osnovu zakona;
- 2) da sprovodi mere zaštite s pažnjom dobrog domaćina;
- 3) na pravičnu naknadu u slučaju zabrane korišćenja ili ograničenja korišćenja kulturnog dobra i dobra pod prethodnom zaštitom;
- 4) na naknadu štete koju trpi usled mere kojom je obezbeđena dostupnost kulturnog dobra javnosti;
- 5) na oslobađanje od plaćanja taksi, poreza i drugih dažbina u vezi sa zaštitom, korišćenjem i raspolaganjem u skladu sa poreskim zakonom;
- 6) druga prava utvrđena posebnim zakonom kojim se uređuju pojedinačne delatnosti zaštite kulturnog nasleđa.

Visina štete iz stava 1. tačka 3) ovog člana utvrđuje se sporazumno, shodno pravilima imovinskog prava, a u slučaju spora, visinu štete utvrđuje nadležni sud u zakonom propisanom postupku.

Vlasnik, odnosno držalac ima pravo na naknadu štete koju trpi za vreme izvođenja mera tehničke zaštite na kulturnom dobru i dobru pod prethodnom zaštitom.

Vlasnik, odnosno držalac imaju pravo na povraćaj plaćenih carina i drugih uvoznih dažbina na trajan uvoz Republiku Srbiju kulturnog dobra, odnosno kulturnog predmeta, koje se u roku od šest meseci od uvoza utvrdi za kulturno dobro, a pravo na povraćaj plaćenih poreza u skladu sa poreskim zakonom.

Vlasnik kulturnog dobra, umetničkog dela ili drugog pokretnog kulturnog predmeta koji je poklonom, odnosno drugim besteretnim pravnim poslom ustupio Republici Srbiji, odnosno ustanovi zaštite kulturnog nasleđa ostvaruje pravo na oslobađanje od poreza, u skladu sa poreskim zakonom.

Poreske i carinske olakšice koje vlasnik, odnosno držalac ostvari povodom kulturnog dobra smatraju se učešćem Republike Srbije u zaštiti tog kulturnog dobra.

Obaveze i odgovornosti vlasnika i držalaca

Član 101.

Vlasnik, odnosno držalac dužan je da:

- 1) čuva i održava kulturno dobro i dobro pod prethodnom zaštitom i sprovodi utvrđene mere zaštite;
- 2) neodložno obaveštava ustanovu zaštite o svim pravnim i fizičkim promenama nastalim u vezi s kulturnim dobrom i dobrom pod prethodnom zaštitom;
- 3) dozvoli naučna i stručna istraživanja, tehnička i druga snimanja kao i izvođenje mera tehničke zaštite na kulturnom dobru u skladu s odredbama ovog zakona;
- 4) obezbedi dostupnost kulturnog dobra javnosti;
- 5) izvršava druge obaveze i odgovornosti utvrđene posebnim zakonom kojim se uređuju pojedinačne delatnosti zaštite kulturnog nasleđa.

Vlasnik, odnosno držalac je dužan da snosi troškove izvršavanja obaveza iz stava 1. tačka 1) ovog člana do visine prihoda ostvarenih od kulturnog dobra i dobra pod prethodnom zaštitom.

Član 102.

Vlasnik, odnosno držalac ne sme da:

- 1) koristi kulturno dobro u svrhe koje nisu u skladu s njegovom prirodom, namenom i značajem ili na način koji može dovesti do oštećenja kulturnog dobra i dobra pod prethodnom zaštitom;
- 2) raskopava, ruši, prepravlja, preziđuje, prerađuje ili vrši bilo kakve radove koji mogu narušiti svojstva kulturnog dobra i dobra pod prethodnom zaštitom bez utvrđenih uslova i saglasnosti nadležnog organa;
- 3) rasparčava zbirke, kolekcije i fondove kulturnih dobara bez utvrđenih uslova i saglasnosti nadležne ustanove zaštite;
- 4) druga ograničenja utvrđena posebnim zakonom kojim se uređuju pojedinačne delatnosti zaštite kulturnog nasleđa.

X. PROMET, KOMERCIJALNO KORIŠĆENJE I EKSPROPRIJACIJA KULTURNIH DOBARA

Pravo preče kupovine

Član 103.

Republika Srbija ima pravo preče kupovine kulturnog dobra u privatnoj svojini.

Zabranjena je prodaja odnosno promet umetničkih dela, odnosno kulturnih dobara u postupku stečaja bez prethodno sprovedenog prava preče kupovine iz stava 1. ovog člana, na koji način se obezbeđuje da Republika Srbije sačuva ta dobra.

Pravo iz stava 1. ovog člana u ime i za račun države vrši nadležna javna ustanova zaštite u zavisnosti od vrste kulturnog dobra.

Republika Srbija i ustanova iz stava 1. ovog člana, mogu se odreći prava preče kupovine kulturnog dobra.

Ustanova zaštite koja je primila obaveštenje u obavezi je da po službenoj dužnosti u roku od dva dana obavesti centralnu, odnosno nadležnu matičnu ustanovu zaštite.

U slučaju prodaje kulturnog dobra lice koje prodaje, odnosno lice koje organizuje prodaju je dužno da o nameri, mestu, vremenu prodaje i ceni predmetnog dobra obavesti ustanovu zaštite kulturnog nasleđa.

Ustanova zaštite u obavezi je da se u roku ne dužem od 30 dana od dobijanja obaveštenja izjasni o nameri korišćenja prava preče kupovine.

U slučaju da se ustanova zaštite odrekne prava preče kupovine kulturnog dobra ili ne odgovore na ponudu u roku iz stava 4. ovog člana, vlasnik predmetnog dobra može to dobro prodati drugom licu pod uslovima koji ne mogu biti povoljniji od uslova koji su bili ponuđeni ustanovi zaštite.

Ostvarivanje prava preče kupovine nepokretnog kulturnog dobra obavlja se na način i po postupku utvrđenim zakonom kojim se uređuje promet nepokretnosti.

Član 104.

Obavezu obaveštavanja ustanove zaštite iz člana 103. ovog zakona ima lice koje prodaje, odnosno lice koje organizuje prodaju i u slučaju prodaje dobra, za koje pretpostavlja da poseduju svojstva iz člana 26. ovog zakona, odnosno dobra koje uživa prethodnu zaštitu.

Korišćenje kulturnog dobra u komercijalne svrhe

Član 105.

Naziv, ime i lik kulturnog dobra u komercijalne svrhe može koristiti vlasnik, odnosno držalac kulturnog dobra. Druga lica mogu koristiti naziv, ime i lik kulturnog dobra u komercijalne svrhe samo po odobrenju ustanove zaštite u čiji delokrug spada zaštita i očuvanje tog kulturnog dobra i uz saglasnost vlasnika, odnosno držaoca kulturnog dobra. Za kulturna dobra od izuzetnog značaja odobrenje za komercijalno korišćenje daje Ministarstvo.

Komercijalnom upotrebom u smislu ovog zakona smatra se takva upotreba kulturnog dobra kojom se ostvaruje finansijska dobit.

Komercijalnom upotrebom kulturnog dobra kao proizvoda istorije, kulture, umetnosti i tradicije ne sme biti narušena njegova kulturnoistorijska vrednost i integritet.

Reprodukcije, odlivke, kopije, faksimile i fototipska izdanja kulturnih dobara od velikog i izuzetnog značaja mogu izrađivati javne ustanove zaštite, vlasnici i držaoci kulturnih dobara u skladu sa propisanim merama zaštite. Mere zaštite kulturna dobra i kulturna dobra od velikog značaja propisuje nadležna ustanova zaštite, a za kulturna dobra od izuzetnog značaja centralna ustanova zaštite.

Prilikom izrade kopija, odlivaka i reprodukcija kulturnih dobara, obavezno je staviti oznaku „kopija”, „reprodukcija” ili „fototipsko izdanje”, naziv kulturnog dobra, lokalitet, period nastanka i ime autora.

Eksproprijacija i administrativni prenos kulturnog dobra

Član 106.

Eksproprijacija i administrativni prenos nepokretnog kulturnog dobra vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje delatnost zaštite nepokretnih kulturnih dobara i zakonom kojim se uređuje eksproprijacija i administrativni prenos.

XI. UVOZ, UNOŠENJE, IZVOZ I IZNOŠENJE, POVRAĆAJ

Član 107.

Pokretno kulturno dobro stranog porekla dozvoljeno je uvoziti i unositi u skladu s međunarodnim konvencijama i zakonodavstvom zemlje izvoznika.

Pokretna kulturna dobra u vlasništvu strane države, ustanove, pravnog ili fizičkog lica, koje na osnovu zaključenog ugovora pozajmi ili preuzme ustanova zaštite ili ustanova kulture u Republici Srbiji, radi izlaganja ili stručne i naučne obrade za koje je Vlada izdala garanciju kojom se ovi predmeti izuzimaju od zaplene, izvršenja i povraćaja, ne mogu biti predmet zahteva trećih lica u postupcima izvršenja i obezbeđenja, kao i zaplene i povraćaja prema posebnim propisima dok se nalaze u Republici Srbiji po osnovu tog zaključenog ugovora.

Ustanova zaštite ili ustanova kulture u Republici Srbiji koja na osnovu zaključenog ugovora pozajmljuje pokretna kulturna dobra iz svoje zbirke radi izlaganja ili stručne i naučne obrade u inostranstvu, dužan je da pribavi garanciju nadležnog organa te države kojom se ovi predmeti izuzimaju od zaplene, izvršenja i povraćaja prema posebnim propisima.

Republika Srbija će raditi na povraćaju kulturnih dobara nezakonito iznesenih sa teritorije Srbije, nezavisno od istorijskog perioda u kome su nezakonito izneseni, u skladu sa međunarodnim ugovorima, međunarodnim konvencijama i nacionalnim zakonodavstvom.

Trajan izvoz, odnosno iznošenje kulturnog dobra

Član 108.

Kulturno dobro se ne može trajno izvesti, odnosno izneti iz Republike Srbije, osim u slučajevima razmene muzejske, arhivske, filmske i ostale audiovizuelne građe ili bibliotečke građe koji su deo zbirke muzeja, javnog arhiva, javnog audiovizuelnog arhiva ili javne biblioteke, po prethodno pribavljenoj saglasnosti Vlade za kulturna dobra i kulturna dobra od velikog značaja, odnosno Narodne skupštine za kulturna dobra od izuzetnog značaja.

Arheološki predmeti i delovi arheološkog konteksta ne mogu se trajno izvesti, odnosno izneti iz Republike Srbije.

Privremeno iznošenje kulturnog dobra

Član 109.

Kulturno dobro može se privremeno izneti u inostranstvo radi prezentacije, ekspertize ili sprovođenja mera tehničke zaštite.

Kulturno dobro može se privremeno izneti u inostranstvo na osnovu rešenja Ministarstva o dozvoli za iznošenje, uz prethodno pribavljeno mišljenje odgovarajuće centralne ustanove zaštite pokretnih kulturnih dobara.

U rešenju iz stava 2. ovog člana određuje se rok u kojem kulturno dobro mora biti vraćeno u zemlju.

Privremeno iznošenje kulturnog dobra iz Republike Srbije može se odobriti na period do godinu dana od dana izdavanja dozvole.

Privremeno iznošenje može se produžiti najviše do pet godina.

Ako podnosilac zahteva za privremeno iznošenje kulturnog dobra nije vlasnik ili držalac kulturnog dobra, uz zahtev za iznošenje kulturnog dobra prilaže se saglasnost vlasnika, odnosno držaoca.

Odobrenje za iznošenje dobara koja uživaju prethodnu zaštitu

Član 110.

Centralna ustanova zaštite pokretnih kulturnih dobara, u zavisnosti od vrste pokretnog dobra, izdaje odobrenje za iznošenje dobara koja uživaju prethodnu zaštitu u inostranstvo, a za teritoriju Autonomne pokrajine Vojvodina, kao poveren posao nadležni organ Autonomne pokrajine Vojvodine.

Potrebnu dokumentaciju i način izdavanja odobrenja iz stava 1. ovog člana propisuje ministar.

Povraćaj

Član 111.

Centralna ustanova zaštite pokretnih kulturnih dobara, u zavisnosti od vrste pokretnog dobra pokreću inicijativu za povraćaj nezakonito iznetih pokretnih kulturnih dobara iz Republike Srbije koja su deo našeg kulturnog nasleđa a nalaze se u inostranstvu, koja su pod razjašnjenim ili nerazjašnjenim okolnostima u prošlosti izneta, a u vezi sa kojima postoji interes da budu vraćena ili otkupljena od sadašnjih vlasnika ili držalaca, kao i povraćaja tih dobara otuđenih od sopstvenika po raznim osnovama, i u saradnji sa nadležnim državnim organima se staraju o sprovođenju mera povraćaja.

Evidencija otuđenih i nestalih predmeta i elemenata pokretnog kulturnog nasleđa i materijalnih dobara koji mogu predstavljati kulturno nasleđe

Član 112.

U cilju unapređenja borbe protiv nedozvoljenog uvoza, izvoza, trgovine i prenosa svojine kulturnih dobara, uspostavlja se Evidencija otuđenih i nestalih predmeta i elemenata pokretnog kulturnog nasleđa i materijalnih dobara koji mogu predstavljati kulturno nasleđe (u daljem tekstu: Evidencija). Evidenciju vodi Ministarstvo kao glavni administrator.

Pored Ministarstva organi za upravljanje, korišćenje i unos podataka su Ministarstvo unutrašnjih poslova i Ministarstvo finansija – Uprava carine.

Podaci potrebni za vođenje Evidencije se prikupljaju i obrađuju u svrhu unapređenja borbe protiv nedozvoljenog uvoza, izvoza, trgovine i prenosa svojine kulturnih dobara kao dobara koja predstavljaju kulturno nasleđe od opšteg interesa.

Podaci o ličnosti koje sadrži Evidencija čuvaju se i obezbeđuje se njihova dostupnost javnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, uz obavezu poštovanja pravila o srazmernosti obrade u odnosu na ciljeve i svrhu obrade podataka.

Sadržaj Evidencije

Član 113.

Evidencija se vodi kao jedinstvena, centralna, elektronska baza podataka u skladu sa zakonom.

U Evidenciju se upisuju osnovne informacije o predmetu iz člana 112. ovog zakona:

- 1) tip predmeta;
- 2) materijali i tehnike;
- 3) dimenzije;

- 4) oznake i zapisi na predmetu;
- 5) prepoznatljive karakteristike;
- 6) naziv predmeta;
- 7) datum / period nastanka;
- 8) opis dela;
- 9) autor / radionica / proizvođač;
- 10) vlasnik / zakoniti držalac (za fizička lica ime i prezime, adresa prebivališta odnosno boravišta; a za pravna lica naziv i sedište);
- 11) mesto i vreme nestanka;
- 12) da li predmet ima status kulturnog dobra;
- 13) da li je upisan u centralni registar;
- 14) mesto /institucija na kome se predmet pojavio;
- 15) fotografija, video zapis;
- 16) status predmeta / li je predmet pronađen;
- 17) napomena.

Podaci sadržani u Evidenciji čuvaju se trajno, u elektronskom obliku.

Bližu sadržinu Evidencije, način vođenja, procedure i upravljanje podacima, propisuje ministar.

XII. POVRAĆAJ KULTURNIH PREDMETA NEZAKONITO IZNESENIH SA TERITORIJE DRŽAVA ČLANICA EVROPSKE UNIJE

Član 114.

Povraćaj kulturnog predmeta nezakonito iznesenog sa teritorije Republike Srbije, odnosno sa teritorije druge države, a koja se nalazi na teritoriji Republike Srbije, vrši se u skladu sa međunarodnim ugovorima, međunarodnim konvencijama i nacionalnim zakonodavstvom.

Član 115.

Nezakonito iznesen kulturni predmet sa teritorije države članice Evropske unije je kulturni predmet, odnosno kulturno dobro:

(1) koji je iznesen sa teritorije države članice Evropske unije kršenjem njenih propisa o zaštiti nacionalnog blaga ili kršenjem Uredbe (EZ) br. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara, ili

(2) koji nije vraćen nakon isteka zakonskog roka za privremeno iznošenje ili bilo koje kršenje nekog drugog uslova kojim se uređuje takvo privremeno iznošenje.

Kulturna dobra kao nacionalno blago

Član 116.

Kulturna dobra i sva dobra pod prethodnom zaštitom predstavljaju nacionalno blago u skladu sa ovim zakonom.

Vlada može utvrditi i druga materijalna i nematerijalna dobra za nacionalno blago.

Kulturni predmet

Član 117.

Kulturni predmet je pokretno kulturno dobro ili dobro pod prethodnom zaštitom koje je pre ili posle nezakonitog iznošenja sa teritorije države članice Evropske unije ili druge države, kategorizovan ili definisan kao „nacionalno blago koje ima umetničku, kulturnu, istorijsku ili arheološku vrednost”, na osnovu nacionalnog zakonodavstva ili administrativnog postupka, u skladu sa članom 36. Ugovora o funkcionisanju Evropske Unije.

Član 118.

Država članica Evropske unije koja je zatražila povraćaj kulturnog predmeta je država članica sa čije je teritorije kulturni predmet nezakonito iznesen.

Država članica Evropske unije od koje se traži povraćaj kulturnog predmeta je država članica na čijoj se teritoriji nalazi kulturni predmet nezakonito iznesen sa teritorije druge države članice Evropske unije.

Povraćaj kulturnog predmeta je fizički povraćaj kulturnog predmeta na teritoriju države članice Evropske unije koja je zatražila povraćaj.

Samostalni držalac kulturnog predmeta je lice koje za svoj račun vrši faktičnu vlast na kulturnom predmetu.

Nesamostalni držalac kulturnog predmeta je lice koje za treće lice vrši faktičnu vlast na kulturnom predmetu.

Javne zbirke su zbirke koje su u skladu sa zakonodavstvom države članice Evropske unije definisane kao javne i koje su u vlasništvu te države članice, lokalnog ili područnog tela u toj državi članici ili institucije koja se nalazi na teritoriji te države članice, pod uslovom da je takva institucija u vlasništvu države članice Evropske unije ili lokalnog ili područnog tela ili je u znatnoj meri od njih finansirana.

Centralni organ

Član 119.

Ministarstvo je centralni organ nadležan za koordinaciju, organizovanje i praćenje aktivnosti u vezi sa povraćajem nezakonito iznesenih kulturnih predmeta.

Ministarstvo saraduje sa centralnim organima država članica Evropske unije, koje su odgovorne za koordinaciju poslova koji se odnose na povraćaj nezakonito iznesenih kulturnih predmeta u tim državama članicama Evropske unije.

Ministarstvo preduzima potrebne aktivnosti u vezi sa povraćajem kulturnih predmeta u saradnji sa drugim organima i organizacijama, javnim ustanovama zaštite i drugim ustanovama i institucijama u Republici Srbiji.

Povraćaj kulturnog predmeta državi članici Evropske unije u postupku povraćaja kulturnih predmeta nezakonito iznesenih sa teritorije država članica Evropske unije

Član 120.

Država članica Evropske unije može, u postupku i pod uslovima propisanim ovim zakonom u postupku povraćaja kulturnih predmeta nezakonito iznesenih sa teritorije država članica Evropske unije, tražiti povraćaj kulturnog predmeta koji je nezakonito iznesen sa njene teritorije posle 1. januara 1993. godine, ukoliko se taj predmet nalazi na teritoriji Republike Srbije, ako:

1) je pre ili nakon nezakonitog iznošenja zaštićen kao nacionalno blago koje ima umetničku, istorijsku ili arheološku vrednost prema njenom nacionalnom

zakonodavstvu ili je takvim utvrđen u njenom administrativnom postupku, u skladu sa članom 36. Ugovora o funkcionisanju Evropske Unije;

2) pripada grupi predmeta koji su obuhvaćeni popisom zbirke predmeta koje se mogu smatrati nacionalnim blagom ili čine sastavni deo javne zbirke koja je upisana u inventar zbirke muzeja, arhiva ili biblioteka, sakralne zbirke ili zbirke koja je imovina države članice, odnosno lokalne ili područne jedinice vlasti, javne institucije sa sedištem u državi članici ili institucije koja se značajno finansira od strane države članice, odnosno njenih lokalnih ili područnih jedinica vlasti.

Popis zbirke predmeta koje se mogu smatrati nacionalnim blagom, u smislu stava 1 tačka 2) ovog člana utvrđuje Ministarstvo.

Smatra se da je nezakonito iznesen i kulturni predmet koji nije vraćen u državu članicu Evropske unije nakon isteka roka za privremeno iznošenje.

Odredbom iz stava 1. ovoga člana ne dira se u pravo država koje nisu članice Evropske unije da ostvaruju povraćaj kulturnih predmeta prema multilateralnim i bilateralnim međunarodnim ugovorima.

Odredbom stava 1. ovoga člana ne zadire se u pravo država koje nisu članice Evropske unije da ostvaruju povraćaj kulturnih predmeta u skladu sa multilateralnim i bilateralnim međunarodnim ugovorima.

Postupak za povraćaj kulturnog predmeta koji je nezakonito iznesen sa teritorije države članice Evropske unije

Član 121.

Postupak za povraćaj kulturnog predmeta koji je nezakonito iznesen sa teritorije države članice Evropske unije pokreće se tužbom države članice Evropske unije sa čije teritorije je nezakonito iznesen kulturni predmet, protiv držaoca kulturnog predmeta pred nadležnim sudom u Republici Srbiji.

Uz tužbu iz stava 1 ovog člana dostavlja se:

1) verodostojna isprava o statusu kulturnog predmeta, sa njegovim detaljnim opisom;

2) izjava nadležnog organa države članice Evropske unije da je potraživani kulturni predmet zaštićen nacionalnim zakonodavstvom i da je nezakonito iznesen posle 1. januara 1993. godine;

3) dokument izdat od strane nadležnog organa države članice Evropske unije na osnovu koga se može utvrditi da je kulturni predmet nezakonito iznesen sa njene teritorije;

4) dokaz da je tužba podneta u roku iz st. 3. i 4. ovog člana.

Postupak iz stava 1. ovog člana može se pokrenuti u roku od tri godine od dana kada je država članica Evropske unije koja je zatražila povraćaj saznala za mesto na kojem se kulturni predmet nalazi i za identitet lica koje ga poseduje, a najkasnije u roku od 30 godina od dana kada je kulturni predmet nezakonito iznesen sa teritorije države članice Evropske unije koja je zatražila povraćaj.

Ako je potraživani kulturni predmet deo javne zbirke iz člana 114. stav 1. ovog zakona ili je deo inventara crkvenih ili drugih verskih institucija pod posebnom zaštitom nacionalnog zakonodavstva države članice Evropske unije, postupak za povraćaj kulturnog predmeta može se pokrenuti u roku od 75 godina od dana kada je odnesen sa teritorije države članice, ako međunarodnim ugovorom nije određen drugi rok.

Postupak povraćaja nije dopušten ako u trenutku kada bi postupak trebao biti pokrenut iznošenje kulturnog predmeta sa teritorije države članice Evropske unije koja je zatražila povraćaj više nije nezakonito.

Nadležni centralni organ države članice Evropske unije koja je zatražila povraćaj, u cilju osiguravanja povraćaja kulturnog predmeta, odmah obaveštava Ministarstvo da je pokrenut postupak povraćaja.

Ministarstvo o pokrenutom postupku povraćaja obaveštava centralne organe drugih država članica Evropske unije.

Postupanje suda u postupku povraćaja kulturnih predmeta nezakonito iznesenih sa teritorije država članica Evropske unije

Član 122.

Kulturni predmet iz člana 120. stav 1. ovog zakona vratiće se državi članici Evropske unije u postupku povraćaja kulturnih predmeta nezakonito iznesenih sa teritorije država članica Evropske unije, ako sud utvrdi da je on nezakonito iznesen sa njene teritorije ili da nije vraćen po isteku roka za privremeni izvoz, odnosno iznošenje, osim ako se radi o kulturnom predmetu koji je nezakonito iznesen sa teritorije države članice Evropske unije pre datuma iz člana 120. stav 1. ovoga zakona ili po isteku rokova ili nastupu okolnosti iz člana 121. st. 3, 4. i 5. ovog zakona.

U slučaju iz stava 1. ovog člana sud će, prema okolnostima slučaja, savesnom držaocu kulturnog predmeta odrediti pravičnu naknadu na teret države članice Evropske unije kojoj se kulturni predmet vraća.

Savesnost držaoca kulturnog predmeta ceni se po propisima Republike Srbije u odnosu na njegovo postupanje prilikom sticanja i držanja kulturnog predmeta, pri čemu se u obzir uzimaju sve okolnosti sticanja, a naročito dokumentacija o poreklu predmeta, dozvole za izvoz odnosno iznošenje koje su potrebne prema pravu države članice Evropske unije koja je zatražila povraćaj, svojstva stranaka, plaćena cena, pitanje da li je držalac izvršio uvid u bilo koji dostupan registar ukradenih kulturnih predmeta i bilo koje relevantne informacije koje je objektivno mogao pribaviti ili preduzeo bilo koje druge radnje u cilju saznavanja činjenica koje se odnose na poreklo kulturnog predmeta.

U slučaju sticanja kulturnog predmeta iz člana 116. stav 1. ovog zakona, po osnovu poklona ili nasleđivanja, novi držalac kulturnog predmeta ne može biti u povoljnijem položaju od lica od kojeg je kulturni predmet stekao.

Držalac kulturnog predmeta ostvaruje pravo na isplatu pravične naknade iz stava 2. ovog člana nakon predaje potraživanog kulturnog predmeta državi članici Evropske unije.

Isplata pravične naknade i troškova postupka ne utiče na pravo države članice Evropske unije da od lica koje je nezakonito iznelo kulturni predmet potražuje naknadu štete.

Kod utvrđivanja vrednosti kulturnog predmeta za koji se traži povraćaj uzima se u obzir njegova vrednost koju ima u Republici Srbiji na dan podnošenja tužbe iz člana 121. stav 1. ovog zakona.

U pogledu vlasništva nad kulturnim predmetom koji je vraćen državi članici Evropske unije primenjuju se propisi te države.

Saradnja sa državama članicama u postupku povraćaja kulturnih predmeta nezakonito iznesenih sa teritorije država članica Evropske unije

Član 123.

Ministarstvo je dužno da saraduje sa nadležnim organima država članica Evropske unije u vezi sa vraćanjem nezakonito iznesenih kulturnih predmeta u postupku povraćaja kulturnih predmeta nezakonito iznesenih sa teritorije država članica Evropske unije, a naročito da:

1) na zahtev države članice Evropske unije koja je zatražila povraćaj, u saradnji sa drugim državnim organima i organizacijama, javnim ustanovama zaštite i drugim ustanovama i institucijama, preduzme radnje i mere radi pronalaženja kulturnog predmeta i utvrđivanja identiteta njegovog držaoca. Zahtev države članice Evropske unije mora da sadrži sve informacije potrebne za olakšavanje pronalaženja, posebno informacije o saznanjima o stvarnom ili pretpostavljenom mestu na kojem se kulturni predmet nalazi,

2) obavesti zainteresovanu državu članicu Evropske unije da li se i gde na teritoriji Republike Srbije nalazi traženi kulturni predmet, ako postoje osnovane sumnje da je on nezakonito iznesen sa teritorije države članice Evropske unije;

3) omogućiti nadležnom organu države članice Evropske unije koja je zatražila povraćaj da, u roku od šest meseci od dana dostavljanja obaveštenja iz tačke 2. ovog stava, proveri da li se radi o traženom kulturnom predmetu. Ukoliko se provera ne obavi u propisanom roku neće se primenjivati tač. 4. i 5. ovog stava;

4) u saradnji sa nadležnim organom države članice Evropske unije, preduzme potrebne mere za fizičko očuvanje traženog kulturnog predmeta;

5) spreči odgovarajućim merama svaku radnju koja se preduzima radi izbegavanja ili otežavanja povraćaja kulturnog predmeta;

6) u skladu sa svojim nadležnostima, i u saradnji sa nadležnim organima, sprovede aktivnosti radi sprovođenja arbitražnog postupka u skladu sa propisima Republike Srbije, odnosno potrebne radnje za postizanje sporazuma između držaoca kulturnog predmeta i države članice Evropske unije koja zahteva povraćaj uz uslov da država članica Evropske unije i držalac kulturnog predmeta formalno daju svoje odobrenje;

7) odmah nakon prijema zahteva iz tačke 1) ovog stava, odnosno obaveštenja da je pokrenut postupak za povraćaj kulturnog predmeta, obavestiti centralne organe drugih država članica Evropske unije da je u Republici Srbiji pokrenut postupak za povraćaj kulturnog predmeta koji je nezakonito iznesen sa teritorije određene države članice Evropske unije.

Radi ostvarivanja saradnje sa centralnim organima država članica Evropske unije, Ministarstvo se služi modulom Informacijskog sistema unutrašnjeg tržišta (IMI) uspostavljenog Uredbom (EU) br. 1024/2012 posebno prilagođenim za kulturne predmete. Ministarstvo se može takođe služiti IMI kako bi širilo relevantne informacije o slučaju u vezi s kulturnim predmetima koji su ukradeni ili nezakonito izneseni sa teritorije Republike Srbije.

Ministarstvo odlučuje o korišćenju IMI-ja od strane drugih nadležnih organa Republike Srbije za potrebe sprovođenja odredaba čl. 114. do 125. ovog zakona.

Razmena informacija putem IMI-ja sprovodi se u skladu s važećim zakonskim odredbama o zaštiti podataka o ličnosti, ne dovodeći u pitanje mogućnost da se Ministarstvo uz IMI posluži i drugim sredstvima komunikacije s nadležnim centralnim organima drugih država članica Evropske unije.

**Povraćaj kulturnog predmeta nezakonito iznesenih sa teritorije
Republike Srbije, a nalaze se na teritoriji druge države članice
Evropske unije**

Član 124.

Republika Srbija ima pravo zatražiti povraćaj kulturnih predmeta navedenih u članu 120. stav 1. ovog zakona koji su nezakonito izneseni s njene teritorije, a nalaze se na teritoriji druge države članice Evropske unije. Na zahtev za povraćaj kulturnih predmeta koji se nalaze na teritoriji druge države članice Evropske unije shodno se primjenjuju odredbe čl. 120–123. ovog zakona.

Ministarstvo je odgovorno za sprovođenje i koordinaciju svih aktivnosti vezanih za povraćaj kulturnih predmeta iz stava 1. ovog člana.

O pokrenutom postupku za povraćaj kulturnog predmeta koji je nezakonito iznesen sa teritorije Republike Srbije, Ministarstvo odmah obavještava centralni organ države članice Evropske unije od koje se traži povraćaj.

Ministarstvo podnosi izveštaj o primeni odredbi čl. 121–124. ovog zakona Evropskoj komisiji, u roku utvrđenom članom 17. Direktive 2014/60/EU Evropskog parlamenta i Saveta od 15. maja 2014. godine o povraćaju kulturnih predmeta nezakonito iznetih sa područja države članice.

**Povraćaj kulturnog predmeta nezakonito iznesenog sa teritorije
države koja nije članica Evropske unije**

Član 125.

Povraćaj kulturnog predmeta nezakonito iznesenog sa teritorije države koja nije članica Evropske unije vrši se u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju svojinskopравни odnosi, ako međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno.

**Povraćaj kulturnog predmeta nezakonito iznešenog sa teritorije
Republike Srbije**

Član 126.

Povraćaj kulturnog predmeta nezakonito iznesenog sa teritorije Republike Srbije vrši se u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom države na čijoj se teritoriji traženi kulturni predmet nalazi, ako međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno.

Aktivnosti na povraćaju kulturnih predmeta

Član 127.

Ministarstvo je dužno da u saradnji sa drugim državnim organima i organizacijama, javnim ustanovama zaštite i drugim ustanovama i institucijama u Republici Srbiji:

1) preuzima mere i aktivnosti na prikupljanju podataka i uspostavljanju evidencija i dokumentacije o kulturnim predmetima nezakonito iznesenim iz Republike Srbije koji mogu biti predmet povraćaja;

2) preuzimaju potrebne mere i radnje za omogućavanje obezbeđivanje povraćaja kulturnih predmeta nezakonito iznesenih sa teritorije Republike Srbije;

3) priprema i podnosi zahtev Državnom pravobraniocu, za podnošenje tužbe za povraćaj kulturnog predmeta nadležnom organu/sudu države na čijoj se teritoriji nalazi kulturni predmet koji je nezakonito iznet iz Republike Srbije, u skladu sa propisima te države i međunarodnim ugovorima;

4) podnosi nadležnom organu zahtev za povraćaj nezakonito prisvojenog kulturnog predmeta u državnoj svojini.

Nadležni organi

Član 128.

Procedure za povraćaj kulturnih predmeta na osnovu ovog zakona ne diraju, odnosno ne utiču na postupke otkrivanja i procesuiranja krivičnih dela počinjenih u vezi sa nezakonitim iznošenjem kulturnih predmeta.

Izveštaj o sprovođenju zakona

Član 129.

Najmanje jednom u tri godine Ministarstvo dostavlja Vladi izveštaj o sprovođenju odredaba ovog zakona kojima se uređuje povraćaj kulturnih predmeta nezakonito iznesenih sa teritorija država članica.

XIII. KAZNENE ODREDBE

Član 130.

Novčanom kaznom od 50.000,00 do 150.000,00 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice ili odgovorno lice u pravnom licu / ustanovi zaštite koje:

- 1) ako ne obavesti nadležnu ustanovu zaštite (član 30. stav 1.);
- 2) ako najkasnije u roku od 24 časa, ne obavesti nadležnu ustanovu zaštite ili ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove (član 31. stav 1.);
- 3) ukoliko ne izvršava obaveze iz člana 101. stav 1;
- 4) u slučaju prodaje kulturnog dobra, ili u slučaju prodaje dobra za koje se pretpostavlja da poseduju svojstva iz člana 26. ovog zakona, odnosno dobra pod prethodnom zaštitom, o nameri, mestu, vremenu prodaje i ceni dobra ne obavesti ustanovu zaštite kulturnog nasleđa (član 103. stav 6.);
- 5) ukoliko se naziv, ime i lik kulturnog dobra koristi u komercijalne svrhe bez pribavljenog odobrenja i saglasnosti (član 105. stav 1.).

XIV. NADZOR NAD PRIMENOM ZAKONA

Član 131.

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona obavlja Ministarstvo.

Stručni nadzor

Član 132.

Stručni nadzor nad radom ustanova zaštite vrše centralne i matične ustanove zaštite, u skladu sa zakonom.

Centralnim i matičnim ustanovama zaštite, u skladu sa delokrugom poslova stručnog nadzora koga vrše, poverava se obavljanje pojedinih stručnih poslova ispitivanja navoda iz predstavke, koju zainteresovan fizičko i pravno lice (podnosilac predstavke) podnosi u cilju iniciranja pokretanja postupka inspekcijuskog nadzora.

Centralne i matične ustanove zaštite pružaju ustanovama zaštite potrebne informacije, stručnu pomoć i savete u vezi sa zaštitom kulturnih dobara.

Inspekcijски nadzor

Član 133.

Inspekcijски nadzor nad primenom ovog zakona vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijски nadzor.

XV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 134.

Ustanove zaštite osnovane do dana stupanja na snagu ovog zakona dužne su da svoju organizaciju i rad usklade sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 135.

Podzakonski propisi za sprovođenje ovog zakona doneće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 136.

Odredbama čl. 114–129. ovog zakona kojima se uređuje povraćaj kulturnih predmeta prenosi se Direktiva 2014/60/EU Evropskog parlamenta i Saveta od 15. maja 2014. godine o povraćaju kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s teritorije države članice i o izmeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 (ispravka), u primeni su danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji.

Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije:

1) Uredba Saveta (EZ) br. 116/2009 od 18. decembra 2008. godine o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija);

2) Sprovedbena uredba Komisije (EU) br. 1081/2012 od 9. novembra 2012. godine za potrebe Uredbe Saveta (EZ) br. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija);

3) Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2019. godine o unosu i uvozu kulturnih dobara.

Član 137.

Danom početka primene ovog zakona prestaje da važi Zakon o kulturnim dobrima („Službeni glasnik RS”, br. 71/94, 52/11 – dr. zakoni, 99/11 – dr. zakon, 6/20 – dr. zakon i 35/21 – dr. zakon), osim odredaba čl. 66–75. u delu koji se odnosi na rad zavoda za zaštitu spomenika kulture i kinoteke, člana 78, člana 80, člana 84, člana 85. u delu koji se odnosi na rad zavoda za zaštitu spomenika kulture, čl. 86–95. u delu koji se odnosi na kinoteke, čl. 99–110, člana 111. u delu koji se odnosi na kinoteke, čl. 112–117, člana 120. u delu koji se odnosi na kinoteke i čl. 127–128.

Član 138.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjivaće se istekom godinu dana od dana njegovog stupanja na snagu, osim odredaba čl. 114–129. koji će se primenjivati danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji.

OBRAZLOŽENJE

I. Ustavni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje Zakona o kulturnom nasleđu sadržan je u odredbama člana 97. tačka 10. Ustava Republike Srbije, kojim je propisano da Republika Srbija, pored ostalog, uređuje i obezbeđuje sistem u oblasti kulture i zaštite kulturnih dobara.

II. Razlozi za donošenje zakona

Republika Srbija ima Zakon o kulturnim dobrima („Službeni glasnik RS”, br. 71/94, 52/11 – dr. zakoni, 99/11 – dr. zakon, 6/20 – dr. zakon i 35/21 – dr. zakon) koji je usvojen 1994. godine i osim terminološke zastarelosti, u međuvremenu, do danas, su se promenila dva ustava, i čitav društveno politički sistem pa je bilo potrebno uskladiti se sa pravni sistemom. Pored toga Zakon iz 1994. godine je po svom karakteru bio i opšti propis jer je uređivao opšta, zajednička pitanja zaštite kulturnih dobara (arhivistiku, muzeologiju, staru i retku knjigu, nepokretna kulturna dobra i kinoteku) a istovremeno je uređivao i posebno svaku oblast zaštite kulturnih dobara. Iz ovih razloga Zakon o kulturnim dobrima iz 1994. godine je komplikovan i obiman propis, sa brojnim odredbama koje su skoro neprimenljive.

Iz ovih razloga predlaže se promena pravnog uređenja zaštite kulturnih dobara u Republici Srbiji, na taj način što bi se doneo jedan opšti propis kojim bi se zakonom uredio oblast očuvanja i organizovani sistem zaštite kulturnog nasleđa i status kulturnog nasleđa i postavila opšta jedinstvena pravila i osnove zaštite kulturnih dobara u Republici Srbiji, kao i posebni zakoni kojima bi se uredile pojedine oblasti zaštite kulturnih dobara.

Tako ovaj zakon definiše kulturno nasleđe, vrste kulturnog nasleđa, odnosno materijalno kulturno nasleđe i nematerijalno kulturno nasleđe, utvrđuje, ciljeve zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa, Program zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa u Republici Srbiji, vrste kulturnog nasleđa, vrednovanje kulturnog nasleđa, utvrđivanje kulturnih dobara, upis u registar i vođenje registra kulturnih dobara, nematerijalnog kulturnog nasleđa i evidenciju dobara koja uživaju prethodnu zaštitu, Nacionalni registar nematerijalnog kulturnog nasleđa, jedinstveni informacioni sistem kulturnog nasleđa, opšte mere zaštite, delatnost zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa, ustanove zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa, delatnost ustanova zaštite, uslovi za njeno osnivanje, početak rada i obavljanje delatnost, mrežu ustanova zaštite, centralne, matične i teritorijalno nadležne ustanove zaštite, postavlja zajedničke opšte mere zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa, podršku naučno-istraživačkim i obrazovnim aktivnostima na zaštiti i očuvanju kulturnog nasleđa, utvrđuje prava i obaveze vlasnika i držalaca kulturnih dobara i dobara pod prethodnom zaštitom, uređuje promet komercijalno korišćenje i eksproprijaciju kulturnih dobara, uvoz, unošenje i izvoz i iznošenje kulturnih dobara, povraćaj kulturnih predmeta kao implementaciju Direktive 2014/60/EU Evropskog parlamenta i Saveta od 15. maja 2014. godine o povraćaju kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s teritorije države članice i o izmeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 (ispravka), Sprovedbene uredbe Komisije (EU) br. 1081/2012 od 9. novembra 2012. godine za potrebe Uredbe Saveta (EZ) br. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija), Uredba Saveta (EZ) br. 116/2009 od 18. decembra 2008. godine o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija), Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2019. godine o unosu i uvozu kulturnih dobara, kao odredbe sa odloženom primenom posle ulaska Srbije u Evropsku uniju, i nadzor nad primenom Zakona. Predloženim zakonom je utvrđeno da Ministarstvo obrazuje Nacionalni komitet za materijalno kulturno nasleđe i Nacionalni komitet za nematerijalno kulturno nasleđe.

Na ovaj način stvoren je okvir da Republika Srbija sveobuhvatno uredi oblast zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa i da stvori pravni okvir za detaljno uređenje delatnosti posebnim zakonima iz svih oblasti zaštite kulturnih dobara, kao osnovnim izvorom prava za ovu materiju.

Ukoliko imamo u vidu značaj kulturnog nasleđa, ne samo za istoriju, nauku i kulturu već i za zadovoljavanje potreba građana, neophodno je hitno uređivanje ove materije u cilju očuvanja kulturnog nasleđa.

- Problemi koje zakon treba da reši

Ovaj zakon, kao osnovni izvorom prava za ovu materiju, treba da obezbedi institucionalne osnove za detaljno uređenje svih delatnosti kulturnog nasleđa posebnim zakonima iz svih oblasti zaštite kulturnog nasleđa, kao i da obezbedi pravni okvir za obezbeđivanje uslova neophodnih za obavljanje delatnosti zaštite i ravnomeran razvoj ustanova zaštite. Tako bi, pored već donetih zakona kojim se uređuje muzejska, arhivska i delatnost zaštite stare i retke bibliotečke građe, trebali da se donesu zakoni iz oblasti zaštite nepokretnih kulturnih dobara i filmske i ostale audiovizuelne građe.

Donošenje zakona je neophodno i jedino moguće rešenje za sveobuhvatno regulisanje sistema zaštite kulturnog nasleđa kao i postavljanje sistema i organizacije i funkcionisanje delatnosti zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa ako imamo u vidu da se ne mogu na drugi način rešiti aktuelni problemi sa kojima se svakodnevno suočavaju ustanove u obavljanju delatnosti.

Osim toga, sadašnji zakonski okvir je delimično zastareo i ne uređuje brojna pitanja koja su od značaja za rad ustanova i primenu dobre prakse iz sveta na koju treba da se ugledamo.

Zakonsko uređivanje obaveza prava i obaveze vlasnika i držalaca kulturnih dobara i dobara pod prethodnom zaštitom, Jedinostveni informacioni sistem kulturnog nasleđa, pitanja prava i obaveza ustanova zaštite, njihovu delatnost, stvaranje mreže ustanova zaštite kulturnog nasleđa, vođenje upis u registar i vođenje registra kulturnih dobara, nematerijalnog kulturnog nasleđa i evidenciju dobara pod prethodnom zaštitom, kategorisanje i utvrđivanje kulturnih dobara, uređivanje dobara pod prethodnom zaštitom, promet i izvoz kulturnih dobara, povraćaj kulturnih predmeta u zemlju, nadzor nad primenom zakona i inspekcijski nadzor, obrazovanje Nacionalnog komiteta za materijalno kulturno nasleđe i Nacionalnog komiteta za nematerijalno kulturno nasleđe i brojna druga pitanja su važna radi stvaranja jedinstvenog sistema za očuvanje i zaštitu sve ukupno kulturno nasleđe Srbije.

- Ciljevi koji se donošenjem zakona postižu

1. Stvaranje zakonskog okvira koji će obezbediti potpunu zaštitu i očuvanje kulturnog nasleđa i kulturnih dobara na jedinstven način, bez obzira na oblik u kojem nastaje i gde se nalazi jedan je od osnovnih ciljeva koji će se postići donošenjem ovog zakona. Uređivanje ove materije zakonom će uticati i na razvoj svesti o važnosti očuvanja kulturnih dobara i našeg nasleđa za buduće generacije, odnosno svesti da se najvažniji predmeti i elementi nematerijalnog kulturnog nasleđa moraju zaštititi od uništenja jer oni predstavljaju svojevrsno materijalno svedočanstvo o postojanju, organizaciji i funkcionisanju društva i države.

2. Uspostavljanje pravno uređenog i organizovanog sistema zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa, njegove identifikacije, proučavanja, vrednovanja, kategorisanja, proučavanja i korišćenja kao cilja ovog zakona.

3. Uređivanje institucionalnog i pravnog osnova za zaštitu i korišćenje svih oblika kulturnog nasleđa.

4. Jasno definisanje i ostvarivanje ciljeva zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa.

5. Donošenje Programa zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa u Republici Srbiji.

6. Jedinствeno uređivanje sistema vrednovanja i utvrđivanja vrednosti materijalnog i nematerijalnog nasleđa, kao i utvrđivanja kulturnih dobara i identifikacije i evidencije nematerijalnog kulturnog nasleđa.

7. Uspostavljanje jedinstvenog sistema delatnosti zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa koje obavljaju za to osnovane ustanove zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa.

8. Uspostavljanje mreže ustanova zaštite kulturnog nasleđa Republike Srbije, koju čine javne ustanove zaštite: centralne, matične i teritorijalno nadležne ustanove zaštite.

9. Obrazovanje Nacionalnog komiteta za materijalno kulturno nasleđe i Nacionalnog komiteta za nematerijalno kulturno nasleđe.

10. Obezbeđivanje podrške naučno-istraživačkim i obrazovnim aktivnostima na zaštiti i očuvanju kulturnog nasleđa.

11. Usklađenost sa obavezujućim propisima EU, koji se odnose na uvoz, unošenje i izvoz i iznošenje kulturnih dobara, povraćaj kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s teritorije države članice Evropske Unije.

- Razmatrane mogućnosti da se problem reši i bez donošenja propisa

U toku analize razmatrano je nekoliko relevantnih mogućnosti:

1) status quo – ne donošenje Zakona o kulturnom nasleđu, odnosno ne menjanje važećeg Zakona o kulturnim dobrima,

2) izmene odnosno dopune Zakona o kulturnim dobrima kojim bi se izvršila korekcija dela uočenih problema ili

3) donošenje novog zakona koji bi u potpunosti regulisao ovu oblast.

Prva opcija nije održiva iz razloga što više nije moguće postojećim pravnim okvirom obezbediti potpunu zaštitu i očuvanje kulturnih dobara.

Druga opcija bi podrazumevala izmene i dopune Zakona o kulturnim dobrima u pogledu niza pitanja koje taj zakon nedovoljno ili uopšte ne reguliše. Ovo ne bi bilo dobro rešenje imajući u vidu obim potrebnih izmena, odnosno dopuna, te je iz navedenih razloga celishodnije donošenje novog zakona koji bi postavio jedinstvene osnove za oblast kulturnog nasleđa na savremen način postavio organizaciju i funkcionisanje delatnosti zaštite, koje bi se pojedinačnim propisima razradile.

- Zašto je donošenje zakona najbolji način za rešavanje problema

Donošenje zakona je neophodno i jedino moguće rešenje za sveobuhvatno regulisanje sistema zaštite kulturnog nasleđa kao i postavljanje sistema i organizacije i funkcionisanja delatnosti zaštite ako imamo u vidu da se ne mogu na drugi način rešiti aktuelni problemi sa kojima se svakodnevno suočavaju ustanove u obavljanju delatnosti.

Imajući u vidu značaj kulturnog nasleđa i kulturnih dobara u savremenom svetu koji ih je prepoznao i kao jedan od bitnih elemenata pokretača privrednog rasta, turističke ponude jedne zemlje i bitnog uslova za razumevanje prošlosti i budućnosti jedne zemlje, neophodno je sva pitanja u vezi nastanka kulturnih dobara, čuvanja i zaštite kao i druga pitanja u vezi nadležnosti i rada ustanova zaštite kulturnog nasleđa i obaveza i prava vlasnika i držaoca, kao i pitanja nematerijalnog kulturnog nasleđa urediti opštim zakonom, kojim će postaviti pravni osnovi za uređenje posebnih oblasti zaštite kulturnog nasleđa.

III. Osnovni pravni instituti i pojedinačna rešenja

I. OSNOVNIM ODREDBAMA (čl. 1–12) definisani su: predmet zakona; cilj zakona, termini i definicije, kulturno nasleđe, vrste kulturnog nasleđa, pravo na kulturno nasleđe, ciljevi zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa, ostvarivanje zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa, obaveza zaštite, Programi zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa u Republici Srbiji, sredstva za ostvarivanje zaštite, očuvanje i korišćenje kulturnog nasleđa.

Ovim zakonom uređuje se sistem zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa. (član 1).

Članom 2. Predloga zakona o kulturnom nasleđu (u daljem tekstu: Predlog zakona) uređeno je da je cilj ovog zakona uspostavljanje pravno uređenog i organizovanog sistema zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa kroz otkrivanje, prikupljanje, istraživanje, dokumentovanje, proučavanje, vrednovanje, zaštitu, očuvanje, predstavljanje, interpretaciju, korišćenje i upravljanje kulturnim nasleđem.

U članu 3. Predloga zakona definiše se termini i definicije.

U članu 4. Predloga zakona definiše se da je kulturno nasleđe skup resursa, materijalnih i nematerijalnih, nasleđenih iz prošlosti, prepoznatih kao odraz i izraz neprekidno evoluirajućih vrednosti, uverenja, znanja i tradicija, nastalih interakcijom čoveka i prostora tokom vremena.

Ovim članom utvrđeno je da kulturno nasleđe Republike Srbije obuhvata nematerijalno kulturno nasleđe i materijalna kulturna dobra koja se nalaze na teritoriji Republike Srbije, uključujući i Autonomnu pokrajinu Kosovo i Metohiju kao njen sastavni deo u skladu sa Ustavom Republike Srbije.

Izuzetan duhovni značaj, uključujući i živu viševekovnu neprekinutu bogoslužbenu aktivnost i život monaških i parohijskih zajednica, neprocenjiva istorijska, umetnička i arhitektonska vrednost, kao i velika koncentracija verskog kulturnog nasleđa Srpske pravoslavne crkve na Kosovu i Metohiji, čine teritoriju Pokrajine Kosovo i Metohija prostorom od posebnog značaja za kulturno nasleđe Republike Srbije.

Odredbom člana 5. utvrđeno su vrste kulturnog nasleđa koje može biti materijalno kulturno nasleđe i nematerijalno kulturno nasleđe, kao i da materijalno kulturno nasleđe čini nepokretno i pokretno kulturno nasleđe. Kulturna dobra su deo materijalnog kulturnog nasleđa vrednovana i utvrđena u skladu sa zakonom.

Članom 6. uređuje se pravo na kulturno nasleđe, koje ima pravo da koristi svako pod jednakim uslovima, kao i pravo na dostupnost i pristup kulturnom nasleđu koje se može ograničiti samo radi zaštite javnog interesa, prava i sloboda drugih. Takođe je utvrđena i obaveza svakog da poštuje kulturno nasleđe.

Ciljevi zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa utvrđeni su članom 7, ostvarivanje zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa, članom 8, a obaveza zaštite članom 9. Predloga zakona.

Članom 10. Predloga zakona utvrđeno je da Vlada, na predlog ministra nadležnog za kulturu donosi Program zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa u Republici Srbiji za period od pet godina. Tim članom utvrđena je i sadržina Programa, kao i učešće centralnih ustanova zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa u saradnji sa matičnim ustanovama zaštite i očuvanja kulturnog u izradi Programa. Ovim odredbama uvrđeno je i da autonomna pokrajina, preko svojih organa u oblasti kulture, učestvuje u izradi Programa i u okviru nadležnosti utvrđenih ovim i posebnim zakonom i u skladu sa Programom i svojim specifičnostima, donosi mere za zaštitu i očuvanje kulturnog nasleđa u okviru svojih planskih dokumenata.

Članom 11. Predloga zakona precizira da su termini kojima su u ovom zakonu označeni položaji, profesije, odnosno zanimanja, izraženi u gramatičkom muškom rodu, podrazumevaju prirodni muški i ženski rod lica na koje se odnose.

Sredstva za ostvarivanje zaštite, očuvanje i korišćenje kulturnog nasleđa, prema članu 12, obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave kao i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

II. MATERIJALNO I NEMATERIJALNO KULTURNO NASLEĐE (čl. 13-25)

sadrži odredbe kojima se definiše materijalno kulturno nasleđe, u okviru koga nepokretna kulturna dobra i pokretna kulturna dobra.

Materijalno kulturno nasleđe su, kako je utvrđeno u članu 13. Predloga zakona, stvari i tvorevine materijalne kulture od opšteg interesa koje uživaju posebnu zaštitu utvrđenu ovim zakonom. Deli se na: nepokretna kulturna dobra, pokretna kulturna dobra i dobra koja uživaju, dobra pod prethodnom zaštitom.

Nepokretna kulturna dobra su: kulturni predeli, prostorne kulturno-istorijske celine, spomenici kulture, arheološka nalazišta i znamenita mesta, kako je utvrđeno u članu 14. Predloga zakona, a njegov sastavni deo čini zaštićena okolina, kao i pokretne stvari koje su funkcionalno, estetski i na drugi način povezane sa nepokretnim kulturnim dobrom tako da čine jedinstvenu celinu, a čijim se odvajanjem suštinski umanjuje njegova vrednost (pripadak).

Kulturni predeo, prostorno kulturno-istorijska celina, spomenik kulture, arheološko nalazište i znamenito mesto definisani su odredbama čl. 15 – 19. Predloga zakona.

Pokretna kulturna dobra su muzejska građa, arhivska građa, filmska i ostala audiovizuelna građa i stara i retka bibliotečka građa koji su definisani su odredbama čl. 20 – 23. Predloga zakona, koje su usklađene sa definicijama muzejske građe, arhivske građe i stare i retke bibliotečke građe sa utvrđenim Zakonom o muzejskoj delatnosti („Službeni glasnik RS”, br. 35/21 i 96/21), Zakonom o arhivskoj građi i arhivskoj delatnosti („Službeni glasnik RS”, broj 6/20) i Zakonom o staroj i retkoj bibliotečkoj građi („Službeni glasnik RS”, broj 52/11).

Nematerijalno kulturno nasleđe, kako je definisano članom 24. označava prakse, prikaze, izraze, znanja, veštine, kao i instrumente, predmete, artefakte i kulturne prostore koji su s njima povezani, koje zajednice, grupe i u pojedinim slučajevima, pojedinci, prepoznaju kao deo svog kulturnog nasleđa, i ono se prenosi s generacije na generaciju, zajednice i grupe ga iznova stvaraju, u zavisnosti od okruženja, njihove interakcije sa prirodom i istorije, pružajući im osećaj identiteta i kontinuiteta, a oblasti u kojima se ispoljava su utvrđeni u članu 25. Predloga zakona.

III. VREDNOVANJE KULTURNOG NASLEĐA (čl. 26-40).

Članom 26. Predloga zakona se utvrđuje da se kulturna vrednost materijalnog i nematerijalnog nasleđa utvrđuje na osnovu činjenica o svojstvima i osobenostima nasleđa, značaja za očuvanje identiteta i kulture, kao i istorijskih, umetničkih, arhitektonskih, arheoloških, antropoloških, etnoloških, duhovnih, prirodnjačkih, tehničkih, naučnih, društvenih, ekonomskih i drugih vrednosti.

Kriterijumi za utvrđivanje vrednosti kulturnog nasleđa utvrđeni su članom 27, a članom 28. da na osnovu utvrđene kulturne vrednosti kulturna dobra čine dobra koja uživaju prethodnu zaštitu, dobra pod prethodnom zaštitom, kulturna dobra.

Dobra koja uživaju prethodnu zaštitu su, kako je definisano članom 29. stvari i tvorevine za koje se pretpostavlja da poseduju kulturne vrednosti kulturnog dobra, i ona uživaju istu zaštitu kao i kulturna dobra.

Obaveza obaveštavanja nadležne ustanove zaštite u slučaju pronalazjenja ili na drugi način kontakta sa stvarima i tvorevinama za koje se pretpostavlja da poseduju svojstva, kao i postupanja sa posebnom pažnjom da ne dođe do njihovog oštećenja ili drugog narušavanja svojstava, kao ni do iznošenja iz Republike Srbije ili puštanja u unutrašnji ili međunarodni promet, utvrđeno je u članu 30. Predloga zakona.

Ovakve obaveze utvrđene su članom 31. i u slučaju da otkrije elemente arheološkog nasleđa, odnosno iskopa iz zemlje, odnosno izvadi iz vode dobro koje uživa prethodnu zaštitu, kao i da nalazaču može pripasti novčana nagrada, ukoliko i do otkrića nije došlo prilikom vršenja iskopa u okviru građevinskih ili bilo koje druge vrste poslova za čije obavljanje je neophodno pribavljanje posebnog odobrenja ili dozvole, odnosno ukoliko do otkrića nije došlo na već registrovanom arheološkom

nalazištu ili arheološkom lokalitetu, u kom slučaju se otkriveni elementi arheološkog nasleđa imaju predati nadležnoj ustanovi zaštite bez i bez prava na otkup.

Trajna prethodna zaštita arheoloških lokaliteta, (evidentiranih i neevidentiranih) odnosno arheološkog područja utvrđena je članom 32. Predloga zakona.

Dobro koje uživa prethodnu zaštitu, a nalazi se u zemlji ili vodi, ili je izvađeno iz zemlje ili vode, u državnoj je svojini, kako je utvrđeno u članu 33. Predloga zakona.

Evidencije dobara pod prethodnom zaštitom vode ustanove zaštite i utvrđuju mere zaštite, kao i postupak evidentiranja utvrđene su odredbama člana 34. Predloga zakona. Novina je da režim prethodne zaštite otpočinje momentom preduzimanja upravnih radnji na identifikaciji dobra za koje se veruje da poseduju svojstva iz člana 26. Predloga zakona. Precizirano je da prethodna zaštita evidentiranog dobra iz stava 2. ovog člana za koji je Ministarstvu upućen obrazloženi predlog za njegovo utvrđivanje za kulturno dobro radi daljeg postupka iz čl. 43. i 44. ovog zakona, produžava se do okončanja tog postupka. Novina je i da je utvrđeno da je prethodna zaštita audiovizuelnog i filmskog nasleđa trajna.

Slučajevi u kojima prestaje prethodna zaštita predviđena je članom 35. Predloga zakona.

Kulturno dobro prema kategorijama utvrđeni su u članu 36. Predloga zakona (kulturno dobro, kulturna kulturno dobro od velikog značaja i kulturno dobro od izuzetnog značaja). Novina je preciziranje da se kulturna dobra smatraju kulturnim dobrima III kategorije, kulturna dobra od velikog značaja se smatraju kulturnim dobrima II kategorije i kulturna dobra od izuzetnog značaja se smatraju kulturnim dobrima I kategorije.

Svojstva koja treba da ispuni kulturno dobro utvrđeni su članom 37, kulturno dobro od velikog značaja članom 38. a kulturno dobro od izuzetnog značaja članom 39. Predloga zakona.

Kulturno nasleđe upisano na Uneskove liste svetskog nasleđa uživa poseban pristup, zaštitu, staranje i brigu. Kulturno nasleđe koje se nalazi na teritoriji Autonomne pokrajine Kosovo i Metohija uživa poseban pristup, zaštitu, staranje i brigu. (član 40. Nacrta zakona).

IV. UTVRĐIVANJE KULTURNIH DOBARA (član 41-54). Da se kulturna dobra utvrđuju aktom o utvrđivanju i njegova sadržina, utvrđeno je članom 41, a mere zaštite koje se utvrđuju aktom o utvrđivanju kulturnih dobara članom 42. Predloga zakona.

Nadležnost Vlade za utvrđivanje nepokretnih kulturnih dobara i nepokretnih kulturnih dobara od velikog značaja, postupak utvrđivanja, i obaveze Republičkog zavoda za zaštitu spomenika kulture u postupku utvrđivanja, uređeni su odredbama čl. 43. i 44. Predloga zakona.

Nadležnost muzeja, arhiva, audiovizuelnog arhiva i biblioteke, čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave za utvrđivanje pokretnih kulturnih dobara i nadležnost Narodnog muzeja Srbije, Državnog arhiva Srbije, Narodne biblioteke Srbije i Jugoslovenske kinoteke, za utvrđivanje pokretnih kulturnih dobara od velikog značaja, akt kojim se utvrđuje i postupak utvrđivanja, uređene su odredbama čl. 45 – 47. Predloga zakona.

Nadležnost Narodne skupštine za utvrđivanje kulturnih dobara od izuzetnog značaja, akt kojim se utvrđuje i postupak utvrđivanja, uređene su odredbama člana 48. Predloga zakona.

Republika Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave obezbeđuju uslove za očuvanje nematerijalnog kulturnog nasleđa, kako je utvrđeno u članu 49. Predloga zakona, kojim su utvrđene i vrste mera.

Identifikacija i evidencija nematerijalnog kulturnog nasleđa uređene su odredbama čl. 50 – 54. Predloga zakona.

V. UPIS U REGISTAR I VOĐENJE REGISTRA KULTURNIH DOBARA, NEMATERIJALNOG KULTURNOG NASLEĐA I EVIDENCIJA DOBARA POD PRETHODNOM ZAŠTITOM (član 55-68).

Upis u registar kulturnih dobara, na osnovu akta o utvrđivanju, prema vrstama u skladu sa ovim zakonom i posebnim zakonima kojima se uređuju pojedinačne oblasti zaštite kulturnih dobara uređuje član 55, a sadržinu član 56. Predloga zakona.

Dokumentacija koja čini dosije kulturnog dobra, u zavisnosti od vrste kulturnog dobra, koji se obrazuje i čuva uz registar i centralni registar propisana je članom 57. Predloga zakona.

Nacionalni registar nematerijalnog kulturnog nasleđa i njegova sadržina uređeni su članom 58. Predloga zakona.

Nadležnost ustanove zaštite u pogledu vođenja registara prema vrstama kulturnih dobara, da se na kulturna dobra upisana u registar kulturnih dobara stavlja oznaka da su pod posebnom zaštitom, kao i da ministar propisuje izgled, sadržinu i način stavljanja tih oznaka, uređeno je članom 59. Predloga zakona.

Odredbama člana 60. Predloga zakona utvrđuju se centralni registri, nadležnost za njihovo vođenje, obaveza dostavljanja podataka i sadržina centralnog registra.

Postupak donošenja akta o prestanku svojstva kulturnog dobra i njegovog brisanja iz registra propisano je članom 61. Predloga zakona.

Sadržina Evidencije dobara pod prethodnom zaštitom, u zavisnosti od vrste kulturnih dobara, propisuje se članom 62. Predloga zakona, dok se članom 63. predviđa da bližu sadržinu i način vođenja registara, centralnih registara kulturnih dobara po vrstama kulturnog dobra, osim za arhivsku građu koji se uređuju se posebnim zakonom, evidencije kulturnih dobara pod prethodnom zaštitom i dokumentaciju o kulturnim dobrima koja se obrazuje i čuva uz registre propisuje ministar.

Oslobađanje plaćanje sudskih taksa ustanovljene republičkim propisima na podneske, rešenja, žalbe, kao i druga akta koji se odnose na zaštitu kulturnog dobra predviđeno je članom 64. Predloga zakona.

Dokumentacija o kulturnom nasleđu vodi se u elektronskom obliku u jedinstvenim informacionim sistemima za pojedinačne oblasti zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa kojim upravlja Ministarstvo ili ustanova zaštite, kako je predviđeno članom 65. Predloga zakona, kao i da bliže uslove, procedure, upravljanje i način rada u jedinstvenim informacionim sistemima, kao i obaveze ustanova zaštite i zaposlenih propisuje ministar.

Dokumentovanje kulturnih dobara i Jedinstveni informacioni sistem kulturnog nasleđa uređeni su odredbama čl. 66 – 68. Predloga zakona.

VI. OPŠTE MERE ZAŠTITE (čl. 69-71) sadrži odredbe kojima se predviđa da se utvrđivanje i sprovođenje mera zaštite i očuvanja, sprečavanja oštećenja i uništenja kulturnog nasleđa propisuju posebnim zakonima kojima se uređuju pojedinačne delatnosti zaštite kulturnog nasleđa, kao i da utvrđivanje tih mera obavljaju kao poveren posao javne ustanove zaštite, koje su osnovane na način utvrđen zakonom.

Prioritet u sprovođenju mera zaštite, kako je utvrđeo u članu 71. ima kulturno nasleđe, bez obzira na vrstu kao i da li je utvrđeno za kulturno dobro, ukoliko je izloženo riziku uništenja, nestajanja, ozbiljnom narušavanju integriteta ili oštećenja. Prema ovim odredbama ministar, na predlog nadležne ustanove zaštite donosi rešenje o utvrđivanju kulturnog nasleđa u opasnosti, ako je ispunjen najmanje jedan od kriterijuma utvrđen ovim članom člana, kojim utvrđuje hitne mere zaštite, posebna ograničenja, rokove i potrebna finansijska sredstva.

VII. DELATNOST ZAŠTITE I OČUVANJA KULTURNOG NASLEĐA (čl. 72-97). Delatnost zaštite kulturnog nasleđa od opšteg je interesa za Republiku Srbiju (član 72), i nju obavljaju za to osnovane ustanove zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa, u skladu s odredbama ovog zakona i odredbama posebnih zakona kojima se uređuju pojedinačne oblasti zaštite kulturnog nasleđa (član 73). Šta čini delatnost javne ustanove zaštite utvrđeno je u članu 74, kao i poslovi koje mogu da obavljaju i specijalne i privatne ustanove zaštite.

Ustanove zaštite u vršenju svoje delatnosti dužne su da saraduju sa vlasnikom odnosno držaocem kulturnog dobra i drugim subjektima utvrđenim u članu 75, ali i međusobno na usklađivanju planova rada, korišćenja tehničke opreme, stručnih kadrova i informacija.

Zemljište, zgrade, kulturna dobra i druga sredstva ustanova zaštite čiji je osnivač Republika, autonomna pokrajina, jedinica lokalne samouprave, kako je predviđeno članom 76, koriste i njima raspoložu ustanove zaštite u skladu sa zakonom.

Vrste ustanova zaštite prema osnivaču definisane su članom 77, i one mogu biti javne, specijalne i privatne ustanove zaštite (član 78), a osnivači ustanova zaštite utvrđeni su u članu 79, prema kome javne ustanove zaštite osniva Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave, u skladu sa zakonom, ustanovu zaštite može osnovati nacionalni savet nacionalne manjine, u skladu sa zakonom, osnivanje specijalne ustanove zaštite utvrđuje se posebnim zakonom, a privatnu ustanovu zaštite može osnovati pravno i fizičko lice, u skladu sa zakonom.

Član 80. odnosi se na uslove za osnivanje, početak rada i obavljanje delatnost koji se uređuju zakonom kojima se uređuju pojedinačne oblasti zaštite kulturnog nasleđa.

Organi ustanove zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa (član 81) su: direktor, upravni odbor i nadzorni odbor. Ovim odredbama utvrđuje se da se imenovanje direktora ustanove zaštite, imenovanje vršioca dužnosti direktora ustanove zaštite, nadležnosti, prestanak dužnosti i drugo, utvrđuje na način i po postupku propisanim odredbama zakona kojim se uređuje oblast kulture i posebnim zakonima kojima se uređuju pojedinačne oblasti zaštite kulturnog nasleđa, a nadležnost, izbor članova i rad upravnog i nadzornog odbora ustanove zaštite, kao i prestanak dužnosti članova upravnog i nadzornog odbora, utvrđuje se na način i po postupku propisanim odredbama zakona kojim se uređuje oblast kulture, a za ustanove zaštite čija osnivačka prava vrši autonomna pokrajina i u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje nadležnost Autonomne pokrajine Vojvodine.

Ustanove zaštite po vrstama kulturnog nasleđa, i njihova delatnost definisani su odredbama čl. 82 – 83, i to su zavod za zaštitu spomenika kulture, muzej, galerija, arhiv, audiovizuelni arhiv i biblioteka koja obavlja zaštitu stare i retke bibliotečke građe.

Članom 84. Predloga zakona predviđeno je da delatnost arheoloških iskopavanja i istraživanja mogu obavljati javne ustanove zaštite, u skladu s odredbama posebnih zakona kojim se uređuju arheološka istraživanja, a arheološka iskopavanja i istraživanja mogu obavljati pored navedenih ustanova zaštite i javne naučne i visokoobrazovne ustanove u skladu s odredbama posebnih zakona kojim se uređuju arheološka istraživanja.

Ustanove zaštite dužne su da vrše reviziju pokretnih i nepokretnih kulturnih dobara u rokovima utvrđenim posebnim zakonima kojima se uređuju pojedinačne oblasti zaštite i očuvanja kulturnih dobara (član 85).

Kako je utvrđeno u članu 86. Predloga zakona, poslove u okviru delatnosti zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa mogu obavljati lica s odgovarajućim obrazovanjem i položenim stručnim ispitom, u skladu sa posebnim zakonima kojima se uređuju pojedinačne oblasti zaštite kulturnog nasleđa, a utvrđivanje stručne osposobljenosti tih lica vrši se prema programima za polaganje stručnih ispita po delatnostima, na način i u postupku propisanim posebnim zakonima kojima se

uređuju pojedinačne oblasti zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa. Prema članu 87. pojedine poslove zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa mogu da obavljaju i druga pravna lica koja ispunjavaju uslove u skladu s posebnim zakonima kojima se uređuju pojedinačne oblasti zaštite kulturnog nasleđa, dok poslove istraživanja, proučavanja, očuvanja, restauracije i konzervacije mogu obavljati i druga pravna, fizička lica i preduzetnici pod uslovom da poseduju licencu, za koje se uslovi, način sticanja, postupak i sadržina podataka za utvrđivanje ispunjenosti uslova za izdavanje licence u oblasti zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa uređuje posebnim zakonom.

Članom 88. Predloga zakona utvrđuje se da pravo aktivne legitimacije za nadležne javne ustanove zaštite imaju u pogledu ostvarivanja mera zaštite, korišćenja kulturnih dobara i pokretanja krivičnog postupka.

Mreža ustanova zaštite kulturnog nasleđa Republike Srbije ustanovljava se članom 89. Predloga zakona, i nju čine javne ustanove zaštite, osim ako posebnim zakonom nije drugačije utvrđeno, a njenu strukturu centralne, matične i teritorijalno nadležne ustanove zaštite.

Centralne ustanove zaštite utvrđene su u članu 90. Predloga zakona, i to su: Republički zavod za zaštitu spomenika kulture, Narodni muzej Srbije, Državni arhiv Srbije, Narodna biblioteka Srbije i Jugoslovenska kinoteka, a poslove centralne ustanove zaštite iz člana 91. tačke 3) – 6), 12) i 15) ovog zakona, kao i vođenje centralnog registra nematerijalnog kulturnog nasleđa obavlja Centar za nematerijalno kulturno nasleđe pri Etnografskom muzeju u Beogradu, kao povereni posao. Nadležnost centralnih ustanova zaštite kulturnog nasleđa utvrđene su u članu 91. Predloga zakona.

Matičnost ustanova zaštite kulturnog nasleđa i teritorijalno nadležne ustanove zaštite definisane su odredbama čl. 92. i 93. Predloga zakona.

Odredbama čl. 94 – 97. Predloga zakona utvrđuje se obrazovanje Nacionalnog komiteta za materijalno kulturno nasleđe i Nacionalnog komiteta za nematerijalno kulturno nasleđe, sastav (sedam članova koje imenuje ministar na period od četiri godine iz redova istaknutih stručnjaka iz oblasti zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa i drugih srodnih oblasti), njihov delokrug, kao i obavezu podnošenja izveštaja Ministru, najmanje jednom godišnje. Prema ovim odredbama stručnu i administrativno-tehničku potporu radu Nacionalnog komiteta za materijalno kulturno nasleđe i Nacionalnog komiteta za nematerijalno kulturno nasleđe pruža Ministarstvo. Predviđeno je i to da se sredstva za rad obezbeđuju u budžetu Republike Srbije, kao i to da predsednik i članovi Nacionalnih komiteta imaju pravo na naknadu za rad u visini koju utvrdi ministar u skladu sa raspoloživim sredstvima u budžetu.

VIII. PODRŠKA NAUČNO-ISTRAŽIVAČKIM I OBRAZOVNIM AKTIVNOSTIMA NA ZAŠTITI I OČUVANJU KULTURNOG NASLEĐA (član 98).

Ovim odredbama predviđeno je da Republika Srbija, odnosno autonomne pokrajine podstiču i podržavaju naučno-istraživačke projekte i programe koji su od značaja za zaštitu i očuvanje kulturnog nasleđa u skladu sa zakonom. Dalje, predviđeno je da Republika Srbija, autonomne pokrajine, jedinice lokalne samouprave, podstiču saradnju ustanova zaštite kulturnog nasleđa sa obrazovnim ustanovama, na realizaciji programa, projekata i aktivnosti u oblasti zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa. Projekti međunarodne saradnje u oblasti zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa realizuju se na osnovu međunarodnih sporazuma i potpisanih ugovora.

IX. PRAVA I OBAVEZE VLASNIKA I DRŽALACA KULTURNIH DOBARA I DOBARA POD PRETHODNOM ZAŠTITOM (čl. 99-102).

Ova glava Predloga zakona sadrži odredbe kojima se definiše vlasnik i držalac kulturnog dobra i dobra pod prethodnom zaštitom kao imalac koji je nosilac prava na kulturnom dobru i dobru pod prethodnom zaštitom (vlasnik, odnosno imalac drugog stvarnog prava ili strana u obligacionom odnosu) ili svako drugo (pravno ili fizičko) lice koje, na bilo koji način i

po bilo kojem osnovu ima državinu nad njim, odnosno koje koristi ili upravlja kulturnim dobrom i dobra pod prethodnom zaštitom, kao i da se upravljanje nepokretnim kulturnim dobrima i dobra pod prethodnom zaštitom uređuje zakonom kojim se uređuje nepokretno kulturno nasleđe (član 99), odnosno uređuju prava vlasnika i držalaca (član 100), obaveze i odgovornosti vlasnika i držalaca (član 101) i zabrane (član 102).

X. PROMET, KOMERCIJALNO KORIŠĆENJE I EKSPROPRIJACIJA KULTURNIH DOBARA (čl. 103-106). Ovim odredbama uređuju se pravo preče kupovine koje se uspostavlja u korist Republike Srbije na kulturnom dobru u privatnoj svojini (član 103), a posebno da je zabranjena prodaja odnosno promet umetničkih dela, odnosno kulturnih dobara u postupku stečaja bez prethodno sprovedenog prava preče kupovine, na koji način se obezbeđuje da Republika Srbije sačuva ta dobra. Ovim odredbama je uređena i obaveza obaveštavanja ustanove zaštite kulturnog nasleđa iz člana 103. ovog zakona ima lice koje prodaje, odnosno lice koje organizuje prodaju i u slučaju prodaje dobra, za koje se veruje da poseduju svojstva iz člana 26. ovog zakona, odnosno dobra koje uživa prethodnu zaštitu (član 104), pitanje korišćenja kulturnog dobra u komercijalne svrhe (član 105), i eksproprijacije i administrativnog prenosa kulturnog dobra (član 106).

XI. UVOZ, UNOŠENJE, IZVOZ I IZNOŠENJE, POVRAĆAJ (čl. 107-113). Ovim odredbama uređuje se promet kulturnih dobara kojim je predviđeno da se pokretno kulturno dobro stranog porekla dozvoljeno uvoziti i unositi u skladu s međunarodnim konvencijama i zakonodavstvom zemlje izvoznika, kao i da se pokretna kulturna dobra u vlasništvu strane države, ustanove, pravnog ili fizičkog lica, koje na osnovu zaključenog ugovora pozajmi ili preuzme ustanova zaštite ili ustanova kulture u Republici Srbiji, radi izlaganja ili stručne i naučne obrade za koje je Vlada izdala garanciju kojom se ovi predmeti izuzimaju od zaplene, izvršenja i povraćaja, ne mogu biti predmet zahteva trećih lica u postupcima izvršenja i obezbeđenja, kao i zaplene i povraćaja prema posebnim propisima dok se nalaze u Republici Srbiji po osnovu tog zaključenog ugovora (član 107). Odredbama ovog člana predviđeno je i da ustanova zaštite ili ustanova kulture u Republici Srbiji koje na osnovu zaključenog ugovora pozajmljuje pokretna kulturna dobra iz svoje zbirke radi izlaganja ili stručne i naučne obrade u inostranstvu, dužan je da pribavi garanciju nadležnog organa te države kojom se ovi predmeti izuzimaju od zaplene, izvršenja i povraćaja prema posebnim propisima. Republika Srbija će raditi na povraćaju kulturnih dobara nezakonito iznesenih sa teritorije Srbije, nezavisno od istorijskog perioda u kome su nezakonito izneseni, u skladu sa međunarodnim ugovorima, međunarodnim konvencijama i nacionalnim zakonodavstvom.

Kako je predviđeno članom 108. Predloga zakona, kulturno dobro se ne može trajno izvesti, odnosno izneti iz Republike Srbije, osim u slučajevima razmene muzejske, arhivske, filmske i ostale audiovizuelne građe ili bibliotečke građe koji su deo zbirke muzeja, javnog arhiva ili javne biblioteke, po prethodno pribavljenoj saglasnosti Vlade za kulturna dobra i kulturna dobra od velikog značaja, odnosno Narodne skupštine Republike Srbije za kulturna dobra od izuzetnog značaja. Prema ovim odredbama ni arheološki predmeti i delovi arheološkog konteksta se ne mogu trajno izvesti, odnosno izneti iz Republike Srbije.

Privremeno iznošenje kulturnog dobra je uređeno članom 109, odobrenje za iznošenje dobara koja uživaju prethodnu zaštitu članom 110, a povraćaj članom 111. Predloga zakona.

Članom 112. predviđa se Evidencija otuđenih i nestalih predmeta i elemenata pokretnog kulturnog nasleđa i materijalnih dobara koji mogu predstavljati kulturno nasleđe, koja se uspostavlja u cilju unapređenja borbe protiv nedozvoljenog uvoza, izvoza, trgovine i prenosa svojine kulturnih dobara, a članom 113. propisuje njena sadržina.

XII. POVRAĆAJ KULTURNIH PREDMETA NEZAKONITO IZNESENIH SA TERITORIJE DRŽAVA ČLANICE EVROPSKE UNIJE (čl. 114-129).

Odredbama ove glave vrši se usklađivanje sa Direktivom 2014/60/EU Evropskog parlamenta i Saveta od 15. maja 2014. godine o povraćaju kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s teritorije države članice i o izmeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 (ispravka) – obavezujućim propisom EU.

Kako je predviđeno članom 114. povraćaj kulturnog predmeta nezakonito izneseno sa teritorije Republike Srbije, odnosno sa teritorije druge države a koja se nalazi na teritoriji Republike Srbije, vrši se u skladu sa međunarodnim ugovorima, međunarodnim konvencijama i nacionalnim zakonodavstvom.

Šta se smatra nezakonito iznesenim kulturnim predmetom sa teritorije države članice Evropske unije definisano je članom 115, a nacionalno blago članom 116. Predloga zakona.

Kulturni predmet definiše se članom 117, a samostalni držalac kulturnog predmeta, nesamostalni držalac kulturnog predmeta, javne zbirke i drugi pojmovi definisani su članom 118, a centralni organ određuje članom 119.

Povraćaj kulturnog predmeta državi članici Evropske unije u postupku povraćaja kulturnih predmeta nezakonito iznesenih sa teritorije država članica Evropske i postupak za povraćaj kulturnog predmeta koji je nezakonito iznesen sa teritorije države članice Evropske unije detaljno su razrađene odredbama čl. 120. i 121, dok je postupanje suda u postupku povraćaja kulturnih predmeta nezakonito iznesenih sa teritorije država članica Evropske unije regulisano odredbama člana 122. Predloga zakona.

Saradnja sa državama članicama u postupku povraćaja kulturnih predmeta nezakonito iznesenih sa teritorije država članica Evropske unije uređuje se članom 123. Predloga zakona.

Povraćaj kulturnih predmeta nezakonito iznesenih sa teritorije Republike Srbije, koji se nalaze na teritoriji druge države članice Evropske unije i povraćaj kulturnog predmeta nezakonito iznesenog sa teritorije države koja nije članica Evropske unije uređeni su odredbama čl. 124. i 125, dok je povraćaj kulturnog predmeta nezakonito iznešenog sa teritorije Republike Srbije uređena članom 126. Predloga zakona.

Članom 127. su detaljno predviđene aktivnosti na povraćaju kulturnih predmeta.

Članom 128. je predviđeno da procedure za povraćaj kulturnih predmeta na osnovu ovog zakona ne diraju, odnosno ne utiču na postupke otkrivanja i procesuiranja krivičnih dela počinjenih u vezi sa nezakonitim iznošenjem kulturnih predmeta.

Najmanje jednom u tri godine Ministarstvo dostavlja Vladi izveštaj o sprovođenju odredaba ovog zakona kojima se uređuje povraćaj kulturnih predmeta nezakonito iznetih sa teritorija država članica, kako je predviđeno članom 129. Predloga zakona.

XIII. KAZNENIM ODREDBAMA (član-130) predviđene su kazne za prekršaje, fizičko lice ili odgovorno lice u pravnom licu / ustanovi zaštite.

XIV. NADZOR NAD PRIMENOM ZAKONA (čl. 131-133) Ovim odredbama predviđeno je da nadzor nad sprovođenjem ovog zakona obavlja Ministarstvo (član 131), stručni nadzor nad radom ustanova zaštite vrše centralne i matične ustanove zaštite, u skladu sa zakonom (član 132), a inspekcijski nadzor nad primenom ovog zakona se vrši u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor (član 133).

XV. PRELAZNIM I ZAVRŠNIM ODREDBAMA (čl. 134-138) predviđen je rok od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona da ustanove zaštite

kulturnih dobara usklade svoju organizaciju i rad sa odredbama ovog zakona (član 134). Podzakonski propisi za sprovođenje ovog zakona doneće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona (član 135).

Ovim odredbama je predviđeno da će odredbe ovog zakona kojima se prenosi Direktiva 2014/60/EU Evropskog parlamenta i Saveta od 15. maja 2014. godine o povraćaju kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s teritorije države članice i o izmeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 (ispravka), biti u primeni su danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji, i direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 1) Uredba Saveta (EZ) br. 116/2009 od 18. decembra 2008. godine o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija); 2) Sprovedbena uredba Komisije (EU) br. 1081/2012 od 9. novembra 2012. godine za potrebe Uredbe Saveta (EZ) br. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija), i 3) Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2019. godine o unosu i uvozu kulturnih dobara (član 136. Predloga zakona).

Odredbom člana 137. predviđen je prestanak važnosti Zakona o kulturnim dobrima i određuju ojedine odredbe koje ostaju na snazi.

Članom 138. Predloga zakona predviđeno stupanje na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije” i primena istekom godinu dana od dana njegovog stupanja na snagu, osim pojedinih odredaba ovog zakona koji će se primenjivati danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji.

IV. Procena finansijskih sredstava potrebnih za sprovođenje zakona

Za sprovođenje Zakona o kulturnom nasleđu nije potrebno obezbediti sredstva u budžetu Republike Srbije za 2021. godinu, jer je ovim zakonom predviđena njegova odložena primena godinu dana od dana stupanja na snagu. Primena Zakona se očekuje krajem 2022. odnosno početkom 2023. godine.

U članu 97. stav 5. Predloga zakona o kulturnom nasleđu predviđeno je da članovi i predsednik Nacionalnog komiteta za materijalno kulturno nasleđe odnosno Nacionalnog komiteta za nematerijalno kulturno nasleđe imaju pravo na naknadu za rad u visini koju utvrdi ministar.

Sredstva za sprovođenje predmetnog akta će se planirati u skladu sa limitima utvrđenim od strane Ministarstva finansija u postupku planiranja i pripreme Zakona o budžetu Republike Srbije za 2022. i 2023. godinu.

Napominjemo da se sredstva za naknade za rad predsednika i članova Nacionalnog komiteta za nematerijalno kulturno nasleđe od 2012. godine obezbeđuju u budžetu Republike Srbije na Programu 1202, Programska aktivnost 0011, aproprijacija ekonomska klasifikacija 423. Takođe, sredstva potrebna za rad, odnosno naknade za rad predsednika i članova Nacionalnog komiteta za materijalno kulturno nasleđe se obezbeđuju na Programu 1202, Programska aktivnost 0001, aproprijacija ekonomska klasifikacija 423.

ANALIZA EFEKATA ZAKONA

PRILOG 2:

Ključna pitanja za analizu postojećeg stanja i pravilno definisanje promene koja se predlaže

1) Koji pokazatelji se prate u oblasti, koji su razlozi zbog kojih se ovi pokazatelji i prate i koje su njihove vrednosti?

U oblasti se prati nivo i kvalitet uređenosti zaštite kulturnog nasleđa, kako u pogledu uređenosti elemenata kulturnog nasleđa tako i uslova za obavljanje delatnosti zaštite kulturnog nasleđa, institucionalne izgrađenosti i uređenosti oblasti kulturnog nasleđa. Nakon što se ostvare sve pretpostavke za funkcionisanje zaštite kulturnog nasleđa saglasno ciljevima zbog kojih se uređuje, kao pokazatelji koji bi bili praćeni u kontroli realizacije su: očuvanje celovitog korpusa kulturnog nasleđa, proučavanje, tumačenje, vrednovanje i predstavljanje javnosti kulturnog nasleđa.

2) Da li se u predmetnoj oblasti sprovodi ili se sprovodio dokument javne politike ili propis? Predstaviti rezultate sprovođenja tog dokumenta javne politike ili propisa i obrazložiti zbog čega dobijeni rezultati nisu u skladu sa planiranim vrednostima.

U predmetnoj oblasti sprovodio se Zakon o kulturnim dobrima („Službeni glasnik RS”, br. 71/94, 52/11 – dr. zakoni, 99/11 – dr. zakon, 6/20 – dr. zakon i 35/21 – dr. zakon) koji je usvojen 1994. godine i osim terminološke zastarelosti, u međuvremenu, do danas, su se promenila dva ustava, i čitav društveno politički sistem pa je bilo potrebno uskladiti se sa pravnim sistemom. Pored toga Zakon iz 1994. godine je po svom karakteru bio i opšti propis jer je uređivao opšta, zajednička pitanja zaštite kulturnih dobara (arhivistiku, muzeologiju, staru i retku knjigu, nepokretna kulturna dobra i kinoteku) a istovremeno je uređivao i posebno svaku oblast zaštite kulturnih dobara. Iz ovih razloga Zakon o kulturnim dobrima iz 1994. godine je komplikovan i obiman propis, sa brojnim odredbama koje su skoro neprimenljive.

3) Koji su važeći propisi i dokumenti javnih politika od značaja za promenu koja se predlaže i u čemu se taj značaj ogleda?

Republika Srbija sprovodi Zakon o kulturnim dobrima („Službeni glasnik RS”, br. 71/94, 52/11 – dr. zakoni, 99/11 – dr. zakon, 6/20 – dr. zakon i 35/21 – dr. zakon) koji je usvojen 1994. godine. Zakon iz 1994. godine je po svom karakteru bio i opšti propis koji uređuje opšta, zajednička pitanja zaštite kulturnih dobara (arhivistiku, muzeologiju, staru i retku knjigu, nepokretna kulturna dobra i kinoteku), kao i posebno svaku oblast zaštite kulturnih dobara. Praksa je pokazala da je važeći Zakon o kulturnim dobrima komplikovan i obiman propis, sa brojnim odredbama koje su skoro neprimenljive. Pored toga, tokom primene ovog zakona, donošenjem Ustava 2006. godine i značajnim izmenama u političkom i pravnom sistemu došlo je i do terminološke zastarelosti propisa.

Iz ovih razloga, predlaže se promena pravnog uređenja zaštite kulturnih dobara u Republici Srbiji, tako što će se doneti jedan opšti propis kojim bi se uredila oblast očuvanja i sistemskog organizovanja zaštite kulturnog nasleđa, utvrdio status kulturnog nasleđa i postavila opšta jedinstvena pravila i osnove zaštite kulturnih dobara u Republici Srbiji, kao i posebni zakoni kojima bi se uredile pojedine oblasti zaštite kulturnih dobara.

Predlog zakona o kulturnom nasleđu definiše kulturno nasleđe, vrste kulturnog nasleđa, odnosno materijalno kulturno nasleđe i nematerijalno kulturno nasleđe, utvrđuje, ciljeve zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa, Program zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa u Republici Srbiji, vrste kulturnog nasleđa, vrednovanje kulturnog nasleđa, utvrđivanje kulturnih dobara, upis u registar i vođenje registra kulturnih dobara, nematerijalnog kulturnog nasleđa i evidenciju dobara pod prethodnom

zaštitom, Nacionalni registar nematerijalnog kulturnog nasleđa, jedinstveni informacijski sistem kulturnog nasleđa, opšte mere zaštite, delatnost zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa, ustanove zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa, delatnost ustanova zaštite, uslovi za njeno osnivanje, početak rada i obavljanje delatnosti, mrežu ustanova zaštite, centralne, matične i teritorijalno nadležne ustanove zaštite, postavlja zajedničke opšte mere zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa, podršku naučno-istraživačkim i obrazovnim aktivnostima na zaštiti i očuvanju kulturnog nasleđa, utvrđuje prava i obaveze vlasnika i držalaca kulturnih dobara i dobara pod prethodnom zaštitom uređuje promet, komercijalno korišćenje i eksproprijaciju kulturnih dobara, uvoz, unošenje i izvoz i iznošenje kulturnih dobara, povraćaj kulturnih predmeta kao implementaciju Direktive 2014/60/EU Evropskog parlamenta i Saveta od 15. maja 2014. godine o povraćaju kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s teritorije države članice i o izmeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 (ispravka), Sprovedbene uredbe Komisije (EU) br. 1081/2012 od 9. novembra 2012. godine za potrebe Uredbe Saveta (EZ) br. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija), Uredba Saveta (EZ) br. 116/2009 od 18. decembra 2008. godine o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija), Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2019. godine o unosu i uvozu kulturnih dobara, kao odredbe sa odloženom primenom posle ulaska Srbije u Evropsku uniju, i nadzor nad primenom Zakona. Predloženim zakonom je utvrđeno da Ministarstvo obrazuje Nacionalni komitet za materijalno kulturno nasleđe i Nacionalni komitet za nematerijalno kulturno nasleđe.

Na ovaj način biće stvoren zakonski okvir za sveobuhvatno uređivanje zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa i pravni okvir za detaljno uređenje delatnosti posebnim zakonima iz svih oblasti zaštite kulturnih dobara, kao osnovnim izvorom prava za ovu materiju.

4) Da li su uočeni problemi u oblasti i na koga se oni odnose? Predstaviti uzroke i posledice problema.

Ovaj zakon, kao osnovni izvorom prava za ovu materiju, treba da obezbedi institucionalne osnove za detaljno uređenje svih delatnosti kulturno nasleđa posebnim zakonima iz svih oblasti zaštite kulturnog nasleđa, kao i da obezbedi pravni okvir za obezbeđivanje uslova neophodnih za obavljanje delatnosti zaštite i ravnomeran razvoj ustanova zaštite. Tako bi, pored već donetih zakona kojim se uređuje muzejska, arhivska i delatnost zaštite stare i retke bibliotečke građe, trebali da se donesu zakoni iz oblasti zaštite nepokretnih kulturnih dobara, filmske i ostale audiovizuelne građe.

Donošenje zakona je neophodno i jedino moguće rešenje za sveobuhvatno regulisanje sistema zaštite kulturnog nasleđa kao i postavljanje sistema i organizacije i funkcionisanje delatnosti zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa ako imamo u vidu da se ne mogu na drugi način rešiti aktuelni problemi sa kojima se svakodnevno suočavaju ustanove u obavljanju delatnosti.

Osim toga, sadašnji zakonski okvir je delimično zastareo i ne uređuje brojna pitanja koja su od značaja za rad ustanova i primenu dobre prakse iz sveta na koju treba da se ugledamo.

Zakonsko uređivanje obaveza prava i obaveze vlasnika i držalaca kulturnih dobara i dobara koja uživaju prethodnu zaštitu, Jedinstveni informacijski sistem kulturnog nasleđa, pitanja prava i obaveza ustanova zaštite, njihovu delatnost, stvaranje mreže ustanova zaštite kulturnog nasleđa, upis u registar i vođenje registra kulturnih dobara, nematerijalnog kulturnog nasleđa i evidenciju dobara koja uživaju prethodnu zaštitu, kategorisanje i utvrđivanje kulturnih dobara, uređivanje dobara pod prethodnom zaštitom, promet i izvoz kulturnih dobara, povraćaj kulturnih predmeta u zemlju, nadzor nad primenom zakona i inspekcijски nadzor, obrazovanje Nacionalnog komiteta za materijalno kulturno nasleđe i Nacionalnog komiteta za nematerijalno

kulturno nasleđe i brojna druga pitanja su važna radi stvaranja jedinstvenog sistema za očuvanje i zaštitu sve ukupno kulturno nasleđe Srbije.

5) Koja promena se predlaže?

Cilj predloženih zakonskih rešenja je stvaranje zakonskog okvira koji će obezbediti potpunu zaštitu i očuvanje kulturnih nasleđa i kulturnih dobara na jedinstven način, bez obzira na oblik u kojem nastaje.

6) Da li je promena zaista neophodna i u kom obimu?

Donošenje zakona je neophodno i jedino moguće rešenje za sveobuhvatno regulisanje sistema zaštite kulturnog nasleđa kao i postavljanje sistema i organizacije i funkcionisanje delatnosti zaštite ako imamo u vidu da se ne mogu na drugi način rešiti aktuelni problemi sa kojima se svakodnevno suočavaju ustanove u obavljanju delatnosti.

Imajući u vidu značaj kulturnog nasleđa i kulturnih dobara u savremenom svetu koji ih je prepoznao i kao jedan od bitnih elemenata pokretača privrednog rasta, turističke ponude jedne zemlje i bitnog uslova za razumevanje prošlosti i budućnosti jedne zemlje, neophodno je sva pitanja u vezi nastanka kulturnih dobara, čuvanja i zaštite kao i druga pitanja u vezi nadležnosti i rada ustanova zaštite kulturnog nasleđa i obaveza i prava vlasnika i držaoca, kao i pitanja nematerijalnog kulturnog nasleđa urediti opštim zakonom, kojim će postaviti pravni osnovi za uređenje posebnih oblasti zaštite kulturnog nasleđa.

7) Na koje ciljne grupe će uticati predložena promena? Utvrditi i predstaviti cilj ne grupe na koje će promena imati neposredan odnosno posredan uticaj.

Predlog zakona će uticati na Ministarstvo kulture i informisanja, u okviru kog funkcionise sistem republičkih ustanova zaštite kulturnog nasleđa, na ustanove zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa, na korisnike usluga ustanova zaštite kulturnog nasleđa, na specijalizovana pravna i fizička lica koji nisu deo javnog sektora.

8) Da li postoje važeći dokumenti javnih politika kojima bi se mogla ostvariti željena promena i o kojim dokumentima se radi?

Ne postoje važeći dokumenti.

9) Da li je promenu moguće ostvariti primenom važećih propisa?

Ne.

10) Kvantitativno (numerički, statistički) predstaviti očekivane trendove u p redmetnoj oblasti, ukoliko se odustane od intervencije (status quo).

U slučaju nedonošenja zakona sistem zaštite kulturnog nasleđa ne bi bio sveobuhvatno regulisan kao i postavljanje sistema i organizacije i funkcionisanje delatnosti zaštite ako imamo u vidu da se ne mogu na drugi način rešiti aktuelni problemi sa kojima se svakodnevno suočavaju ustanove u obavljanju delatnosti

11) Kakvo je iskustvo u ostvarivanju ovakvih promena u poređenju sa iskustvom drugih država, odnosno lokalnih samouprava (ako je reč o javnoj politici ili a ktu lokalne samouprave)?

U pravnim sistemima evropskih zemalja postoje slični modeli uređenja zaštite kulturnog nasleđa, naročito ako se imaju u vidu obavezujući propisi EU u uoblasti uvoza i izvoza pa se ovaj predlog zakona uklapa u sličnu ili istu praksu zaštite kulturnog nasleđa.

PRILOG 3:

Ključna pitanja za utvrđivanje ciljeva

**1) Zbog čega je neophodno postići željenu promenu na nivou društva?
(odgovorom na ovo pitanje definiše se opšti cilj).**

Opšti cilj čijem ostvarivanju treba da doprinese donošenje i primena predloženog zakona je zaštita i očuvanje kulturnog nasleđa, cilj koji je utvrđen kao jedan od prioriternih ciljeva Vlade Republike Srbije definisani Akcionim planom za sprovođenje Programa Vlade.

2) Šta se predmetnom promenom želi postići?

(odgovorom na ovo pitanje definišu se posebni ciljevi, čije postizanje treba da dovode do ostvarenja opšteg cilja.

U odnosu na posebne ciljeve, formulišu se mere za njihovo postizanje).

Poseban cilj je stvaranje zakonskog okvira koji će obezbediti potpunu zaštitu i očuvanje kulturnih nasleđa i kulturnih dobara na jedinstven način, bez obzira na oblik u kojem nastaje.

Za postizanje ovog cilja preduzeće se sledeće mere:

1. Uspostavljanje pravno uređenog i organizovanog sistema zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa, njegove identifikacije, proučavanja, vrednovanja, kategorisanja, proučavanja i korišćenja kao cilja ovog zakona.
2. Uređivanje institucionalnog i pravnog osnova za zaštitu i korišćenje svih oblika kulturnog nasleđa.
3. Jasno definisanje i ostvarivanje ciljeva zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa.
4. Donošenje Programa zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa u Republici Srbiji.
5. Jedinstveno uređivanje sistema vrednovanja i utvrđivanja vrednosti materijalnog i nematerijalnog nasleđa, kao i utvrđivanja kulturnih dobara i identifikacije i evidencije nematerijalnog kulturnog nasleđa.
6. Uspostavljanje jedinstvenog sistema delatnosti zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa koje obavljaju za to osnovane ustanove zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa.
7. Uspostavljanje Mreže ustanova zaštite kulturnog nasleđa Republike Srbije, koju čine javne ustanove zaštite: centralne, matične i teritorijalno nadležne ustanove zaštite.
8. Obrazovanje Nacionalnog komiteta za materijalno kulturno nasleđe i Nacionalnog komiteta za nematerijalno kulturno nasleđe.
9. Obezbeđivanje podrške naučno-istraživačkim i obrazovnim aktivnostima na zaštiti i očuvanju kulturnog nasleđa.
10. Usklađenost sa obavezujućim propisima EU, koji se odnose na uvoz, unošenje i izvoz i iznošenje kulturnih dobara, povraćaj kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s teritorije države članice Evropske Unije.

Stvaranje zakonskog okvira koji će obezbediti potpunu zaštitu i očuvanje kulturnih nasleđa i kulturnih dobara na jedinstven način, bez obzira na oblik u kojem nastaje i gde se nalazi jedan je od osnovnih ciljeva koji će se postići donošenjem i sprovođenjem ovog zakona. Uređivanje ove materije zakonom, kao i usklađena izgradnja i funkcionisanje savremenog sistema zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa i dobara će uticati i na razvoj svesti o važnosti očuvanja kulturnih dobara i našeg nasleđa za buduće generacije, odnosno svesti da se najvažniji predmeti i elementi nematerijalnog kulturnog nasleđa moraju zaštititi od uništenja jer oni predstavljaju svojevrsno materijalno svedočanstvo o postojanju, organizaciji i funkcionisanju društva i države.

3) Da li su opšti i posebni ciljevi usklađeni sa važećim dokumentima javnih politika i postojećim pravnim okvirom, a pre svega sa prioriternim ciljevima Vlade?

Da. Predlog zakona je usklađen sa ciljem zaštite i očuvanje kulturnog nasleđa, koji je utvrđen kao jedan od prioriternih ciljeva Vlade Republike Srbije definisanih Akcionim planom za sprovođenje Programa Vlade. Pored toga, predložena rešenja su usklađena i sa posebnim ciljevima predložene Strategije razvoja kulture Republike

Srbije od 2020. do 2029. godine: 1. unapređenje regulatornog okvira, institucionalnih kapaciteta i sistema finansiranja u kulturi i 2. razvoj sistema ulaganja u ustanove kulture i zaštitu kulturnog nasleđa, ostvaruje se prioritet razvoja kadrova i infrastrukture, kao normativna, infrastrukturna i upravljačka osnova za razvoj kulture i stvaranje neophodnog institucionalnog ambijenta za savremeno stvaralaštvo i zaštitu kulturnog nasleđa.

4) Na osnovu kojih pokazatelja učinka će biti moguće utvrditi da li je došlo do o stvarivanja opštih odnosno posebnih ciljeva?

Pokazatelji su:

1. Donošenje Programa zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa u Republici Srbiji,
2. Jedinstveno uređivanje sistema vrednovanja i utvrđivanja vrednosti materijalnog i nematerijalnog nasleđa, kao i utvrđivanja kulturnih dobara i identifikacije i evidencije nematerijalnog kulturnog nasleđa,
3. Uspostavljanje jedinstvenog sistema delatnosti zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa koje obavljaju za to osnovane ustanove zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa,
4. Uspostavljanje Mreže ustanova zaštite kulturnog nasleđa Republike Srbije, koju čine javne ustanove zaštite: centralne, matične i teritorijalno nadležne ustanove zaštite,
5. Obrazovanje Nacionalnog komiteta za materijalno kulturno nasleđe i Nacionalnog komiteta za nematerijalno kulturno nasleđe, kao i
6. Sprovedeno usklađivanje sa obavezujućim propisima EU, koji se odnose na uvoz, unošenje i izvoz i iznošenje kulturnih dobara, povraćaj kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s teritorije države članice Evropske Unije.

PRILOG 4:

Ključna pitanja za identifikovanje opcija javnih politika

1) Koje relevantne opcije (alternativne mere, odnosno grupe mera) za ostvarenje cilja su uzete u razmatranje? Da li je razmatrana "status quo" opcija?

U toku analize razmatrana je mogućnosti status quo – ne donošenje Zakona o kulturnom nasleđu, odnosno ne menjanje važećeg Zakona o kulturnim dobrima. Ova opcija nije održiva iz razloga što više nije moguće postojećim pravnim okvirom obezbediti potpunu zaštitu i očuvanje kulturnih dobara.

2) Da li su, pored regulatornih mera, identifikovane i druge opcije za postizanje željene promene i analizirani njihovi potencijalni efekti?

U toku analize razmatrano je nekoliko relevantnih mogućnosti:

Izmene odnosno dopune Zakona o kulturnim dobrima kojim bi se izvršila korekcija dela uočenih problema ne bi bilo dobro rešenje imajući u vidu obim potrebnih izmena, odnosno dopuna, te je iz navedenih razloga celishodnije donošenje novog zakona koji bi postavio jedinstvene osnove za oblast zaštite kulturnih dobara na savremen način postavio organizaciju i funkcionisanje delatnosti zaštite, koje bi se pojedinačnim propisima razradile.

3) Da li su, pored restriktivnih mera (zabrane, ograničenja, sankcije i slično) ispitane i podsticajne mere za postizanje posebnog cilja?

Predviđeno je pravo na oslobađanje od plaćanja sudskih taksi u skladu sa zakonom.

4) Da li su u okviru razmatranih opcija identifikovane institucionalno upravljačke o organizacione mere koje je neophodno sprovesti da bi se postigli posebni ciljevi?

Predlogom zakona je predviđeno uspostavljanje Mreže ustanova zaštite kulturnog nasleđa Republike Srbije, koju čine javne ustanove zaštite: centralne, matične i teritorijalno nadležne ustanove zaštite.

5) Da li se promena može postići kroz sprovođenje informativno-edukativnih mera?

Ne.

6) Da li ciljne grupe i druge zainteresovane strane iz civilnog i privatnog sektora mogu da budu uključene u proces sprovođenja javne politike, odnosno propisa ili se problem može rešiti isključivo intervencijom javnog sektora?

Mogu.

7) Da li postoje raspoloživi, odnosno potencijalni resursi za sprovođenje identifikovanih opcija?

Da. Raspoloživi resursi su postojeće ustanove zaštite kulturnih dobara odnosno zavodi za zaštitu spomenika kulture, muzeji i galerije, arhivi, biblioteke, kinoteka, i njihovi kapaciteti u pogledu zaposlenih i opreme i objekata.

Prema Predlogu zakona o kulturnom nasleđu centralne ustanove zaštite u Republici Srbiji su: Republički zavod za zaštitu spomenika kulture, Narodni muzej Srbije, Državni arhiv Srbije, Narodna biblioteka Srbije i Jugoslovenska kinoteka.

Matične ustanove zaštite su javne ustanove zaštite koje obavljaju matične poslove i čija se nadležnost, prava i obaveze, uređuju se posebnim zakonima kojima se uređuju pojedinačne delatnosti zaštite kulturnog nasleđa.

Teritorijalno nadležne ustanove zaštite su javne ustanove zaštite koje obavljaju poslove zaštite kulturnog nasleđa na određenoj teritoriji u skladu sa posebnim zakonima.

Ustanovu zaštite može osnovati Republika Srbija, autonomna pokrajina, jedinica lokalne samouprave, drugo pravno ili fizičko lice, pod uslovima propisanim zakonom.

8) Koja opcija je izabrana za sprovođenje i na osnovu čega je procenjeno da će se tom opcijom postići željena promena i ostvarenje utvrđenih ciljeva?

Opcija je primena regulatorne mere odnosno donošenje Zakona o kulturnom nasleđu.

PRILOG 5:

Ključna pitanja za analizu finansijskih efekata

1) Kakve će efekte izabrana opcija imati na javne prihode i rashode u srednjem i dugom roku?

U predstojećem periodu neće biti značajnijih efekata na javne prihode i rashode.

Za sprovođenje Zakona o kulturnom nasleđu nije potrebno obezbediti sredstva u budžetu Republike Srbije za 2021. godinu, jer je ovim zakonom predviđena njegova odložena primena godinu dana od dana stupanja na snagu. Primena Zakona se očekuje krajem 2022. odnosno početkom 2023. godine.

U članu 97. stav 5. Zakona o kulturnom nasleđu predviđeno je da članovi i predsednik Nacionalnog komiteta za materijalno kulturno nasleđe odnosno Nacionalnog komiteta za nematerijalno kulturno nasleđe imaju pravo na naknadu za rad u visini koju utvrdi ministar. Procena visina naknade za jednog člana Komiteta na godišnjem nivou u bruto iznosu od 60.000 dinara.

Shodno članu 94. stav 2. Predloga zakona Nacionalni komitet za materijalno kulturno nasleđe i Nacionalni komitet za nematerijalno kulturno nasleđe, imaju po sedam članova koje imenuje ministar na period od četiri godine iz redova istaknutih stručnjaka iz oblasti zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa i drugih srodnih oblasti.

Sredstva za sprovođenje predmetnog akta će se planirati u skladu sa limitima utvrđenim od strane Ministarstva finansija u postupku planiranja i pripreme Zakona o budžetu Republike Srbije za 2022. i 2023. godinu.

2) Da li je finansijske resurse za sprovođenje izabrane opcije potrebno obezbediti u budžetu, ili iz drugih izvora finansiranja i kojih?

Finansijske resurse potrebno je obezbediti iz budžeta Republike Srbije.

3) Kako će sprovođenje izabrane opcije uticati na međunarodne finansijske obaveze?

Neće uticati na međunarodne finansijske obaveze.

4) Koliki su procenjeni troškovi uvođenja promena koji proističu iz sprovođenja izabrane opcije (osnivanje novih institucija, restrukturiranje postojećih institucija i obuka državnih službenika) iskazani u kategorijama kapitalnih troškova, tekućih troškova i zarada?

Za sprovođenje Zakona o kulturnom nasleđu nije potrebno obezbediti sredstva u budžetu Republike Srbije za 2021. godinu, jer je ovim zakonom predviđena njegova odložena primena godinu dana od dana stupanja na snagu. Primena Zakona se očekuje krajem 2022. odnosno početkom 2023. godine.

U članu 97. stav 5. Zakona o kulturnom nasleđu predviđeno je da članovi i predsednik Nacionalnog komiteta za materijalno kulturno nasleđe odnosno Nacionalnog komiteta za nematerijalno kulturno nasleđe imaju pravo na naknadu za rad u visini koju utvrdi ministar. Procena visina naknade za jednog člana Komiteta na godišnjem nivou u bruto iznosu od 60.000 dinara.

Sredstva za sprovođenje predmetnog akta će se planirati u skladu sa limitima utvrđenim od strane Ministarstva finansija u postupku planiranja i pripreme Zakona o budžetu Republike Srbije za 2022. i 2023. godinu.

Napominjemo da se sredstva za naknade za rad predsednika i članova Nacionalnog komiteta za nematerijalno kulturno nasleđe od 2012. godine obezbeđuju u budžetu Republike Srbije na Programu 1202, Programska aktivnost 0011, aproprijacija ekonomska klasifikacija 423. Takođe, sredstva potrebna za rad, odnosno naknade za rad predsednika i članova Nacionalnog komiteta za materijalno kulturno nasleđe se obezbeđuju na Programu 1202, Programska aktivnost 0001, aproprijacija ekonomska klasifikacija 423.

Shodno članu 94. stav 2. Predloga zakona Nacionalni komitet za materijalno kulturno nasleđe i Nacionalni komitet za nematerijalno kulturno nasleđe, imaju po sedam članova koje imenuje ministar na period od četiri godine iz redova istaknutih stručnjaka iz oblasti zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa i drugih srodnih oblasti.

5) Da li je moguće finansirati rashode izabrane opcije kroz redistribuciju postojećih sredstava?

Delimično.

6) Kakvi će biti efekti sprovođenja izabrane opcije na rashode drugih institucija?

Nije relevantno.

PRILOG 6:

Ključna pitanja za analizu ekonomskih efekata

1) Koje troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati privredi, pojedinoj grani, odnosno određenoj kategoriji privrednih subjekata?

Predlog zakona neće stvoriti dodatne troškove za privredu. Pored toga, stvaranjem zakonskog okvira kojim će obezbeđuje potpuna zaštita i očuvanje kulturnog nasleđa i kulturnih dobara na jedinstven način, stvara uslove za tzv. održivo korišćenje kulturnog nasleđa. Održivo korišćenje kulturnog nasleđa obuhvata njegovu zaštitu i korišćenje. Korišćenjem kulturnog nasleđa se ostvaruju prihodi, koji se delom mogu ponovo ulagati u njenu zaštitu. To obezbeđuje održivost kulturnog nasleđa i ujedno omogućuje dodatno finansiranje iz drugih izvora, ne oslanjajući se samo na

budžetska sredstva. Pored toga, privredno korišćenje kulturnog nasleđa utiče na podizanje svesti i razumevanje šire javnosti o njenom značaju za identitet, zajedništvo i društvenu koheziju. Korišćenje se sprovodi kroz dva oblika: kulturni turizam i preduzetništvo zasnovano na kulturnom nasleđu.

Kulturno nasleđe svojom raznolikošću, brojnošću, vrednostima, značanjem i rasprostranjenošću predstavlja značajan potencijal za razvoj preduzetništva, koje ima važnu ulogu za nacionalni i lokalni društveno-ekonomski razvoj (zapošljavanje, nova preduzeća, inovacije, javni prihodi, podsticanje razvoja drugih privrednih i društvenih delatnosti i dr). Osim značaja za ekonomski razvoj, preduzetništvo zasnovano na kulturnom nasleđu doprinosi stvaranju simboličkih vrednosti i negovanju identiteta. Uz primenu standarda i pokazatelja održivosti, ono postaje i ključan faktor održivog korišćenja kulturnog nasleđa jer obezbeđuje dodatna finansijska sredstva za zaštitu i očuvanje.

Preduzetništvo zasnovano na kulturnom nasleđu čini skup delatnosti čijim proizvodima i uslugama komercijalnu vrednost daje kreativni rad zasnovan na poznavanju istorije, umetnosti i kulture. Po pravilu, ne finansiraju se iz javnih izvora, na tržištu imaju svoje specifične potrošače, a doprinose stvaranju simboličkih vrednosti i negovanju identiteta. Kao područja koja dobro pokrivaju kompleks preduzetništva zasnovanog na kulturnom nasleđu, mogu se izdvojiti: kulturne industrije (kreiranje i produkcija muzike, umetničkih predstava, zanatstvo, književnost, vizuelne umetnosti, izložbe, festivala, kao i izdavaštvo, arhitektura, dizajn i dr.) i kulturni menadžment (istraživanje, planiranje, produkcija, organizovanje, vođenje kulturnih projekta, finansiranje, marketing, promocija, informiranje kao i obrazovanje i osposobljavanja menadžera).

2) Da li izabrana opcija utiče na konkurentnost privrednih subjekata na domaćem i inostranom tržištu (uključujući i efekte na konkurentnost cena) i na koji način?

Ne.

3) Da li izabrane opcije utiču na uslove konkurencije i na koji način?

Ne.

4) Da li izabrana opcija utiče na transfer tehnologije i/ili primenu tehničko-tehnoloških, organizacionih i poslovnih inovacija i na koji način?

Ne.

5) Da li izabrana opcija utiče na društveno bogatstvo i njegovu raspodelu i na koji način?

Izabrana opcija utiče na uvećanje društvenog bogatstva na način očuvanja kulturnog nasleđa.

6) Kakve će efekte izabrana opcija imati na kvalitet i status radne snage (prava, obaveze i odgovornosti), kao i prava, obaveze i odgovornosti poslodavaca?

Nije relevantno.

PRILOG 7:

Ključna pitanja za analizu efekata na društvo

1) Kolike troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija proузrokovati građanima?

Izabrana opcija neće građanima prouzrokovati direktne troškove i koristi (materijalne i nematerijalne). Pored toga, imajući u vidu da su u savremenom svetu kulturno nasleđe i kulturna dobra jedan od bitnih elemenata za pokretanje privrednog rasta, turističke ponude jedne zemlje, kao i bitan uslov za razumevanje prošlosti i

projektovanja budućnosti jedne zemlje, procesi nastanka kulturnih dobara, kao i čuvanja i zaštite kulturnog nasleđa su predmet posebne brige moderne države (na centralnom, regionalnom i lokalnom nivou organizovanja)

Sistematskom zaštitom i očuvanjem kulturnog nasleđa, država treba da obezbeđuje stabilnost kulturnih vrednosti i potencijal za dalji razvitak Republike Srbije, njeno afirmisanje u savremenom svetu, podizanje nivoa ekonomske konkurentnosti, kao i kvaliteta života.

2) Da li će efekti realizacije izabrane opcije štetno uticati na neku specifičnu grupu populacije i da li će to negativno uticati na uspešno sprovođenje te opcije, kao i koje mere treba preduzeti da bi se ovi rizici sveli na minimum?

Nije relevantno.

3) Na koje društvene grupe, a posebno na koje osetljive društvene grupe, bi uticale mere izabrane opcije i kako bi se taj uticaj ogledao (pre svega na siromašne i socijalno isključene pojedince i grupe, kao što su osobe sa invaliditetom, deca, mladi, žene, stariji preko 65 godina, pripadnici romske nacionalne manjine, neobrazovani, nezaposleni, izbegla i interno raseljena lica i stanovništvo ruralnih sredina i druge osetljive društvene grupe)?

Nije relevantno.

4) Da li bi i na koji način izabrana opcija uticala na tržište rada i zapošljavanje, kao i na uslove za rad (npr. promene u stopama zaposlenosti, otpuštanje tehnoloških viškova, ukinuta ili novoformirana radna mesta, postojeća prava i obaveze radnika, potrebe za prekvalifikacijama ili dodatnim obukama koje nameće tržište rada, rodnu ravnopravnost, ranjive grupe i oblike njihovog zapošljavanja i slično)?

Nije relevantno.

5) Da li izabrane opcije omogućavaju ravnopravan tretman, ili dovode do direktne ili indirektno diskriminacije različitih kategorija lica (npr. na osnovu nacionalne pripadnosti, etničkog porekla, jezika, pola, rodnog identiteta, invaliditeta, starosne dobi, seksualne orijentacije, bračnog statusa ili drugih ličnih svojstava)? Nije relevantno.

6) Da li bi izabrana opcija mogla da utiče na cene roba i usluga i životni standard stanovništva, na koji način i u kojem obimu?

Nije relevantno.

7) Da li bi se realizacijom izabranih opcija pozitivno uticalo na promenu socijalne situacije u nekom određenom regionu ili okrugu i na koji način?

Nije relevantno.

8) Da li bi se realizacijom izabrane opcije uticalo na promene u finansiranju, kvalitetu ili dostupnosti sistema socijalne zaštite, zdravstvenog sistema ili sistema obrazovanja, posebno u smislu jednakog pristupa uslugama i pravima za osetljive grupe i na koji način?

Nije relevantno.

PRILOG 8:

Ključna pitanja za analizu efekata na životnu sredinu

1) Da li izabrana opcija utiče i u kojem obimu utiče na životnu sredinu, uključujući efekte na kvalitet vode, vaz

duha i zemljišta, kvalitet hrane, urbanu ekologiju i upravljanje otpadom, sirovinama, energetske efikasnost i obnovljive izvore energije?

Predlog zakona ne prouzrokuje nikakav uticaj na životnu sredinu, uključujući vodu, vazduh i obnovljive izvore energije.

2) Da li izabrana opcija utiče na kvalitet i strukturu ekosistema, uključujući i integritet i biodiverzitet ekosistema, kao i floru i faunu?

Predlog zakona ne prouzrokuje nikakav uticaj na kvalitet i strukturu ekosistema, uključujući i integritet i biodiverzitet ekosistema, kao i floru i faunu.

3) Da li izabrana opcija utiče na zdravlje ljudi?

Predlog zakona neće proizvesti nikakav uticaj na zdravlje ljudi.

4) Da li izabrana opcija predstavlja rizik po životnu sredinu i zdravlje ljudi i da li se dopunskim merama može uticati na smanjenje tih rizika?

Predlog zakona ne predstavlja rizik po životnu sredinu i zdravlje ljudi.

5) Da li izabrana opcija utiče na zaštitu i korišćenje zemljišta u skladu sa propisima koji uređuju predmetnu oblast?

Predlog zakona ne utiče na zaštitu i korišćenje zemljišta u skladu sa propisima koji uređuju predmetnu oblast.

PRILOG 9:

Ključna pitanja za analizu upravljačkih efekata

1) Da li se izabranom opcijom uvode organizacione, upravljačke ili institucionalne promene i koje su to promene?

Predlogom zakona predviđa se sistem obavljanja poslova centralne ustanove, matičnih i teritorijalno nadležnih ustanova zaštite kulturnog nasleđa u mreži ustanova zaštite kulturnog nasleđa.

Ministarstvo kulture i informisanja, drugi državni organi u okviru svog delokruga, nadležni organi autonomnih pokrajina i lokalnih samouprava kao i ustanove zaštite kulturnog nasleđa predstavljaju kapacitete za sprovođenje predloženih rešenja.

Predviđeno je donošenje podzakonskih propisa u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu Zakona o kulturnom nasleđu, a puni kapacitet primene mera zaštite kulturnog nasleđa ostvariće se i donošenjem posebnih propisa u oblatima zaštite kulturnog nasleđa.

1. Program zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa u Republici Srbiji

- (član 10. stav 1. Predloga zakona)
- donosi Vlada, na predlog ministra nadležnog za kulturu
- rok godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona

2. Pravilnik o izgledu, sadržini i načinu stavljanja oznaka kulturnih dobara da su pod posebnom zaštitom

- (član 59. stav 3. Predloga zakona)
- propisuje ministar nadležan za kulturu
- rok godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona

3. Pravilnik o bližoj sadržini i načinu vođenja registara i centralnih registara kulturnih dobara po vrstama kulturnog dobra, osim za arhivsku građu koji se uređuju posebnim zakonom, evidencije kulturnih dobara pod prethodnom zaštitom i dokumentaciju o kulturnim dobrima koja se obrazuje i čuva uz registre

- (član 63. Predloga zakona)
- propisuje ministar nadležan za kulturu
- rok godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona

4. Pravilnik o bližim uslovima, procedurama, upravljanju i načinu rada u jedinstvenim informacionim sistemima, kao i obavezama ustanova zaštite i zaposlenih

- (član 65. stav 2. Predloga zakona)
- propisuje ministar nadležan za kulturu
- rok godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona

5. Pravilnik o potrebnoj dokumentaciji i načinu izdavanja odobrenja za iznošenje dobara koja uživaju prethodnu zaštitu u inostranstvo

- (član 110. stav 2. Predloga zakona)
- propisuje ministar nadležan za kulturu
- rok godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona

6. Pravilnik o bližoj sadržini Evidencije otuđenih i nestalih predmeta i elemenata pokretnog kulturnog nasleđa i materijalnih dobara koji mogu predstavljati kulturno nasleđe, načinu vođenja, procedurama i upravljanju podacima

- (član 113. stav 4. Predloga zakona)
- propisuje ministar nadležan za kulturu
- rok godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona

Pored Nacionalnog komiteta za nematerijalno kulturno nasleđe obrazovaće se i Nacionalni komitet za materijalno kulturno nasleđe. Ovi komitetti shodno odredbama Predloga zakona imaju po sedam članova koje imenuje ministar na period od četiri godine iz redova istaknutih stručnjaka iz oblasti zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa i drugih srodnih oblasti.

2) Da li postojeća javna uprava ima kapacitet za sprovođenje izabrane opcije (u ključujući i kvalitet i kvantitet raspoloživih kapaciteta) i da li je potrebno preduzeti određene mere za poboljšanje tih kapaciteta?

Ministarstvo kulture i informisanja ima potrebne kapacitete za sprovođenje zakonskih odredbi.

3) Da li je za realizaciju izabrane opcije bilo potrebno izvršiti restrukturiranje po stojećeg državnog organa, odnosno drugog subjekta javnog sektora (npr. proširenje, ukidanje, promene funkcija/hijerarhije, unapređenje tehničkih i ljudskih kapaciteta i sl.) i u kojem vremenskom periodu je to potrebno sprovesti?

Nije potrebno.

4) Da li je izabrana opcija u saglasnosti sa važećim propisima, međunarodnim sporazumima i usvojenim dokumentima javnih politika?

Da.

5) Da li izabrana opcija utiče na vladavinu prava i bezbednost?

Pozitivno utiče na vladavinu prava jer obezbeđuje sveobuhvatnu zaštitu kulturnih dobara i kulturnog nasleđa.

6) Da li izabrana opcija utiče na odgovornost i transparentnost rada javne uprave i na koji način?

Povećava odgovornost i transparentnost rada javne uprave, ustanova i vlasnika i držalaca kulturnih dobara.

7) Koje dodatne mere treba sprovesti i koliko vremena će biti potrebno da se sprovede izabrana opcija i obezbedi njeno kasnije dosledno sprovođenje, odnosno njena održivost?

Predviđeno je donošenje podzakonskih propisa u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu Zakona o kulturnom nasleđu, a puni kapacitet primene mera zaštite kulturnog nasleđa ostvariće se i donošenjem posebnih propisa u oblastima zaštite kulturnog nasleđa.

1. Program zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa u Republici Srbiji

- (član 10. stav 1. Predloga zakona)
 - donosi Vlada, na predlog ministra nadležnog za kulturu
 - rok godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona
2. Pravilnik o izgledu, sadržini i načinu stavljanja oznaka kulturnih dobara da su pod posebnom zaštitom
- (član 59. stav 3. Predloga zakona)
 - propisuje ministar nadležan za kulturu
 - rok godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona
3. Pravilnik o bližoj sadržini i načinu vođenja registara i centralnih registara kulturnih dobara po vrstama kulturnog dobra, osim za arhivsku građu koji se uređuju posebnim zakonom, evidencije kulturnih dobara pod prethodnom zaštitom i dokumentaciju o kulturnim dobrima koja se obrazuje i čuva uz registre
- (član 63. Predloga zakona)
 - propisuje ministar nadležan za kulturu
 - rok godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona
4. Pravilnik o bližim uslovima, procedurama, upravljanju i načinu rada u jedinstvenim informacionim sistemima, kao i obavezama ustanova zaštite i zaposlenih
- (član 65. stav 2. Predloga zakona)
 - propisuje ministar nadležan za kulturu
 - rok godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona
5. Pravilnik o potrebnoj dokumentaciji i načinu izdavanja odobrenja za iznošenje dobara koja uživaju prethodnu zaštitu u inostranstvo
- (član 110. stav 2. Predloga zakona)
 - propisuje ministar nadležan za kulturu
 - rok godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona
6. Pravilnik o bližoj sadržini Evidencije otuđenih i nestalih predmeta i elemenata pokretnog kulturnog nasleđa i materijalnih dobara koji mogu predstavljati kulturno nasleđe, načinu vođenja, procedurama i upravljanju podacima
- (član 113. stav 4. Predloga zakona)
 - propisuje ministar nadležan za kulturu
 - rok godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona

PRILOG 10:

Ključna pitanja za analizu rizika

1) Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđena podrška svih ključnih zainteresovanih strana i ciljnih grupa? Da li je sprovođenje izabrane opcije prioritet za donosiocima odluka u narednom periodu (Narodnu skupštinu, Vladu, državne organe i slično)?

Da.

2) Da li su obezbeđena finansijska sredstva za sprovođenje izabrane opcije? Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđeno dovoljno vremena za sprovođenje postupka javne nabavke ukoliko je ona potrebna?

Finansijska sredstva za sprovođenje izabrane opcije će biti obezbeđena. Nije potrebno sprovođenje javne nabavke.

3) Da li postoji još neki rizik za sprovođenje izabrane opcije?

Ne

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada

Obrađivač: Ministarstvo kulture i informisanja

2. Naziv propisa

Predlog zakona o kulturnom nasleđu

Draft Law on cultural heritage

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa,

- Naslov VIII, član 103 Kulturna saradnja SSP

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,

- Opšti rok – član 72. SSP

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

- Opšti rok – član 72. SSP

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma, /

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije

- Donošenje propisa je planirano za IV kvartal 2021. godine.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

- Ugovor o funkcionisanju EU, Glava II Slobodno kretanje roba, Poglavlje 3 Zabrana kvantitativnih ograničenja između država članica, član 36.

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

- Direktiva 2014/60/EU Evropskog parlamenta i Saveta od 15. maja 2014. o povraćaju kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s teritorije države članice i o izmeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 (ispravka)

- Directive 2014/60/EU of the European Parliament and of the Council of 15 May 2014 on the return of cultural objects unlawfully removed from the territory of a Member State and amending Regulation (EU) No 1024/2012 (Recast) (Text with EEA relevance)

- Potpuno usklađen

- Uredba Saveta (EZ) br. 116/2009 od 18. decembra 2008. o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija)

- COUNCIL REGULATION (EC) No 116/2009 of 18 December 2008 on the export of cultural goods (Codified version)

- Potpuno usklađen

- Sprovedbena uredba Komisije (EU) br. 1081/2012 od 9. novembra 2012 za potrebe Uredbe Saveta (EZ) BR. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija)

- COMMISSION IMPLEMENTING REGULATION (EU) No 1081/2012 of 9 November 2012 for the purposes of Council Regulation (EC) No 116/2009 on the export of cultural goods (codification)

- Potpuno usklađen

- Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2019. o unosu i uvozu kulturnih dobara

- Regulation (EU) 2019/880 of the European Parliament and of the Council of 17 April 2019 on the introduction and the import of cultural goods

- Potpuno usklađen

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima, /

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost, /

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije. /

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Ne

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Ne

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti. /

1 Naziv propisa Evropske unije : Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2019. o unosu i uvozu kulturnih dobara				2. „CELEX” oznaka EU propisa 32019R0880		
Regulation (EU) 2019/880 of the European Parliament and of the Council of 17 April 2019 on the introduction and the import of cultural goods						
3. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada				4. Datum izrade tabele:		
Obradivač: Ministarstvo kulture i informisanja				15.11.2021		
5. Naziv (nacrt, predloga) propisa čije odredbe su predmet analize usklađenosti sa propisom Evropske unije: PREDLOG ZAKONA O KULTURNOM NASLEĐU				6. Brojčane oznake (šifre) planiranih propisa iz baze NPAA: 2021-4		
7. Usklađenost odredbi propisa sa odredbama propisa EU::						
a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Odredba propisa EU	Sadržina odredbe	Odredbe propisa R. Srbije	Sadržina odredbe	Usklađenost	Razlozi za delimičnu usklađenost, neusklađenost ili neprenosivost	Napomena o usklađenosti
1.1.	Ovom Uredbom utvrđuju se uslovi za unos kulturnih dobara i uslovi i postupci za uvoz kulturnih dobara u svrhu očuvanja kulturnog nasleđa čovečanstva i sprečavanja nezakonite trgovine kulturnim dobrima, posebno ako takva nezakonita trgovina može doprineti finansiranju terorizma.			NP	Ovom odredbom se utvrđuje materija koja se uređuje Uredbom	
1.2.	Ova Uredba se ne primenjuje na kulturna dobra koja su stvorena ili otkrivena na carinskom području Unije.			NP	Ova odredba propisuje područje primene Uredbe na carinskom području Unie. Republika Srbija nije članica Evropske Unije.	
2.(1)	Za potrebe ove Uredbe primenjuju se sledeće definicije: 1. „kulturna dobra” označava svaki predmet koji ima arheološku, praiorijsku, istorijsku, književnu, umetničku ili naučnu vrednost, kako je navedeno u Prilogu;	136.2.3)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 3) Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2019. o unosu i uvozu kulturnih dobara.	PU		

2.(2)	2.,,unos kulturnih dobara” znači svaki unos na carinsko područje Unije kulturnih dobara koja podležu carinskom nadzoru ili carinskim proverama u skladu s Uredbom (EU) br. 952/2013;	136.2.3)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 3) Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2019. o unosu i uvozu kulturnih dobara	PU		
2.(3)	3.,,uvoz kulturnih dobara” znači: (a)puštanje kulturnih dobara u slobodni promet kako je navedeno u članu 201. Uredbe (EU) br. 952/2013; ili (b)stavljanje kulturnih dobara u jednu od sledećih kategorija posebnih postupaka iz člana 210. Uredbe (EU) br. 952/2013: i.smeštaj, među ostalim u carinskom skladištu i slobodnim zonama; ii.posebna upotreba, koja obuhvata privremeni uvoz i upotrebu u posebne svrhe; iii. unutrašnja proizvodnja;	136.2.3)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji, prestaju da važe odredbe čl. 104. i 106 – 107. ovog zakona, i direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 3) Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2019. o unosu i uvozu kulturnih dobara	PU		
2.(4)	4.,,držalac dobara” znači držalac robe kako je definisan u članu 5. tački 34. Uredbe (EU) br. 952/2013;	136.2.3)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 3) Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2019. o unosu i uvozu kulturnih dobara	PU		
2.(5)	5.,,nadležna tela” znači javna tela koja su države članice odredile za izdavanje uvoznih dozvola.	136.2.3)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 3) Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2019. o unosu i uvozu kulturnih dobara	PU		
3.1.	Zabranjen je unos kulturnih dobara iz dela A Priloga koja su s državnog područja zemlje u kojoj su stvorena ili otkrivena iznesena kršenjem zakona i drugih propisa te zemlje. Carinska tela i nadležna tela preduzimaju sve odgovarajuće mere kada se pokušaju uneti kulturna dobra kako je navedeno u prvom podstav.	136.2.3)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 3) Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2019. o unosu i uvozu kulturnih dobara	PU		

3.2.	Uvoz kulturnih dobara navedenih u delovima B i C Priloga dopušten je samo nakon dostavljanja: (a) uvozne dozvole izdate u skladu s članom 4.; ili (b) izjave uvoznika podnesene u skladu s članom 5.	136.2.3)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 3) Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2019. o unosu i uvozu kulturnih dobara	PU		
3.3.	Uvozna dozvola ili izjava uvoznika iz stava 2. ovog člana dostavljaju se carinskim telima u skladu s članom 163. Uredbe (EU) br. 952/2013. Ako su kulturna dobra stavljena u postupak slobodne zone, držalac dobara dostavlja uvoznju dozvolu ili izjavu uvoznika prilikom podnošenja dobara carini u skladu s članom 245. stav 1. tačkama (a) i (b) Uredbe (EU) br. 952/2013.	136.2.3)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 3) Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2019. o unosu i uvozu kulturnih dobara	PU		
3.4.	Stav 2. ovog člana ne primenjuje se na: (a) kulturna dobra koja su vraćena roba u smislu člana 203. Uredbe (EU) br. 952/2013; (b) uvoz kulturnih dobara isključivo radi osiguravanja njihove sigurnog skladištenja od strane ili pod nadzorom javnog tela s ciljem povraćaja tih kulturnih dobara kada to situacija bude dozvoljavala; (c) privremeni uvoz kulturnih dobara u smislu člana 250. Uredbe (EU) br. 952/2013 na carinsko područje Unije u svrhe obrazovanja, nauke, konzervacije, restauracije, izlaganja, digitalizacije, scenske umetnosti, istraživanja koja sprovode akademske ustanove ili saradnje između muzeja ili sličnim ustanovama.	136.2.3)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 3) Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2019. o unosu i uvozu kulturnih dobara	PU		
3.5.	Uvozna dozvola nije potrebna za uvezena kulturna dobra koja su stavljena u postupak privremenog uvoza, u smislu člana 250. Uredbe (EU) br. 952/2013, ako će takva dobra biti izložena na komercijalnim sajmovima. U takvim slučajevima mora se dostaviti izjava uvoznika u skladu s postupkom iz člana 5. ove Uredbe. Međutim, ako se ta kulturna dobra naknadno	136.2.3)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 3) Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2019. o unosu i uvozu kulturnih dobara	PU		

	stavljaju u neki drugi carinski postupak iz člana 2. tačke 3. ove Uredbe, zahteva se uvezna dozvola izdata u skladu s članom 4. ove Uredbe.					
3.6.	Komisija izvršnim aktima utvrđuje detaljne aranžmane za kulturna dobra koja su vraćena roba, za uvoz kulturnih dobara radi njihovog sigurnog skladištenja i za privremeni uvoz kulturnih dobara kako je navedeno u st. 4. i 5. ovog člana. Ti se izvršni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 13. stav 2.			NP	Obaveza koja se odnosi na Evropsku komisiju.	
3.7.	Stav 2. ovog člana ne dovode se u pitanje druge mere koje Unija donosi u skladu s članom 215. Ugovora o funkcionisanju Evropske unije.			NP	Ova odredba odnosi se na mere koje donosi Unija	
3.8.	Pri podnošenju carinske deklaracije za uvoz kulturnih dobara navedenih u delovima B i C Priloga broj predmeta navodi se upotrebom dodatne merne jedinice, kako je utvrđena u tom Prilogu. Ako se kulturna dobra stavljaju u postupak slobodne zone, držalac dobara mora navesti broj predmeta prilikom podnošenja dobara u skladu s članom 245. stav 1. tačkama (a) i (b) Uredbe (EU) br. 952/2013.	136.2.3)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 3) Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2019. o unosu i uvozu kulturnih dobara	PU		
4.1.	Za uvoz kulturnih dobara navedenih u delu B Priloga, osim onih iz člana 3. stava 4. i 5., potrebna je uvezna dozvola. Tu uveznu dozvolu izdaje nadležno telo države članice u kojoj su kulturna dobra prvi put stavljena u jedan od carinskih postupaka iz člana 2. tačke 3.	136.2.3)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 3) Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2019. o unosu i uvozu kulturnih dobara	PU		
4.2.	Uvezne dozvole koje su nadležna tela neke države članice izdala u skladu s ovim članom važeće su u celoj Uniji.	136.2.3)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 3) Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2019. o unosu i uvozu kulturnih dobara	PU		
4.3.	Uvezna dozvola, izdata u skladu s ovim članom, ne smatra se dokazom zakonitog porekla ili vlasništva predmetnih kulturnih dobara.	136.2.3)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 3) Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2019. o unosu i uvozu kulturnih dobara	PU		
4.4.	Držalac dobara podnosi zahtev za izdavanje uvezne dozvole nadležnom telu države članice iz stava 1. ovog člana putem elektronskog sistema iz člana 8. Zahtevu se prilažu popratni dokumenti i informacije	136.2.3)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 3) Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i	PU		

	<p>kojima se dokazuje da su predmetna kulturna dobra izvezena iz zemlje u kojoj su stvorena ili otkrivena u skladu sa zakonima i drugim propisima te zemlje ili se dokazuje da takvi zakoni i drugi propisi nisu postojali u trenutku kada su ta dobra iznesena sa njene teritorije.</p> <p>Odstupajući od prvog podstava, zahtevu se umesto toga mogu priložiti popratni dokumenti i informacije kojima se dokazuje da su predmetna kulturna dobra izvezena u skladu sa zakonima i drugim propisima poslednje zemlje u kojoj su se nalazila u periodu dužem od pet godina i u druge svrhe osim u svrhe privremene upotrebe, tranzit, ponovnog izvoza ili pretovara, u sledećim slučajevima:</p> <p>(a)zemlja u kojoj su kulturna dobra stvorena ili otkrivena ne može se pouzdano utvrditi; ili</p> <p>(b)kulturna dobra iznesena su iz zemlje u kojoj su stvorena ili otkrivena pre 24. aprila 1972.</p>		Saveta od 17. aprila 2019. o unosu i uvozu kulturnih dobara			
4.5.	Dokaz da su predmetna kulturna dobra izvezena u skladu sa stavom 4. podnosi se u obliku izvoznih uverenja ili izvoznih dozvola ako je predmetna zemlja utvrdila takve dokumente za izvoz kulturnih dobara u trenutku izvoza.	136.2.3)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 3) Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2019. o unosu i uvozu kulturnih dobara	PU		
4.6.	Nadležno telo proverava da li je zahtev potpun. U roku od 21 dana od prijema zahteva traži od podnosioca zahteva da dostavi informacije ili dokumente koji nedostaju ili dodatne informacije ili dokumente.	136.2.3)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 3) Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2019. o unosu i uvozu kulturnih dobara	PU		
4.7.	<p>U roku od 90 dana od prijema potpunog zahteva nadležno telo razmatra zahtev i odlučuje o izdavanju uvozne dozvole ili odbijanju zahteva.</p> <p>Nadležno telo odbija zahtev u sledećim slučajevima:</p> <p>(a)ako ima informacije ili opravdane razloge za sumnju da su kulturna dobra iznesena s državnog područja zemlje u kojoj su stvorena ili otkrivena uz kršenje zakona i drugih propisa i zemlje;</p> <p>(b) ako nisu podneseni dokazi iz stava 4.;</p> <p>(c)ako ima informacije ili opravdane razloge za sumnju da držalac dobara ta dobra nije zakonito</p>	136.2.3)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 3) Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2019. o unosu i uvozu kulturnih dobara	PU		

	stekao; ili (d) ako je obavešteno da postoje nerešeni zahtevi za povraćaj kulturnih dobara koje su podnela tela zemlje u kojoj su ta kulturna dobra stvorena ili otkrivena.				
4.8.	U slučaju odbijanja zahteva, administrativna odluka iz stava 7., zajedno s obrazloženjem i informacijama o žalbenom postupku, obaveštava se podnosilac zahteva bez odlaganja.	136.2.3)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 3) Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2019. o unosu i uvozu kulturnih dobara	PU	
4.9.	Kada se podnese zahtev za uveznu dozvolu koja se odnosi na kulturna dobra za koja je takav zahtev prethodno bio odbijen, podnosilac zahteva o prethodnom odbijanju obaveštava nadležno telo kojem se zahtev podnosi.	136.2.3)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 3) Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2019. o unosu i uvozu kulturnih dobara	PU	
4.10.	Ako država članica odbije zahtev, to se odbijanje zajedno s razlozima na kojima se temelji saopštuje ostalim državama članicama i Komisiji putem elektronskog sistema iz člana 8.	136.2.3)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 3) Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2019. o unosu i uvozu kulturnih dobara	PU	
4.11.	Države članice bez odlaganja određuju nadležna tela za izdavanje uveznih dozvola u skladu s ovim članom. Države članice Komisiju obaveštavaju o pojedinostima o nadležnim telima i sve promene u tom pogledu. Komisija objavljuje pojedinosti o nadležnim telima i sve promene u vezi s njima u seriji „C” <i>Službenog lista Evropske unije</i> .			NP	Ova odredba je po svojoj prirodi takva da je može implementirati samo država članica Obaveza koja se odnosi na Evropsku komisiju.
4.12.	Komisija izvršnim aktima utvrđuje obrazac i format zahteva za izdavanje uvezne dozvole i navodi moguće prateće dokumente kojima se dokazuje zakonito poreklo predmetnih kulturnih dobara kao i proceduralna pravila o podnošenju i obradi takvog zahteva. Pri utvrđivanju tih elemenata Komisija će nastojati da postigne ujednačenu primenu postupaka za izdavanje uveznih dozvola među nadležnim telima. Ti se izvršni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 13. stava 2.			NP	Obaveza koja se odnosi na Evropsku komisiju
5.1.	Za uvoz kulturnih dobara navedenih u delu C Priloga	136.2.3)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji	PU	

	potrebna je izjava uvoznika koju držalac dobara podnosi putem elektronskog sistema iz člana 8.		direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 3) Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2019. o unosu i uvozu kulturnih dobara			
5.2.	<p>Izjava uvoznika sastoji se od:</p> <p>(a)izjave koju je potpisao držalac dobara u kojoj se navodi da su kulturna dobra izvezena iz zemlje u kojoj su stvorena ili otkrivena u skladu sa zakonima i drugim propisima i zemlje u trenutku kada su iznesena sa njene teritorije; i</p> <p>(b)standardizovanog dokumenta u kojem se predmetna kulturna dobra opisuju s dovoljno pojedinosti kako bi ih tela mogla identifikovati i izvršiti analizu rizika i ciljane kontrole.</p> <p>Odstupajući od prvog podstava tačke (a), u izjavi se umesto toga može navesti da su predmetna kulturna dobra izvezena u skladu sa zakonima i drugim propisima poslednje zemlje u kojoj su se nalazila u periodu dužem od pet godina i u druge svrhe osim u svrhe privremene upotrebe, provoza, ponovnog izvoza ili pretovara, u sledećim slučajevima:</p> <p>(a)zemlja u kojoj su kulturna dobra stvorena ili otkrivena ne može se pouzdano utvrditi; ili</p> <p>(b)kulturna dobra iznesena su iz zemlje u kojoj su stvorena ili otkrivena pre 24. aprila 1972.</p>	136.2.3)	<p>Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije:</p> <p>3) Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2019. o unosu i uvozu kulturnih dobara</p>	PU		
5.3.	Komisija izvršnim aktima utvrđuje standardizovani obrazac izjave uvoznika i format kao i proceduralna pravila o njenom podnošenju i navodi moguće popratne dokumente kojima se dokazuje zakonito poreklo predmetnih kulturnih dobara koje bi držalac dobara trebao imati i pravila o obradi izjave uvoznika. Ti se izvršni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 13. stava 2.			NP	Obaveza koja se odnosi na Evropsku komisiju	
6.	Države članice mogu ograničiti broj carinskih ispostavs nadležnih za postupanje u vezi uvozom kulturnih dobara obuhvaćenih ovom Uredbom. Ako države članice primenjuju takvo ograničenje, obavestiće Komisiju o pojedinostima o tim carinskim ispostavama i sve promene u tom pogledu.			NP	Odredba se odnosi samo na države članice EU, te će RS svoje obaveze ispuniti kada se za to stvore uslovi .	

	Komisija objavljuje pojedinosti o nadležnim carinskim ispostavama i sve promene u vezi s njima u seriji „C” <i>Službenog lista Evropske unije.</i>				Obaveza koja se odnosi na Evropsku komisiju	
7.	Za potrebe sprovođenja ove Uredbe države članice obezbeđuju saradnju među svojim carinskim telima i s nadležnim telima iz člana 4.			NP	Odredba se odnosi samo na države članice EU, te će RS svoje obaveze ispuniti kada se za to stvore uslovi .	
8.1.	Skladištenje i razmena informacija među telima država članica, posebno onih koje se odnose na uvozne dozvole i izjave uvoznika provode se putem centralizovanog elektronskog sistema. U slučaju privremenog kvara elektronskog sistema privremeno se mogu upotrebljavati drugi načini za skladištenje i razmenu informacija.			NP	Odredba se odnosi samo na države članice EU, te će RS svoje obaveze ispuniti kada se za to stvore uslovi .	
8.2.	Komisija izvršnim aktima utvrđuje: (a) aranžmane za uvođenje, rad i održavanje elektronskog sistema iz stava 1.; (b) detaljna pravila u pogledu podnošenja, obrade, skladištenja i razmene informacija među telima država članica putem elektronskog sistema ili drugih načina iz stava 1. Ti se izvršni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 13. stava 2. do 28. juna 2021.			NP	Obaveza koja se odnosi na Evropsku komisiju	
9.	Komisija uspostavlja elektronski sistem iz člana 8. Taj elektronski sistem mora biti operativan najkasnije četiri godine nakon stupanja na snagu prvog od izvršnih akata iz člana 8. stava 2.			NP	Obaveza koja se odnosi na Evropsku komisiju	
10.1.	Carinska tela i nadležna tela država članica deluju kao kontrolori obrade . podataka prikupljenih u skladu s čl. 4., 5. i 8.	136.2.3)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 3) Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2019. o unosu i uvozu kulturnih dobara	PU		
10.2.	Obrada ličnih podataka na osnovu ove Uredbe sprovodi se samo u svrhu definisanu u članu 1. stav 1.	136.2.3)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 3) Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2019. o unosu i uvozu kulturnih	PU		

			dobara			
10.3.	Samo propisno ovlašćeno osoblje tela ima pristup ličnim podacima prikupljenima u skladu s čl. 4., 5. i 8. i ti podaci moraju biti na odgovarajući način zaštićeni od neovlašćenog pristupa ili saopštavanja. Podaci se ne smeju otkrivati ni saopštavati bez izričitog pisanog odobrenja tela koje je izvorno prikupilo informacije. Međutim, takvo odobrenje nije potrebno ako se od tela zahteva da otkriju ili saopšte te informacije u skladu s pravnim odredbama koje su na snazi u dotičnoj državi članici, a posebno u vezi sa sudskim postupcima.	136.2.3)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 3) Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2019. o unosu i uvozu kulturnih dobara	PU		
10.4.	Tela lične podatke prikupljene u skladu s čl. 4., 5. i 8. čuvaju u periodu od 20 godina od datuma od kada su ti podaci prikupljeni. Ti se lični podaci brišu po isteku tog perioda.	136.2.3)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 3) Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2019. o unosu i uvozu kulturnih dobara	PU		
11.	Države članice utvrdiće pravila o kaznama koje se primenjuju na kršenje ove uredbe i preduzeće sve mere potrebne da osiguraju njihovu primenu. Predviđene sankcije moraju biti efikasne, proporcionalne i odvraćajuće.			NP	Nije predmet regulisanja ovog Nacrta zakona. Predmet je regulisanja Krivičnog zakonika („Službeni glasnik RS“ br. 85/05, 88/05- ispravka, 107/05- ispravka, 72/09, 111/09, 121/12, 104/13, 108/14, 94/16, 35/19). Članom 221a. je propisano da Ko iznese ili izveze u inostranstvo ili unese u Srbiju kulturno dobro ili dobro koje uživa prethodnu zaštitu, bez prethodnog odobrenja nadležnog organa, kazniće se zatvorom od šest meseci do pet godina. (2) Ako je delo iz stava 1. ovog člana izvršeno u odnosu na kulturno dobro od izuzetnog ili velikog značaja, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina..	
					Utvrđeni rok ističe 28.	

	<p>Do 28. decembra 2020. države članice će obavjestiti Komisiju o pravilima o sankcijama koje se primenjuju na unos kulturnih dobara za kršenje člana 3. stava 1. i o povezanim pitanjima.</p> <p>Do 28. juna 2025. države članice će obavještavati Komisiju o pravilima o sankcijama koje se primenjuju na druga kršenja ove Uredbe, a posebno na davanje lažnih izjava i podnošenje lažnih informacija, i o povezanim pitanjima.</p> <p>Države članice bez odlaganja obavještavaju Komisiju o svim naknadnim izmenama koje utiču na ta pravila.</p>				<p>decembra 2020. i odnosi se samo na države članice</p> <p>Obaveza koja se odnosi na Države članice. Republika Srbija nije Država članica</p> <p>Obaveza koja se odnosi na Države članice. Republika Srbija nije Država članica</p>	
12.	U pitanjima koja su obuhvaćena aktivnostima Komisije u meri u kojoj je to potrebno za ispunjenje njenih zadataka u okviru ove Uredbe Komisija u saradnji s državama članicama može organizovati osposobljavanja i aktivnosti izgradnje kapaciteta namenjene trećim zemljama.			NP	Obaveza koja se odnosi na Evropsku komisiju.	
13.1.	Komisiji pomaže odbor osnovan članom 8. Uredbe Saveta (EZ) br. 116/2009. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.			NP	Odredba koja se odnosi na Evropsku komisiju.	
13.1.	Pri upućivanju na ovaj stav primenjuje se član 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.			NP	Propisuje se primena odredbe a u vezi sa prethodnim stavom 13.1 koji se odnosi na Evropsku komisiju.	
14.1.	Države članice Komisiji dostavljaju informacije o sprovođenju ove Uredbe. U tu svrhu Komisija šalje odgovarajuće upitnike državama članicama. Države članice u roku od šest meseci od prijema upitnika Komisiji dostavljaju tražene informacije.			NP	Obaveza koja se odnosi na države članice i Evropsku komisiju.	
14.2.	U roku od tri godine od datuma početka primene ove Uredbe u celosti i svakih pet godina nakon toga, Komisija podnosi izveštaj o sprovođenju ove Uredbe Evropskom parlamentu i Savetu. Izveštaj je javno dostupan i sadrži odgovarajuće statističke informacije na nivou Unije i nacionalnom nivou, kao što su broj izdatih uvoznih dozvola, broj odbijenih zahteva i broj podnesenih izjava uvoznika. Izveštaj sadrži razmatranje praktične primene, uključujući uticaj na ekonomske subjekte Unije i posebno na			NP	Odredba koja se odnosi na Evropsku komisiju.	

	MSP-ove.					
14.3.	Do 28. juna 2020. i svakih 12 meseci nakon toga sve do uspostavljanja elektronskog sistema kako je navedeno u članu 9. Komisija podnosi Izveštaj Evropskom parlamentu i Savetu o napretku ostvarenom u vezi s donošenjem izvršnih akata kako je navedeno u članu 8. stav 2. i u vezi s uspostavljanjem elektronskog sistema kako je navedeno u članu 9.			NP	Odredba koja se odnosi na obaveze Evropske komisije.	
15.	Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objavljivanja u <i>Službenom listu Evropske unije</i> .			NP	Ovom odredbom propisuje se stupanje na snagu Uredbe	
16.1.	Ova Uredba primenjuje se od dana stupanja na snagu.			NP	Ovom odredbom propisuje se od kada se Uredba primenjuje	
16.2.	Neovisno o stavu 1: (a)član 3. stav 1. počinje se primenjivati od 28. decembra 2020.; (b)član 3. st. 2. do 5. i st. 7. i 8., član 4. st. 1. do 10., član 5. st. 1. i 2. i član 8. stav 1. počinju se primenjivati od dana od kada elektronski sistem iz člana 8. postane operativan ili najkasnije od 28. juna 2025. Komisija objavljuje datum od kada su uslovi iz ovoga stava ispunjeni u seriji „C” <i>Službenog lista Evropske unije</i> . Ova je Uredba u celosti obvezujuća i direktno se primenjuje u svim državama članicama.			NP	Ovim odredbama propisuje se pojedine odredbe Uredbe primenjuju, kao i obavezu Komisije u pogledu objavljivanja datuma od kada su uslovi iz ovoga stava 16.2. (b) ispunjeni u seriji „C” <i>Službenog lista Evropske unije</i> . Ovom odredbom propisuje se obaveznost Uredbe u celosti i njena direktna primena u svim državama članicama.	
Prilog DEO A	Kulturna dobra obuhvaćena članom 3. stav 1.	136.2.3)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 3) Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2019. o unosu i uvozu kulturnih dobara	PU		
Prilog DEO B	Kulturna dobra obuhvaćena članom 4.	136.2.3)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 3) Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2019. o unosu i uvozu kulturnih dobara	PU		
Prilog DEO II	Kulturna dobra obuhvaćena članom 5.	136.2.3)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 3) Uredba (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i	PU		

			Saveta od 17. aprila 2019. o unosu i uvozu kulturnih dobara			
Napomena:						

Naziv propisa Evropske unije UREDBA SAVETA (EZ) br. 116/2009 od 18. decembra 2008. o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija) COUNCIL REGULATION (EC) No 116/2009 of 18 December 2008 on the export of cultural goods (Codified version)				2. „CELEX” oznaka EU propisa 32009R0116		
3. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada Oradivač: Ministarstvo kulture i informisanja				4. Datum izrade tabele 15.11.2021		
5. Naziv (nacrt, predloga) propisa čije odredbe su predmet analize usklađenosti sa propisom Evropske unije: PREDLOG ZAKONA O KULTURNOM NASLEĐU				6. Brojčane oznake (šifre) planiranih propisa iz baze NPAA: 2021-4		
7. Usklađenost odredbi propisa sa odredbama propisa EU:						
a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Odredba propisa EU	Sadržina odredbe	Odredbe propisa R. Srbije	Sadržina odredbe	Usklađenost	Razlozi za delimičnu usklađenost, neusklađenost ili neprenosivost	Napomena o usklađenosti
1.	Ne dovodeći u pitanje ovlašćenja država članica prema članu 30. Ugovora, za potrebe primene ove Uredbe izraz „kulturna dobra” odnose se na predmete navedene u Prilogu I.	136.2.1)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 1) Uredba Saveta (EZ) br. 116/2009 od 18. decembra 2008. o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija);	PU		
2.1.	Izvoz kulturnih dobara izvan carinskog područja Zajednice podleže podnošenju izvozne dozvole.	136.2.1)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 1) Uredba Saveta (EZ) br. 116/2009 od 18. decembra 2008. o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija);	PU		
2.2.1.	Izvozu dozvolu na zahtev dotičnog lica izdaje: (a) nadležno telo države članice na čijoj se teritoriji predmetno kulturno dobro zakonito i konačno nalazilo 1. januara 1993;	136.2.1)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 1) Uredba Saveta (EZ) br. 116/2009 od 18. decembra 2008. o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija);	PU		

	(b) ili, posle spomenutog datuma, nadležno telo države članice na čijoj se teritoriji ono nalazi nakon zakonite i konačne otpreme iz neke druge države članice, nakon uvoza iz treće zemlje ili nakon ponovnog uvoza iz treće zemlje nakon zakonite otpreme iz države članice u tu zemlju.				
2.2.2.	Međutim, ne dovodeći u pitanje stav 4, država članica nadležna u skladu s tačkama (a) ili (b) prvog podstava, ovlašćena je ne zatražiti izvozne dozvole za kulturna dobra navedena u Prilogu I. u prvoj i drugoj alineji kategorije A.1 ako su ona ograničenog arheološkog ili naučnog značaja i pod uslovom da ne potiču neposredno od iskopavanja, nalaza ili arheoloških nalazišta unutar države članice i da je trgovina tim dobrima zakonita.	136.2.1)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 1) Uredba Saveta (EZ) br. 116/2009 od 18. decembra 2008. o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija);	PU	
2.2.3.	Za potrebe primene ove Uredbe izvozna dozvola se može odbiti ako su navedena kulturna dobra obuhvaćena zakonodavstvom koje štiti nacionalno blago umetničke, istorijske ili arheološke vrednosti u toj državi članici.	136.2.1)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 1) Uredba Saveta (EZ) br. 116/2009 od 18. decembra 2008. o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija);	PU	
2.2.4.	Ako je potrebno, telo spomenuto u prvom podstavu tački (b) stupa u vezu s nadležnim telima države članice iz koje je predmetno kulturno dobro stiglo, a posebno s nadležnim telima u smislu Direktive Saveta 93/7/EEZ od 15. marta 1993. o povraćaju kulturnih dobara nezakonito odnesenih s teritorije države članice (1).	136.2.1)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 1) Uredba Saveta (EZ) br. 116/2009 od 18. decembra 2008. o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija);	PU	
2.3.	Izvozna dozvola važi u celoj Zajednici.	136.2.1)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 1) Uredba Saveta (EZ) br. 116/2009 od 18. decembra 2008. o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija);	PU	
2.4.	Ne dovodeći u pitanje odredbe st. 1, 2. i 3, neposredni izvoz nacionalnog blaga umetničke, istorijske ili arheološke vrednosti iz carinskog područja Zajednice koje nije kulturno dobro u smislu ove Uredbe podleže nacionalnom zakonodavstvu države članice izvoznice.			NP	Nije predmet regulisanja ovog Nacrta zakona
3.1.	Države članice Komisiji dostavljaju popis tela ovlašćenih za izdavanje izvoznih dozvola za kulturna dobra.			NP	Ova odredba je po svojoj prirodi takva da je može implementirati samo država članica.
3.2.	Komisija objavljuje popis tela i svaku izmenu popisa u seriji „C” <i>Službenog lista Evropske unije</i> .			NP	Obaveza koja se odnosi na Evropsku komisiju.
4.	Izvozna dozvola se podnosi carinarnici nadležnoj za prihvatanje deklaracije prilikom obavljanja carinskih	136.2.1)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske	PU	

	formalnosti i potkrepljuje izvoznu deklaraciju.		Unije: 1) Uredba Saveta (EZ) br. 116/2009 od 18. decembra 2008. o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija);		
5.1.1.	Države članice mogu ograničiti broj carinarnica ovlašćenih za obavljanje formalnosti u vezi s izvozom kulturnih dobara.			NP	Nije predmet regulisanja ovog Nacrta zakona. Predmet je regulisanja Carinskog zakona („Službeni glasnik RS“ br. 95/18, 91/19 i 144/20). Članom 141. stav 2. je propisano da Ministar nadležan za poslove finansija može da odredi carinske organe za carinjenje određenih vrsta robe ili sprovođenje određenih postupaka.
5.2.1.	Države članice koje koriste mogućnost iz stava 1. obaveštavaju Komisiju o propisno ovlašćenim carinarnicama.			NP	Nije predmet regulisanja ovog Nacrta zakona.
5.2.2.	Komisija objavljuje ova obaveštenja u seriji „C” <i>Službenog lista Evropske unije</i> .			NP	Obaveza koja se odnosi na Evropsku Komisiju.
6.	Za potrebe sprovođenja ove Uredbe primenjuju se <i>mutatis mutandis</i> odredbe Uredbe (EZ) br. 515/97, a posebno odredbe o poverljivosti informacija. Pored saradnje predviđene u prvom stavu, države članice u okviru međusobnih odnosa preduzimaju sve potrebne korake kako bi uspostavile saradnju između carinskih tela i nadležnih tela iz člana 4. Direktive 93/7/EEZ.			NP	Nije predmet regulisanja ovog Nacrta zakona.
7.	Mere potrebne za sprovođenje ove Uredbe, a posebno one koje se odnose na obrazac koji se treba koristiti (na primer njegov predložak i tehničke pojedinosti) usvajaju se u skladu s postupkom spomenutim u članu 8. stavu 2.			NP	Ovim članom uređuje se obaveza Evropske Komisije.
8.	1. Komisiji pomaže odbor. 2. Prilikom pozivanja na ovaj stav primenjuju se čl. 3. i 7. Odluke 1999/468/EZ.			NP	Ovim članom uređuje se obaveza Evropske Komisije.
9.	Države članice utvrđuju pravila o kaznama koje se primenjuju u slučaju kršenja odredaba ove Uredbe i preduzimaju sve mere potrebne kako bi se obezbedilo njihovo sprovođenje. Predviđene kazne moraju biti efikasne, srazmerne i odvraćajuće.			NP	Nije predmet regulisanja ovog Nacrta zakona. Predmet je regulisanja Krivičnog zakonika („Službeni glasnik RS“ br. 85/05, 88/05-ispravka, 107/05-ispravka, 72/09, 111/09, 121/12, 104/13, 108/14, 94/16, 35/19). Članom 221a. je

					propisano da Ko iznese ili izveze u inostranstvo ili unese u Srbiju kulturno dobro ili dobro koje uživa prethodnu zaštitu, bez prethodnog odobrenja nadležnog organa, kazniće se zatvorom od šest meseci do pet godina. (2) Ako je delo iz stava 1. ovog člana izvršeno u odnosu na kulturno dobro od izuzetnog ili velikog značaja, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina..	
10.1.1.	1. Svaka država članica obaveštava Komisiju o merama koje je preduzela u skladu s ovom Uredbom.			NP	Odredba se odnosi samo na države članice EU, te će RS svoje obaveze ispuniti kada se za to stvore uslovi .	
10.1.2.	Komisija te informacije prosleđuje drugim državama članicama.			NP	Odredba koja se odnosi na obaveze Evropske komisije.	
10.2.	2. Svake tri godine Komisija podnosi izveštaj Evropskom parlamentu, Savetu i Ekonomskom i socijalnom odboru o sprovođenju ove Uredbe. Savete, odlučujući na predlog Komisije, na osnovu ekonomskih i monetarnih pokazatelja u Zajednici svake tri godine razmatra i prema potrebi ažurira iznose navedene u Prilogu I.					
11.	Uredba (EEZ) br. 3911/92, kako je izmenjena i dopunjena Uredbama navedenim u Prilogu II, stavlja se van snage. Upućivanja na Uredbu stavljenju van snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom u Prilogu III.			NP	Ove odredbe se odnose na stavljanje van snage propisa	
12.	Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objavljivanja u <i>Službenom listu Evropske unije</i> .			NP	Ovom odredbom propisuje se stupanje na snagu Uredbe	
Prilog I	Kategorije kulturnih dobara prema članu 1.	136.2.1)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 1) Uredba Saveta (EZ) br. 116/2009 od 18. decembra 2008. o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija);	PU		
Prilog II	Uredba stavljenju van snage i njene naknadne izmene			NP	U Prilogu II navedna je Uredba stavljenju van snage i njene	

					naknadne izmene.	
Prilog III	KORELACIJSKA TABELA			NP	Prilog III sadrži korelacijsku tabelu odredaba Uredbe (EEZ) i ove uredbe.	
Napomena:						

1. Naziv propisa Evropske unije : SPROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) BR. 1081/2012 OD 9. NOVEMBRA 2012 ZA POTREBE UREDBE SAVETA (EZ) BR. 116/2009 O IZVOZU KULTURNIH DOBARA (KODIFIKOVANA VERZIJA) COMMISSION IMPLEMENTING REGULATION (EU) No 1081/2012 of 9 November 2012 for the purposes of Council Regulation (EC) No 116/2009 on the export of cultural goods (codification)	2. „CELEX” oznaka EU propisa 32012R1081
3. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada Obrađivač: Ministarstvo kulture i informisanja	4. Datum izrade tabele: 15.11.2021
5. Naziv (nacrt, predloga) propisa čije odredbe su predmet analize usklađenosti sa propisom Evropske unije: PREDLOG ZAKONA O KULTURNOM NASLEĐU	6. Brojčane oznake (šifre) planiranih propisa iz baze NPAA: 2021-4
7. Usklađenost odredbi propisa sa odredbama propisa EU:	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Odredba propisa EU	Sadržina odredbe	Odredbe propisa R. Srbije	Sadržina odredbe	Usklađenost	Razlozi za delimičnu usklađenost, neusklađenost ili neprenosivost	Napomena o usklađenosti
1.	<p>1. Tri su vrste dozvola za izvoz kulturnih dobara koje se izdaju i koriste u skladu s Uredbom (EZ) br. 116/2009 i ovom Uredbom: (a) standardna dozvola; (b) posebna otvorena dozvola; (c) opšta otvorena dozvola.</p> <p>2. Upotreba izvoznih dozvola ni na koji način ne utiče na obveze u vezi s izvoznim formalnostima ili s njima povezanim dokumentima.</p> <p>3. Nadležno telo ili tela iz člana 2. stav 2. Uredbe (EZ) br. 116/2009 na zahtev dostavlja obrasce izvoznih dozvola.</p>	136.2.2)	<p>Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije:</p> <p>2) Sprovedbena uredba Komisije (EU) br. 1081/2012 od 9. novembra 2012 za potrebe Uredbe Saveta (EZ) br. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija);</p>	PU		

2.	<p>1. Standardna dozvola se obično koristi za svaki izvoz koji podleže Uredbi (EZ) br. 116/2009.</p> <p>Međutim, svaka pojedina država članica može odlučiti želi li izdati neku posebnu ili opštu otvorenu dozvolu, koja se može koristiti umesto standardne, ako su ispunjeni posebni uslovi koji se na njih odnose, kako je utvrđeno u čl. 10. i 13.</p> <p>2. Posebna otvorena dozvola obuhvata uzastopan privremeni izvoz određenog kulturnog dobra koji sprovodi određeno lice ili organizacija, kako je utvrđeno u članu 10.</p> <p>3. Opšta otvorena dozvola obuhvata svaki privremeni izvoz nekog od onih kulturnih dobara koja čine deo trajne zbirke muzeja ili druge institucije, kako je utvrđeno u članu 13.</p> <p>4. Država članica može oduzeti svaku posebnu ili opštu otvorenu dozvolu u bilo kom trenutku ako uslovi pod kojima je izdata više nisu ispunjeni. Odmah obaveštava Komisiju ako izdata dozvola nije vraćena i postoji mogućnost njenog korišćenja na nepravilan način. Komisija odmah obaveštava druge države članice.</p> <p>5. Države članice mogu na svojoj teritoriji uvesti bilo koje primerene mere koje smatraju potrebnim radi nadzora upotrebe njihovih vlastitih otvorenih dozvola.</p>	136.2.2)	<p>Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije:</p> <p>2) Sprovedbena uredba Komisije (EU) br. 1081/2012 od 9. novembra 2012 za potrebe Uredbe Saveta (EZ) br. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija);.</p>	PU		
3.	<p>1. Standardne dozvole izdaju se na obrascu čiji je model određen u Prilogu I. Obrazac se štampa na belom papiru bez mehaničke pulpe, na kojem je moguće pisati, a težina mora biti najmanje 55 g/m².</p> <p>2. Dimenzije obrazaca su 210 × 297 mm.</p> <p>3. Obrasci se proizvode u štampanom ili elektronskom obliku i ispunjavaju na službenom jeziku Unije koji određuju nadležna tela države članice koja dozvolu izdaje.</p> <p>Nadležna tela države članice u kojoj se obrazac podnosi mogu zatražiti prevod na jezik, ili na jedan od službenih jezika te države članice. U tom slučaju, troškove prevoda snosi nosilac dozvole.</p> <p>4. Države članice odgovorne su za:</p>	136.2.2)	<p>Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije:</p> <p>2) Sprovedbena uredba Komisije (EU) br. 1081/2012 od 9. novembra 2012 za potrebe Uredbe Saveta (EZ) br. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija);.</p>	PU		

	<p>(a) štampanje obrazaca, na kojima se navodi naziv i adresa štampare ili identifikacijska oznaka;</p> <p>(b) preduzimanje svih mera potrebnih za izbegavanje falsifikovanja obrazaca. Države članice obaveštavaju Komisiju o načinima identifikacije koje su usvojile u tu svrhu. Komisija o tome obaveštava nadležna tela drugih država članica.</p> <p>5. Obrasci se, ako je moguće, ispunjavaju mehaničkim ili elektronskim putem. Ipak, zahtev se može ispuniti čitko rukom. U tom se slučaju ispisuje mastilom i velikim slovima.</p> <p>Bez obzira na to koji se postupak koristi, obrasci ne smeju sadržavati izbrisane ili precrtane reči ili druge izmene.</p>				
4.	<p>1. Ne dovodeći u pitanje stav 3. zasebna izvozna dozvola izdaje se za svaku pošiljku kulturnih dobara.</p> <p>2. Za potrebe stava 1. pošiljka znači jedno kulturno dobro ili više kulturnih dobara.</p> <p>3. Ako pošiljka sadrži više kulturnih dobara, nadležna tela odlučuju izdaje li se za takvu pošiljku jedna ili nekoliko izvoznih dozvola.</p>	136.2.2)	<p>Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije:</p> <p>2) Sprovedbena uredba Komisije (EU) br. 1081/2012 od 9. novembra 2012 za potrebe Uredbe Saveta (EZ) br. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija);.</p>	PU	
5.	<p>Obrazac se sastoji od tri lista:</p> <p>(a) lista označenog brojem 1, koji predstavlja zahtev;</p> <p>(b) lista označenog brojem 2, za nosioca;</p> <p>(c) lista označenog brojem 3. koji se vraća telu koje izdaje dozvolu.</p>	136.2.2)	<p>Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije:</p> <p>2) Sprovedbena uredba Komisije (EU) br. 1081/2012 od 9. novembra 2012 za potrebe Uredbe Saveta (EZ) br. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija);.</p>	PU	
6.	<p>1. Podnosilac zahteva na zahtevu i drugim listovima ispunjava rubrike 1, 3, 6 do 21, 24 i, prema potrebi, 25 i ostale listove, osim ako nije dopušteno popunjavanje rubrike ili rubrika unapred.</p> <p>Međutim, države članice mogu odrediti da je potrebno ispuniti samo zahtev.</p> <p>2. Zahtev mora biti propraćen:</p> <p>(a) dokumentacijom koja sadrži sve bitne podatke o kulturnom dobru (kulturnim dobrima) i njegovom (njihovom) pravnom položaju u trenutku podnošenja zahteva, u obliku bilo kakvih popratnih dokumenata (računa, stručnih procena itd.) gde je primereno;</p> <p>(b) pravilno overenom crno-belom ili fotografijom u</p>	136.2.2)	<p>Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije:</p> <p>2) Sprovedbena uredba Komisije (EU) br. 1081/2012 od 9. novembra 2012 za potrebe Uredbe Saveta (EZ) br. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija);.</p>	PU	

	<p>boji ili, prema potrebi i odlukom nadležnih tela, fotografijama (dimenzija najmanje 8 cm × 12 cm) tih kulturnih dobara.</p> <p>Ovaj se zahtev može zameniti, prema potrebi i odlukom nadležnih tela, detaljnim popisom kulturnih dobara.</p> <p>3. Nadležna tela mogu zahtevati, u svrhu izdavanja izvozne dozvole, fizičko stavljanje na uvid kulturnih dobara koja će se izvoziti.</p> <p>4. Sve troškove nastale primenom st. 2. i 3. snosi podnosilac zahteva koji traži izvoznú dozvolu.</p> <p>5. Za izdavanje izvozne dozvole, pravilno ispunjen obrazac podnosi se nadležnim telima koja određuju države članice prema članu 2. st. 2. Uredbe (EZ) br. 116/2009. Kada nadležno telo izda izvoznú dozvolu, prvi list zadržava to telo, a preostali se listovi vraćaju nosiocu izvozne dozvole ili njegovom ovlašćenom predstavniku.</p>				
7.	<p>Izvoznú deklaraciju prilaže se:</p> <p>(a) list za nosilaca;</p> <p>(b) list koji se vraća telu koje je izdalo dozvolu.</p>	136.2.2)	<p>Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije:</p> <p>2) Sprovedbena uredba Komisije (EU) br. 1081/2012 od 9. novembra 2012 za potrebe Uredbe Saveta (EZ) br. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija);.</p>	PU	
8.	<p>1. Carinarnica ovlašćena za rukovanje izvoznú deklaracijom proverava da su unosi na izvoznú deklaraciju ili, prema potrebi, karnet ATA, odgovaraju unosima na izvoznú dozvoli te da je upućivanje na izvoznú dozvolu uneseno u rubriku 44 izvozne deklaracije ili na talon karneta ATA.</p> <p>Carinarnica preduzima odgovarajuće mere u svrhu identifikacije. Te se mere sastoje od stavljanja žiga ili pečata carinarnice. List obrasca izvozne dozvole koji se treba vratiti telu koje ju je izdalo prilaže se primerku 3 jedinstvene carinske deklaracije.</p> <p>2. Nakon popunjavanja rubrike 23 na listovima 2. i 3. carinarnica ovlašćena prihvatiti izvoznú deklaraciju vraća podnosiocu deklaracije ili njegovom ovlašćenom predstavniku, list namenjen nosiocu.</p>			NP	Nije predmet uređenja ovog Nacrta zakona

	3. List obrasca izvozne dozvole koji se treba vratiti telu koje izdaje dozvolu mora pratiti pošiljku do carinarnice na mestu izlaza iz carinskog područja Unije. Carinarnica stavlja svoj pečat na rubriku 26 obrasca i vraća ga telu koje izdaje dozvolu.				
9.1.	1. Period važenja izvoznih dozvola ne sme prelaziti 12 meseci od datuma izdavanja.	136.2.2)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 2) Sprovedbena uredba Komisije (EU) br. 1081/2012 od 9. novembra 2012 za potrebe Uredbe Saveta (EZ) br. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija);.	PU	
9.2.	2. U slučaju zahteva za privremenim izvozom, nadležna tela mogu odrediti rok unutar kog se kulturna dobra moraju ponovno uvesti u državu članicu koja dozvolu izdaje.	136.2.2)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 2) Sprovedbena uredba Komisije (EU) br. 1081/2012 od 9. novembra 2012 za potrebe Uredbe Saveta (EZ) br. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija);.	PU	
9.3.	3. Ako izvozna dozvola istekne, a da nije korišćena, nosilac odmah vraća listove koje poseduje telu nadležnom za izdavanje dozvole.	136.2.2)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 2) Sprovedbena uredba Komisije (EU) br. 1081/2012 od 9. novembra 2012 za potrebe Uredbe Saveta (EZ) br. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija);.	PU	
10.1.	1. Posebne otvorene dozvole mogu se izdati za određeno kulturno dobro koje se može redovno privremeno izvoziti iz Unije radi upotrebe i/ili izlaganja u trećoj zemlji. Kulturno dobro mora biti u vlasništvu ili zakonitom posjedu osobe ili organizacije koja koristi i/ili izlaže to dobro.	136.2.2)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 2) Sprovedbena uredba Komisije (EU) br. 1081/2012 od 9. novembra 2012 za potrebe Uredbe Saveta (EZ) br. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija);.	PU	
10.2.	2. Dozvola se može izdati samo pod uslovom da su nadležna tela uverena da ta osoba ili organizacija pruža sva potrebna jamstva za vraćanje dobra u dobrom stanju u Uniju i ako se dobro može tako opisati ili označiti da u trenutku privremenog izvoza neće biti nikakve sumnje da je dobro koje se izvozi ono koje je opisano u posebnoj otvorenoj dozvoli.	136.2.2)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 2) Sprovedbena uredba Komisije (EU) br. 1081/2012 od 9. novembra 2012 za potrebe Uredbe Saveta (EZ) br. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija);.	PU	
10.3.	3. Dozvola ne sme važiti za period duže od pet godina.	136.2.2)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji	PU	

			direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 2) Sprovedbena uredba Komisije (EU) br. 1081/2012 od 9. novembra 2012 za potrebe Uredbe Saveta (EZ) br. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija);.			
11.	<p>Dozvola se prilaže pisanoj izвозnoj deklaraciji ili se stavlja na raspolaganje u drugim slučajevima, kako bi se na zahtev mogla dati na uvid zajedno s kulturnim dobrima u svrhu ispitivanja.</p> <p>Nadležna tela države članice u kojoj se dozvola predočava mogu zatražiti prevod dozvole na jezik te države članice ili jedan od njenih službenih jezika. U tom slučaju, troškove prevoda snosi nosilac dozvole.</p>			NP	<p>Nije predmet regulisanja ovog Nacrta zakona.</p> <p>Predmet je regulisanja zakona kojim se uređuju carine.</p>	
12.	<p>1. Carinarnica ovlašćena za prihvatanje izvozne deklaracije osigurava da su predočena dobra ona koja su opisana na izvoznju dozvoli i da se na tu dozvolu upućuje u rubrici 44 izvozne deklaracije, ako se zahteva pisana izjava.</p> <p>2. Ako se zahteva pisana izjava, tada se dozvola prilaže primerku 3 jedinstvene carinske deklaracije i takva dozvola prati dobro do carinarnice na mestu izlaza iz carinskog područja Unije. Kada se primerak 3 Jedinstvene carinske deklaracije stavlja na raspolaganje izvozniku ili njegovom predstavniku, na raspolaganje mu se takođe stavlja i dozvola radi kasnije upotrebe.</p>			NP	<p>Nije predmet regulisanja ovog Nacrta zakona.</p> <p>Predmet je regulisanja zakona kojim se uređuju carine.</p>	
13.1.	Opšte otvorene dozvole mogu se izdati muzejima ili drugim institucijama za privremeni izvoz nekog od dobara koja pripadaju njihovoj trajnoj zbirci, a koja se mogu redovno privremeno izvoziti iz Unije radi izlaganja u trećoj zemlji.	136.2.2)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 2) Sprovedbena uredba Komisije (EU) br. 1081/2012 od 9. novembra 2012 za potrebe Uredbe Saveta (EZ) br. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija);.	PU		
13.2.	Dozvola se može izdati samo ako su nadležna tela uverena da dotična institucija daje sva potrebna jamstva za vraćanje dobra u dobrom stanju u Uniju. Dozvola se može koristiti za bilo koju kombinaciju dobara u trajnoj zbirci u svakoj prilici privremenog izvoza. Može se koristiti za niz različitih kombinacija dobara bilo uzastopno ili istovremeno.	136.2.2)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 2) Sprovedbena uredba Komisije (EU) br. 1081/2012 od 9. novembra 2012 za potrebe Uredbe Saveta (EZ) br. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija);.	PU		
13.3.	Dozvola ne smije važiti za period duži od pet godina.	136.2.2)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske	PU		

			Unije: 2) Sprovedbena uredba Komisije (EU) br. 1081/2012 od 9. novembra 2012 za potrebe Uredbe Saveta (EZ) br. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija);.			
14.	Dozvola se prilaže izvoznoj deklaraciji. Nadležna tela države članice u kojoj se dozvola predočava mogu zatražiti prevod dozvole na jezik te države članice ili jedan od njenih službenih jezika. U tom slučaju, troškove prevoda snosi nosilac dozvole.			NP	Nije predmet regulisanja ovog Nacrta zakona. Predmet je regulisanja zakona kojim se uređuju carine.	
15.	1. Carinarnica ovlašćena za prihvatanje izvozne deklaracije obezbeđuje da se dozvola predočava zajedno s popisom dobara koja su i opisana u izvoznoj deklaraciji. Popis mora biti na papiru sa zaglavljem institucije, a svaku stranicu potpisuje jedna od lica iz institucije, koje su navedene na dozvoli. Svaka je stranica takođe overena pečatom institucije, koja je navedena na dozvoli. Upućivanje na dozvolu navodi se u rubrici 44 izvozne deklaracije. 2. Dozvola se prilaže uz primerak 3 jedinstvene carinske deklaracije i takva dozvola prati dobro do carinarnice na mestu izlaza iz carinskog područja Unije. Kada se primerak 3 jedinstvene carinske deklaracije stavlja na raspolaganje izvozniku ili njegovom predstavniku, na raspolaganje mu se takođe stavlja i dozvola radi kasnije upotrebe.			NP	Nije predmet regulisanja ovog Nacrta zakona. Predmet je regulisanja zakona kojim se uređuju carine.	
16.	1. Posebne otvorene dozvole izdaju se na obrascu, čiji je uzorak sadržan u Prilogu II. 2. Opšte otvorene dozvole izdaju se na obrascu, čiji je uzorak sadržan u Prilogu III. 3. Obrazac dozvole proizvodi se u štampanom ili elektronskom obliku i ispunjava na jednom ili više službenih jezika Unije. 4. Dozvola je dimenzija 210 × 297 mm. Dopušteno je odstupanje po dužini od minus 5 mm ili plus 8 mm. Papir koji se koristi je beli, bez mehaničke pulpe, na kojem je moguće pisati, a težina mora biti najmanje 55 g/m ² . Ima otisnut „guilloche” uzorak pozadine u svetloplavoj boji kako bi se otkrila svaki falsifikat pomoću mehaničkog ili hemijskog sredstva.	136.2.2)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 2) Sprovedbena uredba Komisije (EU) br. 1081/2012 od 9. novembra 2012 za potrebe Uredbe Saveta (EZ) br. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija);.	PU		

	<p>5. Drugi list dozvole, koji nema „guilloche” uzorak pozadine, služi samo za ličnu upotrebu izvozniku ili za evidenciju. Obrazac zahteva, koji će se koristiti, propisuju države članice.</p> <p>6. Države članice mogu zadržati pravo štampanja obrazaca dozvola ili ih mogu dati na štampanje ovlašćenim štamparama. U navedenom slučaju, ovlašćenje mora biti navedeno na svakom obrascu. Na svakoj potvrdi mora biti otisnut naziv i adresa štampara ili znak po kojem je štampar službeno prepoznatljiv. Osim toga, na obrascu je ispisan ili pečatom otisnut serijski broj po kojem se isti identifikuje.</p> <p>7. Države članice odgovorne su za preduzimanje svake mere potrebne radi izbegavanja falsifikovanja dozvola. Države članice obaveštavaju Komisiju o načinima identifikacije, koje su usvojile u tu svrhu. Komisija o tome obaveštava nadležna tela drugih država članica.</p> <p>8. Dozvole se ispunjavaju mehaničkim ili elektronskim putem. U izuzetnim okolnostima mogu se ispuniti crnom hemijskom olovkom velikim štampanim slovima. Ne smeju sadržavati prebrisane ili precrtane reči ili druge izmene.</p>				
17.	Uredba (EEZ) br. 752/93 stavlja se van snage. Upućivanja na Uredbu stavljenju van snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i tumače se u skladu s korelacijskom tabelom u Prilogu V.			NP	Ovim odredbama stavlja se van snage Uredba (EEZ) br.752/93 kao i dejstvo upućivanja na Uredbu koja je stavljenju van snage
18.	Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u <i>Službenom listu Evropske unije</i> .			NP	Ovim odredbama propisuje se stupanje na snagu Sprovedbene Uredbe
Prilog I	Model obrasca standardne izvozne dozvole	136.2.2)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 2) Sprovedbena uredba Komisije (EU) br. 1081/2012 od 9. novembra 2012 za potrebe Uredbe Saveta (EZ) br. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija);.	PU	

Prilog II	Model obrasca posebnih otvorenih dozvola i njihovih listova	136.2.2)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 2) Sprovedbena uredba Komisije (EU) br. 1081/2012 od 9. novembra 2012 za potrebe Uredbe Saveta (EZ) br. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija);.	PU		
Prilog III	Model obrasca opštih otvorenih dozvola i njihovih listova	136.2.2)	Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji direktno se primenjuju sledeći propisi Evropske Unije: 2) Sprovedbena uredba Komisije (EU) br. 1081/2012 od 9. novembra 2012 za potrebe Uredbe Saveta (EZ) br. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara (Kodifikovana verzija);.	PU		
Prilog IV	Uredba stavljena van snage s popisom uzastopnih izmena			NP	U Prilogu IV navedna je Uredba stavljena van snage i njene naknadne izmene	
Prilog V	Korelacijska tabela			NP	Prilog V sadrži korelacijsku tabelu odredaba Uredbe (EEZ) i ove uredbe	
Napomena:						

1 Naziv propisa Evropske unije :					2. „CELEX” oznaka EU propisa 32014L0060	
Direktiva 2014/60/EU Evropskog parlamenta i Saveta od 15. maja 2014. o povraćaju kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s teritorije države članice i o izmeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 (ispravka)						
Directive 2014/60/EU of the European Parliament and of the Council of 15 May 2014 on the return of cultural objects unlawfully removed from the territory of a Member State and amending Regulation (EU) No 1024/2012 (Recast) (Text with EEA relevance)						
3. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada					4. Datum izrade tablele:	
Obrađivač: Ministarstvo kulture i informisanja					15.11.2021	
5. Naziv (nacrta, predloga) propisa čije odredbe su predmet analize usklađenosti sa propisom Evropske unije: PREDLOG ZAKONA O KULTURNOM NASLEĐU					6. Brojčane oznake (šifre) planiranih propisa iz baze NPAA: 2021-4	
7. Usklađenost odredbi propisa sa odredbama propisa EU::						
a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)

Odredba propisa EU	Sadržina odredbe	Odredbe propisa R. Srbije	Sadržina odredbe	Usklađenost	Razlozi za delimičnu usklađenost, neusklađenost ili neprenosivost	Napomena o usklađenosti
1.	Ova se Direktiva primenjuje na povraćaj kulturnih predmeta koje je država članica kategorizovala ili definisala kao nacionalno blago, kako je navedeno u članu 2. tački 1. a koji su nezakonito izneseni sa teritorije te države članice.	116.	Kulturna dobra i sva dobra pod prethodnom zaštitom predstavljaju nacionalno blago u skladu sa ovim zakonom. Vlada Republike Srbije može utvrditi i druga materijalna i nematerijalna dobra za nacionalno blago.	PU		
2.(1)	Za potrebe ove Direktive primenjuju se sledeće definicije: 1. „kulturni predmet” znači predmet koji je kategorisan ili definisan od strane države članice, pre ili nakon njegovog nezakonitog iznošenja s teritorije te države članice, kao deo „nacionalnog blaga koje ima umetničku, istorijsku ili arheološku vrednost” prema nacionalnom zakonodavstvu ili u okviru administrativnih postupaka, a u smislu člana 36. TFEU-a;	117.	Kulturni predmet je pokretno kulturno dobro ili dobro pod prethodnom zaštitom koje je pre ili posle nezakonitog iznošenja sa teritorije države članice Evropske unije ili druge države, kategorizovan ili definisan kao „nacionalno blago koje ima umetničku, kulturnu, istorijsku ili arheološku vrednost“, na osnovu nacionalnog zakonodavstva ili administrativnog postupka, u skladu sa članom 36. Ugovora o funkcionisanju Evropske Unije.	PU		
2.(2)	Za potrebe ove Direktive primenjuju se sledeće definicije: 2. „nezakonito izneseno s teritorije države članice” znači: (a) izneseno s teritorije države članice kršenjem njenih propisa o zaštiti nacionalnog blaga ili kršenjem Uredbe (EZ) br. 116/2009; ili (b) nije vraćeno po isteku roka zakonitog privremenog iznošenja ili bilo koje kršenje nekog drugog uslova kojim se uređuje takvo privremeno iznošenje;	115.	Nezakonito iznesen kulturni predmet sa teritorije države članice Evropske unije je kulturni predmet, odnosno kulturno dobro: (1) iznesen sa teritorije države članice Evropske unije kršenjem njenih propisa o zaštiti nacionalnog blaga ili kršenjem Uredbe (EZ) br. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara, ili (2) koji nije vraćen nakon isteka zakonskog roka za privremeno iznošenje ili bilo koje kršenje nekog drugog uslova kojim se uređuje takvo privremeno iznošenje;	PU		
2.(3)	Za potrebe ove Direktive primenjuju se sledeće definicije: 3. „država članica koja je zatražila povraćaj” znači država članica s čije je teritorije kulturni predmet nezakonito iznesen;	118.1	Država članica Evropske unije koja je zatražila povraćaj kulturnog predmeta je država članica sa čije je teritorije kulturni predmet nezakonito iznesen.	PU		

2.(4)	Za potrebe ove Direktive primenjuju se sledeće definicije: 4. „država članica od koje se traži povraćaj” znači država članica na čijoj se teritoriji nalazi kulturni predmet nezakonito iznesen s teritorije druge države članice;	118.2.	Država članica Evropske unije od koje se traži povraćaj kulturnog predmeta je država članica na čijoj se teritoriji nalazi kulturni predmet nezakonito iznesen sa teritorije druge države članice Evropske unije.	PU		
2.(5)	Za potrebe ove Direktive primenjuju se sledeće definicije: 5. „povraćaj” znači fizički povraćaj kulturnog predmeta na teritoriju države članice koja je zatražila povraćaj;	118.3.	Povraćaj kulturnog predmeta je fizički povraćaj kulturnog predmeta na teritoriju države članice Evropske unije koja je zatražila povraćaj..	PU		
2.(6)	Za potrebe ove Direktive primenjuju se sledeće definicije: 6. „samostalni držalac” znači lice koja za svoj račun izvršava faktičnu vlast na kulturnom predmetu;	118.4.	Samostalni držalac kulturnog predmeta je lice koje za svoj račun vrši faktičnu vlast na kulturnom predmetu.	PU		
2.(7)	Za potrebe ove Direktive primenjuju se sledeće definicije: 7. „nesamostalni držalac” znači lice koja za treću lice izvršava faktičnu vlast na kulturnom predmetu;	118.5.	Nesamostalni držalac kulturnog predmeta je lice koje za treće lice vrši faktičnu vlast na kulturnom predmetu.	PU		
2.(8)	Za potrebe ove Direktive primenjuju se sledeće definicije: 8.„javne zbirke” znači zbirke koje su u skladu sa zakonodavstvom države članice definisane kao javne i koje su u vlasništvu te države članice, lokalnog ili područnog tela u toj državi članici ili institucije koja se nalazi na teritoriji te države članice, pod uslovom da je takva institucija u vlasništvu države članice ili lokalnog ili područnog tela ili je u znatnoj meri od njih finansirana.	118.6.	Javne zbirke su zbirke koje su u skladu sa zakonodavstvom države članice Evropske unije definisane kao javne i koje su u vlasništvu te države članice, lokalnog ili područnog tela u toj državi članici ili institucije koja se nalazi na teritoriji te države članice, pod uslovom da je takva institucija u vlasništvu države članice Evropske unije ili lokalnog ili područnog tela ili je u znatnoj meri od njih finansirana.	PU		
3.	Kulturni predmeti koji su bili nezakonito izneseni s teritorije države članice vraćaju se u skladu s postupkom i pod uslovima predviđenima ovom Direktivom.	114.	Povraćaj kulturnog predmeta nezakonito iznesenog sa teritorije Republike Srbije, odnosno sa teritorije druge države, a koja se nalazi na teritoriji Republike Srbije, vrši se u skladu sa međunarodnim ugovorima, međunarodnim konvencijama i nacionalnim zakonodavstvom.	PU		
4.1.	Svaka država članica imenuje jedno ili više središnjih tela za sprovođenje zadataka predviđenih ovom Direktivom.	119.1.	Ministarstvo je centralni organ nadležan za koordinaciju, organizovanje i praćenje aktivnosti u vezi sa povraćajem nezakonito iznesenih kulturnih predmeta.	PU		

4.2.	Države članice obaveštavaju Komisiju o svim središnjim telima koja imenuju na osnovu ovog člana.			NP	Nakon pristupanja Republike Srbije u Evropsku Uniju	
4.3.	Komisija objavljuje popis tih središnjih tela i sve promene u vezi s njima u seriji <i>C Službenog lista Evropske unije</i> .			NP	Obaveza koja se odnosi na Evropsku komisiju.	
5.	<p>Središnja tela država članica saraduju i podstiču savetovanje između nadležnih nacionalnih tela država članica. Navedena tela posebno:</p> <p>1. na zahtev države članice koja je zatražila povraćaj traže određeni kulturni predmet koji je nezakonito iznesen s njene teritorije te identifikuju samostalnog držaloca i/ili nesamostalnog držaloca. Zahtev mora sadržavati sve informacije potrebne za olakšavanje potrage, posebno upućivanje na stvarno ili pretpostavljeno mesto na kojem se predmet nalazi;</p> <p>2. obaveštavaju zainteresovane države članice o pronalasku kulturnog predmeta na njihovoj teritoriji ako postoje osnove sumnje da je on nezakonito iznesen s teritorije druge države članice;</p> <p>3. omogućuju nadležnim telima države članice koja je zatražila povraćaj da provere da li je predmet u pitanju kulturni predmet, pod uslovom da se provera obavi u roku od šest meseci od obaveštenja predviđene tačkom 2. Ako se provera ne obavi u propisanom roku, prestaju se primenjivati tač. 4. i 5.;</p> <p>4. u saradnji sa zainteresovnom državom članicom preduzimaju sve potrebne mere za fizičko očuvanje kulturnog predmeta;</p> <p>5. potrebnim privremenim merama sprečavaju svaku radnju kojom se izbegava postupak povraćaja;</p>	<p>119.2.</p> <p>123.1.1)</p> <p>123.1.2)</p> <p>123.1.3)</p>	<p>Ministarstvo saraduje sa centralnim organima država članica Evropske unije, koje su odgovorne za koordinaciju poslova koji se odnose na povraćaj nezakonito iznesenih kulturnih predmeta u tim državama članicama Evropske unije.</p> <p>Ministarstvo je dužno da saraduje sa nadležnim organima država članica Evropske unije u vezi sa vraćanjem nezakonito iznesenih kulturnih predmeta u postupku povraćaja kulturnih predmeta nezakonito iznesenih sa teritorije država članica Evropske unije, a naročito da:</p> <p>1) na zahtev države članice Evropske unije koja je zatražila povraćaj, u saradnji sa drugim državnim organima i organizacijama, javnim ustanovama zaštite i drugim ustanovama i institucijama, preduzme radnje i mere radi pronalaženja kulturnog predmeta i utvrđivanja identiteta njegovog držaloca. Zahtev države članice Evropske unije mora da sadrži sve informacije potrebne za olakšavanje pronalaženja, posebno informacije o saznanjima o stvarnom ili pretpostavljenom mestu na kojem se kulturni predmet nalazi,</p> <p>2) obavesti zainteresovanu državu članicu Evropske unije da li se i gde na teritoriji Republike Srbije nalazi traženi kulturni predmet, ako postoje osnovane sumnje da je on nezakonito iznesen sa teritorije države članice Evropske unije;</p> <p>3) omogućiti nadležnom organu države članice Evropske unije koja je zatražila povraćaj da, u roku od šest meseci od dana dostavljanja obaveštenja iz tačke 2 ovog stava, proveri da li se radi o traženom kulturnom predmetu. Ukoliko se provera ne obavi u propisanom roku neće se primenjivati tačka 4. i 5. ovog stava;</p> <p>4) u saradnji sa nadležnim organom države članice Evropske unije, preduzme potrebne mere za fizičko</p>	PU		

	<p>6. pri povraćaju postupaju kao posrednici između samostalnih držalaca i/ili nesamostalnih držalaca i države članice koja je zatražila povraćaj. S tim ciljem nadležna tela države članice od koje se traži povraćaj mogu, ne dovodeći u pitanje član 6. u prvom redu olakšati sprovođenje arbitražnog postupka u skladu s nacionalnim zakonodavstvom države članice od koje se traži povraćaj i uz uslov da država članica koja je zatražila povraćaj i samostalni držalac ili nesamostalni držalac daju svoje formalno odobrenje.</p> <p>Kako bi saradivala i međusobno se savetovala, središnja tela država članica služe se modulom Informacijskog sastava unutrašnjeg tržišta („IMI“) uspostavljenog Uredbom (EU) br. 1024/2012 posebno prilagođenim za kulturne predmete. Takođe se mogu služiti IMI-jem kako bi širila relevantne informacije o slučaju u vezi s kulturnim predmetima koji su ukradeni ili nezakonito izneseni s njihove teritorije. Države članice odlučuju o korišćenju IMI-ja od strane drugih nadležnih tela za potrebe ove Direktive.</p>	<p>123.1.4)</p> <p>123.1.5)</p> <p>123.1.6)</p> <p>123.2-4.</p>	<p>očuvanje traženog kulturnog predmeta;</p> <p>5) spreči odgovarajućim merama svaku radnju koja se preduzima radi izbegavanja ili otežavanja povraćaja kulturnog predmeta;</p> <p>6) u skladu sa svojim nadležnostima, i u saradnji sa nadležnim organima, sprovede aktivnosti radi sprovođenja arbitražnog postupka u skladu sa propisima Republike Srbije, odnosno potrebne radnje za postizanje sporazuma između držaoca kulturnog predmeta i države članice Evropske unije koja zahteva povraćaj uz uslov da država članica Evropske unije i držalac kulturnog predmeta formalno daju svoje odobrenje;</p> <p>Radi ostvarivanja saradnje sa centralnim organima država članica Evropske unije, Ministarstvo služi se modulom Informacijskog sistema unutrašnjeg tržišta (IMI) uspostavljenog Uredbom (EU) br. 1024/2012 posebno prilagođenim za kulturne predmete. Ministarstvo može se takođe služiti IMI kako bi širilo relevantne informacije o slučaju u vezi s kulturnim predmetima koji su ukradeni ili nezakonito izneseni sa teritorije Republike Srbije. Ministarstvo odlučuje o korišćenju IMI-ja od strane drugih nadležnih organa Republike Srbije za potrebe sprovođenja odredaba čl. 114. do 125. ovog zakona. Razmena informacija putem IMI-ja sprovodi se u skladu s važećim zakonskim odredbama o zaštiti podataka o ličnosti, ne dovodeći u pitanje mogućnost da se Ministarstvo uz IMI posluži i drugim sredstvima komunikacije s nadležnim centralnim organima drugih država članica Evropske unije.</p>			
6.	<p>Država članica koja je zatražila povraćaj može pred nadležnim sudom u državi članici od koje se traži povraćaj pokrenuti postupak protiv samostalnog držaoca ili, ako to nije moguće, protiv nesamostalnog držaoca, s ciljem obezbeđenja povraćaja kulturnog predmeta koji je bio nezakonito iznesen s njena teritore.</p> <p>Postupak se može pokrenuti samo ako su aktu kojim se pokreće postupak priloženi:</p>	<p>121.1</p> <p>121.2.</p>	<p>Postupak za povraćaj kulturnog predmeta koji je nezakonito iznesen sa teritorije države članice Evropske unije pokreće se tužbom države članice Evropske unije sa čije teritorije je nezakonito iznesen kulturni predmet, protiv držaoca kulturnog predmeta pred nadležnim sudom u Republici Srbiji.</p> <p>Uz tužbu iz stava 1 ovog člana dostavlja se:</p> <p>1) verodostojna isprava o statusu kulturnog predmeta, sa njegovim detaljnim opisom;</p>	PU		

	(a) dokument s opisom predmeta na koji se zahtev odnosi i u kojem je navedeno da je reč o kulturnom predmetu; (b) izjava nadležnih tela države članice koja je zatražila povraćaj da je kulturni predmet nezakonito iznesen s njene teritorije.		2) izjava nadležnog organa države članice Evropske unije da je potraživani kulturni predmet zaštićen nacionalnim zakonodavstvom i da je nezakonito iznesen posle 1. januara 1993. godine; 3) dokument izdat od strane nadležnog organa države članice Evropske unije na osnovu koga se može utvrditi da je kulturni predmet nezakonito iznesen sa njene teritorije; 4) dokaz da je tužba uložena u roku iz st. 3. i 4. ovog člana.			
7.1.	Nadležno središnje telo države članice koja je zatražila povraćaj odmah obaveštava nadležno središnje telo države članice od koje se traži povraćaj da je pokrenut postupak s ciljem obezbeđenja povraćaja predmeta o kojem je reč.	121.6.	Nadležni centralni organ države članice Evropske unije koja je zatražila povraćaj, u cilju osiguravanja povraćaja kulturnog predmeta, odmah obaveštava Ministarstvo da je pokrenut postupak povraćaja.	PU		
7.2.	Nadležno središnje telo države članice od koje se traži povraćaj odmah obaveštava središnja tela drugih država članica.	121.7.	Ministarstvo o pokrenutom postupku povraćaja obaveštava centralne organe drugih država članica Evropske unije.	PU		
7.3.	Razmena informacija provodi se putem IMI-ja u skladu s važećim zakonskim odredbama o zaštiti ličnih podataka i privatnosti, ne dovodeći u pitanje mogućnost da se nadležna središnja tela uz IMI posluže i drugim sredstvima komunikacije.	123.4	Razmena informacija putem IMI sprovodi se u skladu s važećim zakonskim odredbama o zaštiti podataka o ličnosti, ne dovodeći u pitanje mogućnost da se Ministarstvo uz IMI posluži i drugim sredstvima komunikacije s nadležnim centralnim organima drugih država članica Evropske unije.	PU		
8.	1. Države članice u svom zakonodavstvu propisuju da postupak povraćaja u okviru ove Direktive nije dopušteno pokrenuti nakon proteka perioda od tri godine od saznanja nadležnog središnjeg tela države članice koja je zatražila povraćaj za mesto na kojem se kulturni predmet nalazi i za identitet njegovog samostalnog držaoca ili nesamostalnog držaoca. Pokretanje takvih postupaka ni u kom slučaju nije dopušteno više od 30 godina nakon što je predmet nezakonito iznesen s teritorije države članice koja je zatražila povraćaj. Međutim, u slučaju predmeta koji su deo javnih zbirki definisanih u članu 2. tački 8. i predmeta koji su deo inventara crkvenih ili drugih verskih institucija u državama članicama u kojima oni	121.3 121.3	Postupak iz stava 1. ovog člana može se pokrenuti u roku od tri godine od dana kada je država članica Evropske unije koja je zatražila povraćaj saznala za mesto na kojem se kulturni predmet nalazi i za identitet lica koje ga poseduje, a najkasnije u roku od 30 godina od dana kada je kulturni predmet nezakonito iznesen sa teritorije države članice Evropske unije koja je zatražila povraćaj. Postupak iz stava 1. ovog člana može se pokrenuti u roku od tri godine od dana kada je država članica Evropske unije koja je zatražila povraćaj saznala za mesto na kojem se kulturni predmet nalazi i za identitet lica koje ga poseduje, a najkasnije u roku od 30 godina od dana kada je kulturni predmet nezakonito iznesen sa teritorije države članice Evropske unije koja je zatražila povraćaj. Ako je potraživani kulturni predmet deo javne zbirke	PU		

	<p>podležu posebnim aranžmanima za zaštitu u okviru nacionalnog prava, rok za postupak povraćaja je 75 godina, osim u državama članicama u kojima postupak ne podleže zastari ili u slučaju bilateralnih sporazuma između država članica kojima se predviđa rok koji premašuje 75 godina.</p> <p>2.Postupak povraćaja nije dopušten ako u trenutku kada bi postupak trebao biti pokrenut iznošenje kulturnog predmeta s teritorije države članice koja je zatražila povraćaj više nije nezakonito.</p>	<p>121.4.</p> <p>121.5.</p>	<p>iz člana 114. stav 1.ovog zakona ili je deo inventara crkvenih ili drugih verskih institucija pod posebnom zaštitom nacionalnog zakonodavstva države članice Evropske unije, postupak za povraćaj kulturnog predmeta može se pokrenuti u roku od 75 godina od dana kada je odnesen sa teritorije države članice, ako međunarodnim ugovorom nije određen drugi rok.</p> <p>Postupak povraćaja nije dopušten ako u trenutku kada bi postupak trebao biti pokrenut iznošenje kulturnog predmeta sa teritorije države članice Evropske unije koja je zatražila povraćaj više nije nezakonito.</p>			
9.	<p>Osim ako je drukčije predviđeno čl. 8. i 14. nadležni sud nalaže povraćaj predmetnog kulturnog predmeta ako utvrdi da se radi o kulturnom predmetu u smislu člana 2. tačke 1. i da je nezakonito iznesen s teritorije.</p>	122.1.	<p>Kulturni predmet iz člana 120. stav 1. ovog zakona vratiće se državi članici Evropske unije u postupku povraćaja kulturnih predmeta nezakonito iznesenih sa teritorije država članica Evropske unije, ako sud utvrdi da je on nezakonito iznesen sa njene teritorije ili da nije vraćen po isteku roka za privremeni izvoz, odnosno iznošenje, osim ako se radi o kulturnom predmetu koji je nezakonito iznesen sa teritorije države članice Evropske unije pre datuma iz člana 120. stav 1. ovoga zakona ili po isteku rokova ili nastupu okolnosti iz člana 121. stav 3, 4. i 5. ovog zakona.</p>	PU		
10.	<p>Ako je naložen povraćaj predmeta, nadležni sud u državi članici od koje se traži povraćaj dodeljuje samostalnom držaocu pravičnu odštetu skladno okolnostima slučaja, pod uslovom da samostalni držalac dokaže da je pri sticanju predmeta postupao s dužnom pažnjom.</p> <p>Pri proceni da li je samostalni držalac postupao s dužnom pažnjom u obzir se uzimaju sve okolnosti sticanja, a posebno dokumentacija o poreklu predmeta, dozvole za iznošenje koje su potrebne prema pravu države članice koja je zatražila povraćaj, svojstva stranaka, plaćena cena, pitanje da li je samostalni držalac izvršio uvid u bilo koji dostupan registar ukradenih kulturnih predmeta i bilo koje relevantne informacije koje je objektivno mogao</p>	<p>122.2</p> <p>122.3.</p>	<p>U slučaju iz stava 1 ovog člana sud će, prema okolnostima slučaja, savesnom držaocu kulturnog predmeta odrediti pravičnu naknadu na teret države članice Evropske unije kojoj se kulturni predmet vraća.</p> <p>Savesnost držaoca kulturnog predmeta ceni se po propisima Republike Srbije u odnosu na njegovu postupanje prilikom sticanja i držanja kulturnog predmeta, pri čemu se u obzir uzimaju sve okolnosti sticanja, a naročito dokumentacija o poreklu predmeta, dozvole za izvoz odnosno iznošenje koje su potrebne prema pravu države članice Evropske unije koja je zatražila povraćaj, svojstva stranaka, plaćena cena, pitanje da li je držalac izvršio uvid u bilo koji dostupan registar ukradenih kulturnih predmeta i bilo koje relevantne informacije koje je</p>	PU		

	<p>pribaviti ili preduzeo bilo koji drugi korak koji bi u tim okolnostima preduzelo razumno lice.</p> <p>U slučaju sticanja poklonom ili nasleđivanjem, samostalni držalac ne sme biti u povoljnijem položaju od lica od koje je stekao predmet na taj način.</p> <p>Država članica koja je zatražila povraćaj plaća tu odštetu pri povraćaju predmeta.</p>	<p>122.4.</p> <p>122.5.</p>	<p>objektivno mogao pribaviti ili preduzeo bilo koje druge radnje u cilju saznavanja činjenica koje se odnose na poreklo kulturnog predmeta.</p> <p>U slučaju sticanja kulturnog predmeta iz člana 116. stav 1. ovog zakona, po osnovu poklona ili nasleđivanja, novi držalac kulturnog predmeta ne može biti u povoljnijem položaju od lica od kojeg je kulturni predmet stekao.</p> <p>Držalac kulturnog predmeta ostvaruje pravo na isplatu pravične naknade iz stava 2. ovog člana nakon predaje potraživanog kulturnog predmeta državi članici Evropske unije.</p>			
11.	Troškove nastale sprovođenjem odluke o povraćaju kulturnog predmeta snosi država članica koja je zatražila povraćaj. Isto važi za troškove mera iz člana 5. tačke 4.	122.5.	Držalac kulturnog predmeta ostvaruje pravo na isplatu pravične naknade iz stava 2. ovog člana nakon predaje potraživanog kulturnog predmeta državi članici Evropske unije.	PU		
12.	Plaćanje pravične odštete iz člana 10. i troškova iz člana 11. ne dovodi u pitanje pravo države članice koja je zatražila povraćaj da preduzme korake radi naplate tih iznosa od lica koje su odgovorne za nezakonito iznošenje kulturnog predmeta s njene teritorije.	122.6.	Isplata pravične naknade i troškova postupka ne utiče na pravo države članice Evropske unije da od lica koje je nezakonito iznelo kulturni predmet potražuje naknadu štete	PU		
13.	Pitanje vlasništva na kulturnom predmetu nakon povraćaja uređeno je pravom države članice koja je zatražila povraćaj.	122.7. 122.8.	<p>Kao vrednost kulturnog predmeta za koji se traži povraćaj uzima se u obzir njegova vrednost koju ima u Republici Srbiji na dan podnošenja tužbe iz člana 121. stav 1. ovog zakona.</p> <p>U pogledu vlasništva nad kulturnim predmetom koji je vraćen državi članici Evropske unije primenjuju se propisi te države.</p>	PU		
14.	Ova se Direktiva primenjuje samo na kulturne predmete nezakonito iznesene s teritorije države članice na dan 1. januara 1993. ili nakon tog dana.	120.	<p>Država članica Evropske unije može, u postupku i pod uslovima propisanim ovim zakonom u postupku povraćaja kulturnih predmeta nezakonito iznesenih sa teritorije država članica Evropske unije, tražiti povraćaj kulturnog predmeta koji je nezakonito iznesen sa njene teritorije posle 1. januara 1993. godine, ukoliko se taj predmet nalazi na teritoriji Republike Srbije, ako:</p> <p>1) je pre ili nakon nezakonitog iznošenja zaštićen kao nacionalno blago koje ima umetničku, istorijsku ili arheološku vrednost prema njenom nacionalnom</p>	PU		

			<p>zakonodavstvu ili je takvim utvrđen u njenom administrativnom postupku, u skladu sa članom 36. Ugovora o funkcionisanju Evropske Unije;</p> <p>2) pripada grupi predmeta koji su obuhvaćeni popisom zbirke predmeta koje se mogu smatrati nacionalnim blagom ili čine sastavni deo javne zbirke koja je upisana u inventar zbirke muzeja, arhiva ili biblioteka, sakralne zbirke ili zbirke koja je imovina države članice, odnosno lokalne ili područne jedinice vlasti, javne institucije sa sedištem u državi članici ili institucije koja se značajno finansira od strane države članice, odnosno njenih lokalnih ili područnih jedinica vlasti.</p> <p>Popis zbirke predmeta koje se mogu smatrati nacionalnim blagom, u smislu stava 1 tačka 2) ovog člana utvrđuje Ministarstvo.</p> <p>Smatra se da je nezakonito iznesen i kulturni predmet koji nije vraćen u državu članicu Evropske unije nakon isteka roka za privremeno iznošenje.</p> <p>Odredbom iz stava 1. ovoga člana ne dira se u pravo država koje nisu članice Evropske unije da ostvaruju povraćaj kulturnih predmeta prema multilateralnim i bilateralnim međunarodnim ugovorima.</p> <p>Odredbom stava 1. ovoga člana ne zadire se u pravo država koje nisu članice Evropske unije da ostvaruju povraćaj kulturnih predmeta u skladu sa multilateralnim i bilateralnim međunarodnim ugovorima.</p>			
15.	<p>1.Svaka država članica može primeniti aranžmane predviđene ovom Direktivom na povraćaj kulturnih predmeta koji nisu predmeti definisani u članu 2. tački 1.</p> <p>2.Svaka država članica može primeniti aranžmane predviđene ovom Direktivom na zahteve za povraćaj kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s teritorije drugih država članica pre 1. januara 1993.</p>			NP	Ove odredbe odnose se na mogućnost Država članica da primene aranžmane iz Direktive i u slučajevima koji nisu predviđeni Direktivom.	
16.	Ova Direktiva ne dovodi u pitanje nijedan građanski ili kazneni postupak koji prema nacionalnom zakonodavstvu država članica može pokrenuti država članica koja je zatražila povraćaj i/ili vlasnik ukradenog kulturnog predmeta.			NP	Ovom odredbom pojašnjava se odnos Direktive i nacionalnog zakonodavstva	
17.1.	1.Države članice Komisiji podnose izveštaj o primeni ove Direktive do 18. decembra 2015. i nakon toga svakih pet godina.	124.4.	Ministarstvo podnosi izveštaj o primeni odredbi čl. 121 – 124. ovog zakona Evropskoj komisiji, u roku utvrđenom članom 17. Direktive 2014/60/EU	PU		

			Evropskog parlamenta i Saveta od 15. maja 2014. o povraćaju kulturnih predmeta nezakonito iznetih sa područja države članice.			
17.2.	2.Komisija svakih pet godina podnosi izveštaj o preispitivanju primene i djelotvornosti ove Direktive Evropskom parlamentu, Savetu i Evropskom ekonomskom i socijalnom odboru. Izveštaju se, ako je to potrebno, prilažu odgovarajući predlozi.			NP	Obaveza koja se odnosi na Evropsku Komisiju.	
18.	Prilogu Uredbi (EU) br. 1024/2012 dodaje se sledeća tačka: „8.Direktiva 2014/60/EU Evropskog parlamenta i Saveta od 15. maja 2014. o povraćaju kulturnih predmeta nezakonito iznesenih sa teritorije države članice i izmeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 članci 5. i 7.			NP	Ovom odredbom vrši se dopuna Priloga Uredbe (EU) br.1024/2012	
19.1.	1.Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s članom 2. tačkom 1, članom 5. prvim stavom tačkom 3, članom 5. drugim stavom, članom 7. trećim stavom, članom 8. stavom 1, članom 10. prvim i drugim stavom i članom 17. stavom 1. ove Direktive do 18. decembra 2015. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih mera. Kada države članice donose ove mere, te mere sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se prilikom njihove službene objave na nju upućuje. Te mere uključuju i izjavu da se upućivanja u postojećim zakonima i drugim propisima na direktivu stavljenju van snage ovom Direktivom smatraju upućivanjima na ovu Direktivu. Načine tog upućivanja i oblik te izjave određuju države članice.			NP	Nije relevantno: na Republiku Srbiju će se primenjivati drugi vremenski rokovi. Republika Srbija nije članica Evropske Unije	
19.2.	2.Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.			NP	Ova odredba je po svojoj prirodi takva da je može implementirati samo država članica. Republika Srbija nije članica Evropske Unije.	
20.	Direktiva 93/7/EEZ, kako je izmenjena direktivama navedenima u Prilogu I. delu A, stavlja se van snage s dejstvom od 19. decembra 2015. ne dovodeći u pitanje obveze država članica u vezi s rokovima za prenošenje u nacionalno pravo direktiva navedenih u Prilogu I. delu B. Upućivanja na Direktivu stavljenju van snage			NP	Ovim odredbama reguliše se stavljanje van snage Direktive 93/7/EEZ, kao i pravno dejstvo odredaba drugih propisa koje upućuju na direktivu koja je stavljena van snage	

	smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tabelom u Prilogu II.				
21.	Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objavljivanja u <i>Službenom listu Evropske unije</i> . Član 2. tačke od 2. do 8., član 3., član 4., član 5. prvi stavak tačke 1. i 2. te tačke od 4. do 6., član 6., član 7. prvi i drugi stavak, član 8. stavak 2., član 9., član 10. treći i četvrti stavak i članci od 11. do 16. primenjuju se od 19. decembra 2015.			NP	Ovim odredbama propisuje se stupanje na snagu i početak primene Direktive
22.	Ova je Direktiva upućena državama članicama.			NP	Ovom odredbom utvrđeno je upućivanje Direktive Državama članicama
Prilog I DEO A	Direktiva stavljena van snage s popisom njenih naknadnih izmena (iz člana 20.)			NP	Prilog I Deo A navedna je Direktiva stavljena van snage i njene naknadne izmene (iz člana 20).
Prilog I DEO B	Popis rokova za prenošenje u nacionalno pravo (iz člana 20.)			NP	Prilog I Deo B utvrđuje rokove (iz člana 20.) za prenošenje u nacionalno pravo za period od 1993-2001
Prilog II	Korelacijska tabela			NP	Prilog II sadrži korelacijsku tabelu odredaba Direktive 93/7/EEZ i ove direktive
Napomena:					